

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Edina rešitev

Danes si pač niti najzagrizenejši kapitalist ali pristaš kapitalističnega gospodarstva ne more več zakrivati oči pred dejstvi, ki kričijo do neba. Na stotine milijonov ljudi strda črnega kruha, dočim ameriški farmerji žito zažigajo, ker ga ne morejo z dobičkom prodati. Če človeštvo ob preobilju vseh materialnih dobrin umira, je to vsekakor pojav smrtno bolezní evropskega organizma. Zato ni ničesar čudnega, če milijoni pričakujejo rešitve tega nadvse abnormalnega položaja od takozvanega boljševizma. Za tiste nemaniče, ki nimajo, kakor se pravi, ničesar izgubiti od socialnega prevrata, ampak nasprotno le pridobiti — vsaj začasno — je tak izhod najpaznejši. Toda, kar je za današnji čas najbolj značilno, je to, da so se misli na tako socialno katastrofo resignirano udali celó mnogi, ki imajo od velekapitalističnega gospodarstva profit, kojih eksistenca na njem sloni. Zavladal je presenetljiv pesimizem, ki meni, naj pride nad nas, kar hoče — Evropa je itak zapisana propadu!

In vendar se vsak razsoden Evropejec dobro zaveda, da v komunizmu, kakor ga je zasnovala brezbožna, antiosebniška in materialistična miselnost ruskih marksistov, ne more biti prave rešitve iz sedanje gospodarske krize in socialne nepravde. Idealni polet, požrtvovalnost in idealizem, ki ruski boljševizem navdušuje za uresničenje njegovega družabnega zamisla, je vsekakor obdobje vredne in predstavlja veliko vrednoto, ki je sedanja Evropa žal najbolj pogreša. Idealizem kot gonilna sila kulturnega in materialnega napredka je v Evropi skorodna izginil; kar se dela, se dela večinoma iz egoizma, oportunizma in koristi. Toda idealizem ruskega komunizma je stvarno usmerjen k uresničenju istega izključno materialnega blagostanja, ki je alfa in omega evropskega velekapitalizma — s to razliko, da si boljševizem prizadeva za pravičnejšo razdelitev proizvedenih gmothnih dobrin. Čisto jasno pa je, da bi se ta razdelitev dala doseči, ne da bi bilo treba prelivanja krvi, diktature nasilja, uničenja osebne svobode, družinskega svetišča, in vseh osebnih težej človeka sploh pa naravnih religioznih in etičnih prvin njegovega osebnega bitja. Noben evropski človek takega načina življenja, kjer bi bil gola številka na računski mašini občestva, ki bi pogoltnilo vse njegovo osebo življenje, ne bi prenesel, četudi bi bil materialno nasičen kakor Krez in obut s pridobitvami civilizacije od glave do pete. Evropski človek ni človek črede, ampak najbogatejšega in najraznoličnejšega življenja, ki ga ustvarjajo svobodne osebnosti v medsebojnem skladu. To skladnost pa ustvarja religiozen etos, ki nas uči medsebojnih socialnih dolžnosti. Na podlagi materialističnega boljševizma se da trajno vladati samo država termitov, ne pa ljudje, ustvarjeni po božji podobi s svobodno voljo. Zakaj torej evropski človek kljub temu obupava nad vsako drugo rešitvijo socialnega problema?

Kapitalizem je pač sčasoma postal zlo, ki se je zajedlo prav do korenin naše miselnosti in je postal tako gonilo našega praktičnega življenja, da se mu ne moremo odreči, čeprav vidimo, kako družbo uničuje in sam sebi koplje grob. Ta čisto protinaturalni način gospodarstva se nam zdi tako naraven in nujen, da ob njem omaga vsaka volja in vsak poizkus, da mu odolimo. To je vsekakor abnormalno stanje, abnormalna miselnost, ki je zdrava narava ne pozna. Človeštvo je pač bolno, hudo bolno. Kako bi si sicer mogli razlagati, da so se ljudje popolnoma privdali temu, da hlapčijejo drug drugemu in se pustijo izkoriščati ko sužnji, vsi skupaj pa, gospodarji in hlapci, robujejo materi, mašini, delu in produkciji, ki je sama sebi namen, ki je danes bog Evrope in evropskega človeštva. Kakšen moralni in družabni red je to, če se dela in producira z orjaškimi sredstvi in orjaškim trudom, če je že vse na svetu samo v to ustrojeno, da se producira in producira, če pa večina človeštva teh bogastev uživati ne more, ker gre največji del dobička samo v nekatere žepce? Tako da končno podjetnik in sopodjetnik, kakor imenuje Dessauer bankirja, ne bosta imela več komu producirati in od koga vleči dobiček, ko pa bosta imela pred seboj same izmozgane berače! Ali ni največja perversija vsakega pametnega ustroja človeške družbe, če tehnizacija in racionalizacija obratov življenja, ni izboljšala, delavčevega položaja ni dvignila, življenja ni pomenila in človeka večnega robovanja delu ni osvobodila, da bi imel več časa za zadovoljitev svojih duhovnih in moralnih potreb — kar bi bilo edino naravno — ampak je narobe ljudi še bolj zasujala kapitalu, profitu in duha ubijajočemu delu! Podjetniški pogon, ki stremi za tem, da bi se proizvajalo čim več dobrin, je gotovo na sebi dober; toda če ne ustvarja pravičnega reda na zemlji, ampak zaradi pohlepa podjetništva samo večja suženjstvo človeka — potem je jasno, da je to bolen, škodljiv in za človeštvo poguben pojav. Z eno besedo: Če hočemo sanirati gospodarstvo in izboljšati socialne razmere, nam prav nič ne bodo pomagale mednarodne konference, ki si danes sledijo druga za drugo, ampak človekovemu gospodarjenju je treba dati edino pameten cilj in namen, da bo služilo resničnim potrebam in da bodo proizvedli gospodarjenja prišli vsem v dobro. To pa ni mogoče, ako se ne prizna delavec kot popolnoma enakopraven faktor poleg onega, ki produkcijo vodi, ako ta produkcija

Hindenburg sprejel Hitlerja

Hitler ostal pri predsedniku nad eno uro

Berlin, 10. okt. tg. Hindenburg je danes sprejel v avdienci voditelja narodne socialistične stranke Adolfa Hitlerja. Ta sestanek so v splošnem pričakovali z največjo napetostjo, ker se oba osebnosti nista poznala. Do avdiencie je prišlo po prošnji Hitlerja, ki jo je vložil že pred več tedni. V uradnih krogih se je zagotavljalo, da ta sestanek nima nobenega opravka z aktualnimi političnimi dogodki. Hitlerja je pri obisku spremljal njegov adjutant, stotnik Gühring. Kolikor se čuje o tem sestanku, se je Hindenburg predvsem podrobno interesiral o namelih in ciljih Hitlerjeve stranke. Dotaknila sta se tudi vprašanj zunanje politike. Pogovor je trajal več kot eno uro. Hitlerjevi pristaši so se med avdienco postavili pred predsedniško palačo. Neki

policijski major pruskega notranjega ministrstva je tam čakajočim fotografom prepovedal snemanje.

Ustanovitev gospodarskega sveta

Berlin, 10. okt. tg. Novi Brüningov kabinet je imel danes dopoldne svojo prvo sejo. Šlo je za vprašanje, kako naj se sestavi gospodarski svet, ki se ima ustanoviti v najkrajšem času, da bo daljal vladi predloge v temeljnih vprašanjih gospodarske politike.

Francoski komentar

Pariz, 10. oktobra. tg. V Parizu imenujejo drugi Brüningov kabinet diktatorski triumvirat

Hindenburg-Brüning-Gröner. »Petit Parisien« izjavlja, da je dr. Brüning napravil večji korak na desno, kakor je prvotno sam nameraval. Njegov kabinet je napoved diktature. »Journal« pravi: Vsi drugi člani kabineta izginejo v ozadju. Vojska in policija sta prvi v zgodovini Nemčije združeni v roki enega moža. »Quotidien« piše: Diktatura je za Nemčijo morda še vedno boljša kot parlamentarna anarhija ali fantazija, kakor jih predpisuje Hugenberg in Hitler. »Populaire« smatra za možno, da bo Brüningov direktorij porabil svojo oblast proti Hitlerju, ki začelja iti Hindenburgu počasi na živce. »Matin« ugotavlja, da bo novi Brüningov kabinet našel zaupanje v inozemstvu.

Japonci izročé ultimatum

Amerika se je zganila - Kaj mislijo Rusi

Washington, 10. oktobra. Položaj, ki se razvija na Daljnem Vzhodu, povzroča tukaj velike skrbi. Ameriški politični krogi so prepričani, da bo Japonska vlada, ki stoji popolnoma pod vplivom vojaških krogov, šla do skrajnosti, čeprav zasleduje taktiko, da bi odgovornost za eventualno vojno zvalila na Kitajsko. Japonska vlada je sestavila novo noto, ki ima vse znake ultimatum in katero bo poseben odposlanec japonske vlade osebno izročil vladi v Nankingu. V tej noti japonska vlada od Kitajske kategorično zahteva, da potlači boj kot japonskega blaga in prepreči vsakršne izgrede proti japonskim podanikom na Kitajskem. Vrh tega je japonski ministrski svet na svoji seji 9. t. m. sklenil, da vrhovnega poveljnika japonskih čet v Mandžuriji ne bo delal odgovornega za bombardiranje Čingoua, češ da ni prekoračil svojih polnomočij, čeprav je ravnal samostojno. Vlada nima povoda niti da njegovo postopanje odobrava, niti da ga graja.

Nastop japonske vlade je razumljiv, če se pomisli, da je boj kot, ki so ga začeli Kitajci sistematično izvajati proti Japoncem, silno nevarno orožje. Sicer pa Kitajci kažejo obdobje vredne potrpežljivosti in se zanašajo v tem konfliktu, v katerem bi Kitaj gotovo podlegel, ako ne dobi moralne podpore, edinele na Društvo narodov in na Zedinjene države severne Amerike. Dočim je upanje na Društvo narodov kot tako precej jalovo, ker imajo njegove papirne resolucije čisto platičen značaj, pa se zdi, da se je zganila Amerika. V Washingtonu se je vršilo posvetovanje vseh državnih tajnikov pod predsedstvom Stimsona, ki je podrobno poročal o položaju na Daljnem vzhodu, katerega smatra za zelo resnega. Zlasti se mu zdi nevarno prizadevanje Japonske, da ustanovi neodvisno Mandžurijo in Mongolijo, ker bi ti državi bili brez dvoma pod vplivom Japonske. Stimson napoveduje jako energično akcijo v svrhu poravnave japonsko-kitajskega konflikta, vendar pa do sedaj še ni znano, kakšno obliko bo ta akcija imela.

Svet Društva narodov se bo sestal v ponedeljek, da pretresa položaj na Daljnem Vzhodu in stori tozadevne eventualne sklepe. Sumljivo je, da je Rusija v zadnjem času videti pasivna, čeprav ima na mandžurski meji ojačene svoje čete. Vsekakor bodo prihodnji dnevi prinesli popolno jasnost, kakšno stališče zavzema Rusija v sporu med Kitajsko in Japonsko.

Pariz, 10. okt. ž. Kitajsko-japonski konflikt v Mandžuriji se v Franciji nikakor ne presoja mirno. Javnost splošno zahteva, da intervenira Zveza narodov. Ameriški državni tajnik Stimson je brzojavno sporočil, da je pripravljen sodelovati z Zvezo narodov, dočim sta Briand in lord Reading objubilila, da se bosta osebno udeležila izrednega zasedanja Sveta Zveze narodov.

Dunajska vremenska napoved. Mirno vreme bo trajalo dalje. Podnevi bo milo in večinoma jasno.

ne bo vseskozi v rokah občestva, in ako ne bo občestvo razdelitve produciranih dobrin pravično urejalo. Brez te bistveno omejitve osebne podjetnosti in prid občestva, ki nam jo pridigujejo papeži, brez tega nujnega občestvenega produkcije ni misliti na izboljšanje socialnih razmer, četudi bi se po kakšnem čudežu zgodilo, da bi imel vsak delavec po Fordovem ali Batinem zamislu dvakrat na dan ocvrto piško na svojem krožniku. Zakaj tudi ob najboljši medzi življenjski standard modernega delavstva ni toliko višji od življenjskega standarda bivšega rimskega sužnja, kolikor je narastla od takrat množina proizvedenih gmothnih in kulturnih dobrin človeštva. Zato se moderni delavec ne bo zadovoljil s tem, kar mu kapitalist danes ob najboljši konjunkturi nuja, ker bo razlika med njegovim in kapitalistovim položajem vedno tako nepravilno velika, kakor je nepravilni ogromni profit modernega velekapitala. Sicer pa delavec nima samo materialnih potreb, ampak čedalje večja

Ameriška komisija

Washington, 10. okt. ž. Vojne grozote na azijskem vzhodu so dale vzrok, da so Zedinjene države napravile odločen korak za zaščito svojih interesov v Mandžuriji, Japonski, Kitajski in Koreji. Minister Stimson je na večeršnji seji obrazložil vladi situacijo na skrajnem vzhodu in bosta najbrže še danes ameriški predstavnik v Tokiu in Nankingu napravila odločne korake. Vlada bo poslala tudi člana ameriških ambasadorjev v Mukden, da se na licu mesta prepričajo o situaciji. Po vestih iz Kitajske je pri zadnjih spopadih bilo ubitih 30 Kitajcev, 40 pa težko ranjenih.

Triletni moratorij repar. odplačil?

Washington, 10. okt. Tukajšnji politični in finančni krogi so prepričani, da bo imela konferenca med Hooverjem in Lavalom pričakovani rezultat, da se bo namreč sklenil moratorij tako za nemške reparacije kakor za odplačevanje mednarodnih in vojnih dolgov sploh za čela tri leta. Ni znano, na kakšnih konkretnih dejstvih temelji to prepričanje ameriške velefinance in političnih krogov Bele hiše. Zaenkrat francosko časopisje unisomo trdi, da Francija na moratorij absolutno ne bo pristala. Kljub temu ameriški listi trdijo, da o podaljšanju moratorija ne more biti nobenega dvoma, ker je sicer sanacija svetovnega gospodarstva nemogoča.

Washingtonski korespondent londonskega »Timesa« poroča, da bo Hoover predlagal, naj se ustanovi posebna komisija, da prouči plačilno zmognost Nemčije. Rezultat bo brez dvoma ta, da Nemčija reparacij zaenkrat ne more plačevati in da bi poleg moratorija, ki je neizogiben, bilo treba tudi pokreniti vprašanje definitivne revizije ali celo popolnega črtanja nemških reparacij sploh. Seveda bi taka revizija morala biti združena tudi z revizijo ali pa s črtanjem dolgov, ki so jih napravile ostale države med vojno v Ameriki ali pa so jih najele države pri drugi. Amerika bi pa v tako revizijo ali črtanje dolgov, ki so jih napravile pri njej Anglija in Francija, pristala samo v slučaju, če evropske države reducirajo svoje armade in vojna brodogoja tako, kakor si to želi Amerika.

Javnost je radovedna, kaj bo na to porekla Francija, ki do danes zavzema napram amerškemu diktatu odklonilno stališče.

Francoska delegacija za Washington

Pariz, 10. okt. tg. Dočim se hoče Quai d'Orsay zadovoljiti s tem, da pošlje z Lavalom v Ameriko kot pravnega posvetovalca samo svojega zastopnika, bo poslala francoska narodna banka v Ameriko poleg dveh svojih uradnikov, ki sta že odpotovala, tudi guvernerjevega namestnika. Razen tega odpotujeta v Ameriko kot finančni avtoriteti še dva finančna inspektorja in finančni ataše londonskega poslanstva. Vojna in mornarica ne bosta zastopani. Namesto tega pa bo poseben ataše zastopal vrhovni

Izmet paša odklonil povabilo Mussolinija

Carigrad, 10. okt. tg. Turški ministrski predsednik Izmet paša je odklonil povabilo Mussolinija, da pride v Eim, s tem, da se je skliceval na to, da mu primanjkuje časa. Nasprotno pa Mussolini smatra, da ne more sprejeti turškega povabila za sestanek v Benetkah, tako da ne bo sestanka teh dveh državnikov. Izmet paša se bo torej iz Budimpešte direktno vrnil preko Trsta v Carigrad. Možna pa je, da bodo zastopniki turškega tiska, ki spremljajo Izmet pašo, sprejeli italijansko povabilo, da pridejo v Rim. Carigradski turški listi zagotavljajo, da se namerava med Turčijo in Grčijo skleniti vojaška konvencija.

Zagreb, 10. okt. ž. Danes gostuje v Zagrebu znani filmski zvezdnik Konrad Veidt v dramski igri »On« (Er).

Berlin, 10. okt. AA. Po najnovejšem izkazu nemške narodne banke je ta zavod izgubil v zadnjih dneh dokajšnje zneske v zlatu, tako da znaš pokritje novčanic le 30.1%.

svet narodne obrambe. Dalje odpušuje v Ameriko predsednik trgovskega sodišča v Parizu Alber Bouisson, osebno Lavalov prijatelj in dva uradnika ameriškega poslanstva v Parizu. Ker zunanje ministrstvo in ravno tako tudi ministrstvo vojne in mornarice ne bosta zastopana, je smatrali, da v Ameriki ne bo neomejenih razgovorov o reparacijah, medzaveznikiških dolgovih, razorožitvi itd. Kakor piše »Echo de Paris«, francoska vlada tudi nikakor ni pripravljena, udeležiti se mednarodne valutne konference ali konference o novi razdelitvi zlata.

Amerika postaja »mohra«

Newyork, 10. okt. tg. Na izredni seji državnega parlamenta države New Jersey je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, da se dovoli izdelovanje in prodaja lahkih vin in piva. Tudi druge ameriške države so se že izjavile za modifikacijo prohibicije.

Gdinjska katastrofa - 19 mrtvih

Varšava, 10. okt. tg. Število mrtvih plinske katastrofe v Gdinju se je povečalo na 13. Razen tega je pod razvalinami pokopanih še 6 oseb, na katerih rešitev ni mogoče več misliti.

Za nego finega perila ne obstoja boljše sredstvo kot je

LUX

KI PERE TEMELJITO IN VARUJE PERILO

V Angliji je osem kandidatnih list

Volilna agitacija v polnem razmahu

London, 10. oktobra. 1. Polagoma se je začelo raziskovati volilno ozračje v Angliji. Nikdar prej položaj ni bil tako nejasen, kakor tokrat. Angleski volilci so vedno lahko volili med dvema, zadnjih 25 let pa med tremi strankami. Letos bodo imeli pred seboj že 8 različnih volilnih list. Konservativna stranka bo postavila 500 kandidatov, ravno toliko tudi laburistična stranka. Liberalci, ki sledijo Lloyd Georgu, postavijo 20 kandidatov, druga skupina liberalcev pod vodstvom Sira Johna Simona 30 kandidatov, skupina liberalcev okrog Herberta Samuela pa tudi 30 kandidatov. Nedavno odgledani delavski poslanci: Sir Oswald Mosley bo kandidiral v 18 okrožjih, komunisti se bodo pa borili za 17 poslanskih mest. Vladni laburisti pa postavijo vsega skupaj samo 8 kandidatov. Iz tega se lahko razvidi, da se liberalna stranka polagoma drobi med valjari konservativizma in vlade delavske skupine, ki se hrani od levičarskih naraščajev in oddaja na desno svoje mlade močve.

Nemška temeljitost

Ako nas znamenja ne varajo, pada Nemčija zopet v svojo »Gründlichkeit«, ki se v politiki še nikdar ni obnesla. Ali na desno ali na levo, samo da gre temeljito do dna! Danes, ko je treba deliti težko dedščino sabljarske politike Viljema II. in ko bi moral vstati iz naroda mož, ki bi imel pogum Nemcem zaklicati žalobno se vedno aktualni: »Vae victis!«, danes se zdi, da drvijo nemške mase za oznanjevalci Viljema III., ki naznanjajo odrešenje iz te pokore s temeljitimi sredstvi. Revanche! Curtius, ki je hotel nadaljevati Stresemannovo delo in se je skušal rešiti s carinsko zvezo, z ostrim govorom o razorožitvi in s plediranjem pritožbe poljskih Nemcev v Ženevi, je moral iti ne radi tega, ker je nemški narod obsodil njegovo grožnjo z Anshlufom, temveč, ker je doživela Nemčija s prisiljeno odpovedjo carinske zveze nepričakovani diplomatski poraz. V zunanji politiki nočejo Nemci kljub hudi gospodarski stiski za las popustiti. Poljski koridor zahtevajo prav v istem hipu, kakor bi radi denarja od poljske zaveznice.

Tudi v notranji politiki se je okoli gospodarskega problema ukoreninila temeljitost. Mnogič hitijo za radikalnimi voditelji, za Hugenbergom in Hitlerjem, čigar pristaši grozijo na javnih shodih, da bodo svoje politične nasprotnike postrelili, ko pridejo na vlado. Hugenberg in Hitler, to so idoli nemške mladine, zapeljane s frazami o posebnem poslanstvu Nemčije. V Bad Harzburg so pohiteli danes na zborovanje »narodne opozicije«, to je nemških nacionalistov in hitlerjevcev, tudi predstavniki nemške ljudske stranke, ki je doslej kot srednja stranka podpirala Brüninga. Tudi ta stranka hoče temeljite orientacije na desno in je radi tega tudi prisilila Brüninga, da odstopi. V samem centru obstoji močno krilo, ki tudi želi ostrejšega kurza. Na drugi strani se je pričela krhati tudi stranka socialnih demokratov prav radi svoje zmernosti, ki jo je pokazala s tem, da je podpirala srednjo linijo dr. Brüninga. Njeni poslanci in z njimi množice delavstva prehajajo skrajnejšem, to je h komunistom.

Srednje stranke, h katerim lahko prištevamo tudi socialne demokrate, so doslej posredovale med desno in skrajno levo, med šovinističnim nacionalizmom in internacionalizmom, in ki so v zunanjih kakor tudi notranjopolitčnih problemih iskali srednje rešitev, se cepijo na desno in levo. Radikaliziranje strank ob notranjopolitčnih problemih h gospodarskega značaja ni seveda tipično nemški pojav in se kaže tudi v drugih državah, v kolikor je posledica socialnih sporov, ki jih povzroča sedanja gospodarska stiska. Podoben razvoj je v teku danes tudi v Angliji, čeprav bi njen sedanji položaj zahteval kompromise med strankami. Toda gotovo je, da se bo to izkristaliziranje po radikalnih programih zelo prilagelo nemški duši. In v tem obstoji nevarnost! Radikalizacija ogroža notranji red in to vprašanje ne more biti indiferentno tudi za sosedo, ki jim nikakor ni vseeno, ali vlada v Berlinu Brüning ali Hitler. Ta se zdaj pripravlja s svojim tovarišem Hugenbergom na zadnji naskok.

Po vsem tem je jasno, kako važno vlogo igra v Nemčiji centrum, ta izrazita stranka sredine, in njen sedanji predstavnik dr. Brüning. Jasno je tudi, zakaj v njega zaupa Francija, ki vsa povojna leta pazno sledi notranjemu razvoju v Nemčiji. V njem vidi zagovornika francosko-nemškega zблиžanja in spretnega posrednika med delavstvom in kapitalom, ki si kažeza pesti. Takšnega se je dr. Brüning pokazal pri sestavljanju nove vlade. V notranje ministrstvo je imenoval advokata Geisslerja, ki so ga socialni demokrate odklanjali, ministrstvo pravde bi bil rad zasedel Scholz, načelnik ljudske stranke; oba je Brüning odklonil in imenoval za gospodarskega ministra profesorja narodne ekonomije Warmboldta kot strokovnjaka. Edino združenje notranjega ministrstva za državno brambo vzbuja pri zagovornikih demokracije bojazen, da ne bi vlada uvedla diktature. Morda pa je močna roka v notranjem ministrstvu glede na čedalje bolj grozeče nastope hitlerjevcev in komunistov v tem trenutku potrebna. Prisotnost centrista Stegerwaldta, ki je odločen zagovornik delavstva, jamči, da ne bo vlada ugodila neutemeljenim zahtevam velokapitala. Prav tako je bila zasilna odredba sestavljena v socialnem duhu, v kolikor to pripušča sedanje težke gospodarske razmere, ki zahtevajo žrtve od vseh slojev.

Brüningova vlada je po osebnosti, ki jo sestavljajo — saj je vstopil samo en novi minister, ki se niti ne prištevajo k politiku —, in menda tudi po programu ista kakor prej. Nikakršnih znakov ni, ki bi določeno kazali, da misli Brüning kreniti z dosedanja poti. Vprašanje je seveda, ali bo Brüningova nova vlada, ki je v resnici stara, prestala krstni ogenj z zasilno odredbo v parlamentu, kjer že veje pod pritiskom javnega mnenja duh radikalizma. 13. oktober! Parlamentarna usoda dr. Brüninga odvisi od socialnih demokratov. Določba v zasilni naredbi, da ima vlada pravico sama, to se pravi brez parlamenta, uzakoniti državni proračun 1. aprila, ko poteče sedanje finančno leto, do 30. junija, kaže, da namerava Brüning v najslabšem primeru vladati tudi brez poslanske zbornice. Za Nemčijo, ki ji grozi diktatura na eni strani Hitler, po drugi pa boljševizem, bi bilo to gotovo manjše zlo. A tudi za Evropo.

Volilni proglas strank

London, 10. oktobra. 1. Baldwin je včeraj v svojem volilnem okrožju Birmingham podal programatično izjavo svojim volivcem v Walesu v obliki pisma. Izšli so tudi volilni manifesti liberalne in delavske stranke, tako da je Anglija že sredi volilnega boja. Lloyd George imenuje v svojem pismu sedanje volitve, da so najbrezvestnejše in najmanj patriotične, v kakršne je sploh kdaj bila Anglija pahnjena. V položaju, ki nujno zahteva sodelovanje vseh, so politični organizirano delavstvo v ogorčeno opozicijo. Lloyd George se hoče, če mu bo dovoljevalo zdravje, udeležiti se volilnega boja še osebno, toda samo za kandidata, ki so za prosto trgovino, brez ozira na to, kateri stranki pripadajo. Volilni manifest delavske stranke zahteva v smislu sklepov, ki jih je stranka sprejela zadnje dni, državno kontrolo bank in kreditnega sistema, denarnih investicij, doma in v

inozemstvu, podpiranje električne energije, zelezne in jeklene industrije ter prometnih sredstev, mednarodno saniranje krize, resnično izvedbo razorožitve, končno pa obeta, če zmaga v volilni borbi, brezposelnim uradnikom in učiteljem, da se bo država vrnila k svojim obveznostim, ki jih je prevzela njim nasproti. Nasprotno pa se je Baldwin v Birminghamu izjavil za zaščitno carino kot edino sredstvo, ki more takoj za trajno vrniti državi blagostanje. Udeležba konservativcev v koalicijski vladi pomeni zanje samo izgubo, ker je izgubila dosedanje sigurne šanse odločne zmage po polomu vse delavske politike, ki jo je pričakovali. Oliver Baldwin, sin konservativnega voditelja, je zopet izstopil iz Mosleyeve stranke radi njene fašistične tendence in hoče zopet kandidirati v delavski stranki. Konservativni protikandidat proti Hendersonu je admiral Campbell, odličen mornariški častnik, ki se je izkazal v vojni.

Zračni obiski v Belgradu

Belgrad, 10. okt. 1. Danes je odpotoval v Bukarešto general Balbo, italijanski minister za letalstvo. Pri odhodu ga je pozdravil general Nedić, komandant našega zrakoplovstva in osebje italijanskega poslanstva. Ob 8 zjutraj se je dvignil v svojem ogromnem bombarnem »Fiatu«, kojega je vodil sam, takoj za njim pa je splaval proti vzhodu tudi trimotorni »Caproni«, v katerem je sedelo spremstvo italijanskega ministra.

Ločitev duhov

»Sedaj, ko ni več nobenega gospodovca, tudi ni več Boga; obenem s kapitalisti in tituliranimi ljudmi so zginili tudi svetniki in angeli, duhovščina nima česa iskati, vera ne najde nobenega temelja več in je brez vsakega pomena. Njeno mesto zavzema delo, kajti le to je gibanje, ki daje pomen življenju.« Tako je govoril 1. 1925 prosvetni komisar Lunačarski. To »vero« delac oznanja boljševizem že danes. Boljševizem je brezbožstvo in to tudi hoče biti ter ostati. Brezbožnost je svetovni nazor marksizma, njega poživljajoča in goneča sila.

Toda ali je mogoče, da se bodo vsi brezbožniki združili v eno fronto, boljševiški komunisti in drugi socialisti, ne glede na to, da nekateri ne odobravajo političnih sovjetskih nazorov? Ako logično premislimo, se zdi, da tako sodelovanje ni mogoče; vendar je dejansko le ena brezbožna fronta. Socialistični brezbožci se ločijo od komunističnih le po sredstvih, s katerimi se bore proti veri in krščanski morali. Prvi se v svojem protiverskem boju drže še nekake takolimenovane poštenosti, medtem ko drugi nimajo v tem nobenih skrupulov.

Do zdaj sta bili dve mednarodni brezbožni zvezi. Ena s središčem v Bruslju. Ta je najstarejša in najvplivnejša brezbožna družba na Zapadu. Zelo malo je politična, pač pa preležno liberalistično-socijalna. L. 1930 pa je bila ustanovljena druga s središčem na Dunaju. Je ustanova proletarijata, v prvi vrsti politično gibanje, zasledujoče socialistične cilje. V cerkvi in v veri vidi največje oviro za udeleževanje svojih načel in zato se bori proti cerkvi in veri v Boga.

Na letošnjem mednarodnem brezbožnem kongresu v Berlinu je predsednik Zveze izjavil, da se boeta 1. 1932 obe zvezi združili v eno bojno fronto brezbožnikov. To nam priča, da bodo dosedajni zmerni brezbožniki opustili svojo taktiko ter se izročili radikalnemu brezbožnemu toku. To tudi kažejo vsi referati in govori na kongresu. Stena, ki je ločila socializem in boljševizem glede na svetovni nazor in protiverski boj, je padla. To združenje obeh zvez v eno osrednjo zvezo oznanja oster boj cerkvi in veri. Z bojnimi sredstvi ne bodo štedili. Boj se bo vršil tako na verskem, kakor na kulturnem polju. V to delo bodo potegnili in parlamentarne in samovladne tribune, mitinge, gledališča, kino, tisk in vse mogoče drugo. V Berlinu so že pričeli s tozadevnimi predstavami za mladino in tudi za otroke. V predstavi so zasramovali cerkev. Zato bo v kratkem radi tega sodna obravnava. Vse to pa se že vrši pod direktnim ali vsaj indirektnim vodstvom boljševiških brezbožnikov.

Veliko Rusijo — šestl del sveta — so uničili boljševiki. Sedaj pa stegujejo svoje krvave roke po vsem svetu. Povsod hočejo uvesti »praje«. Agitacija za pravice proletariata jim ni več glavni cilj. Ne celokupna zveza mednarodnega delavstva, ampak zveza brezbožnega delavstva — to jim je zdaj geslo! Vsesvetovna organizacija delavcev jim je le sredstvo za to.

Vendar je to vse nenavadno čudno. Dokler še namerajo nauk brezbožnosti in komunizma ni bil uveden v življenje, se je zdel nevednim zelo lep in praktičen. Kajpak po pravici!... Vsi enako delajo, skupno so vsega deležni, vsi enaki, nihče ne pozna ubožstva... Toda zdaj, ko sta komunizem in brezbožstvo popolnoma uresničena v življenju in se kažejo njuni »blagi« sadovi: nezmožna beda, neverjetno zasluževanje, popolno zatiranje človeških pravic in svobode, nečloveška samovoljna komisarjev — zdaj je naravnost neumljivo, da jim ljudstvo verjame, verjamejo jim celo nekateri izobraženci, zlasti pa, da hočejo ti krivavi komisarji potegniti v prav tako suženjstvo ves svet! — Hudič, pravijo, najde svojo srečo v tem, da peha druge v nesrečo. Isto blaženstvo žele uživati tudi ruski boljševiki. Tudi njim je najvažnejši cilj — ves svet podvreči jarmu brezbožstva in komunizma ter s svojim navidezno srajem na zemlji pahniti vse človeštvo v brezno bede in nemoralnosti.

Zato ne štedijo ne z delom, ne z milijonskimi denarnimi vsotami in drugimi sredstvi. V vse države pošiljajo tolpe agitatorjev in vohunov. Glavna naloga teh je slabiti versko prepričanje; odtrgati ljudi od Cerkev, pripravljati revolucije... Zadosten dokaz so nam Španija, Madjarska in Bolgarija. V dosego svojih namenov izdajajo boljševiške liste, ustanavljajo svobodomiselnice in brezbožne družbe. Kjer jim te še ni mogoče, ustvarjajo sprva nejasne, tajne in indiferentne družbe. To jim še ni dovolj. Svoje ljudi puščajo brez

koščka kruha, a vse pošiljajo napol zaostoj v druge države, hoteč zbankrotirati industrijo zapadne Evrope in tako potegniti delavce v bedo, sejati sovraštvo do premožnejših — tedaj pa bo že lažje sejati seme brezboštva. Najlažja in najuspešnejša metoda pri tem pa jim je »zasmevanje in laž. Že njih oče Volter je rekel: »Smeši, smeši, vse kar hočeš, boš dosegel.« V Rusiji izdajajo najograbnejše časopise, knjige, s katerimi smešijo in zasramujejo vse, kar je pošteno in sveto; smešijo vero, Boga, Cerkev, duhovnike, ustanavljajo društva, izvirajo filme — vse za to, da bodo z dietom vtisnili vsem brezbožstvo!

Boljševiški agenti delajo podobno tudi v drugih državah. Da bi ne preplašili in odvrgli ljudi od boljševiškega »raja«, skrivajo na eni strani rusko bedo pred svetom, na drugi strani pa, če kaj store, razbojnajo to na sto načinov v ino-zemstvu.

Zato so tudi sklenili nedavno na brezbožnem shodu v Moskvi »naj moskovski komisarji stopijo v zvezo z vsemi organizacijami, tudi z buržuazijskimi, ki se le bore proti religiji«. Zato se hočejo prihodnje leto združiti v eno Mednarodno brezbožno zvezo. Jasno, če bi boljševiki v drugih državah širili svojo propagando javno, bi malo dosegli. Toda ko se vtihotapijo v druge družbe, ki se ne bore naravnost proti Cerkvi, ki veljajo za nevtralne in na vse načine pod krinko nevtralnosti po »nestranskostih« listih smešijo vero, poštenost in naravnost, potem marsikomu zmešajo glavo. Vedeti je treba, da se boljševiški agenti vtihotapijo povsod.

Predvsem skušajo dobiti v svoje zanke mladino. Prizadevajo si obrezbožiti mladino ter jo pritegniti v komunizem, ko še ne pozna življenja. Radi tega se borijo zlasti proti katoliški vzgoji in verskim solam. Na vse načine skušajo vplivati na vlade, da bi te vzele vzgojo v svoje roke, da bi uničile predvsem verske šole.

Predsedniki ljubljanskega volilnega odbora

Belgrad, 10. okt. 1. Državni volilni odbor je potrdil predsedstvo volilnih odborov za Belgrad, Zagreb, Ljubljano in še za 39 okrajev.

Po nocojšnji »Pravdi« so predsedniki ljubljanskega volilnega odbora sledeči gospodje:

Gabrijelj Mihajlo, sodni svetnik v p., dr. Pirc Makso, odvetnik, ing. Rajsner Jože, direktor tehnične srednje šole, dr. Novak Franc, odvetnik, dr. Zalokar Alojz, primarij, dr. Rus Mavricij, mestni fizik, dr. Plemelj Josip, univerzitetni profesor, ing. Pehani Igo, dr. Fettich Oto, odvetnik, dr. Krejčič Viljem, odvetnik, dr. Borko Jakob, direktor drž. železnice, dr. Tičar Josip, zdravnik, Bleiweis-Trsteniški Janko, magistr, nadsvetnik v pok., ing. Horvat Alojzij, univ. prof., Jeran Franc, prof., dr. Lah Ivan, prof., ing. Zenko Ivan, ravnatelj cestnih železnic, dr. Kandare Franc, odvetnik, dr. Janko Zirovnik, odvetnik, dr. Svigelj Anton, odvetnik, dr. Demšar Andrej, primarij, dr. Tavčar Josip, zdravnik, dr. Fuks Rihard, magistr, tajnik, dr. Lapajne Stanko, univ. prof., dr. Černe Franc, ravn. Mestne hranilnice in dr. Lukan Friderik.

Varšava, 10. okt. 1. Za odstranitev proračunskega primanjkljaja je vlada uvedla vojaško davščino na dohodnino, katero morajo plačati vsi odrasli moški, ki so popolnoma ali deloma oproščeni vojaške službe.

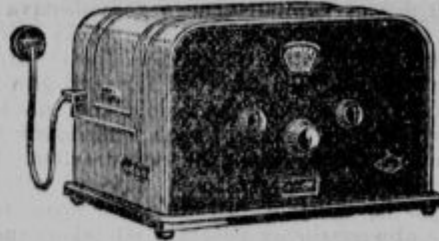
Rihard Tauber

odhaja v Ameriko!

V sredo ob pol 9. uri zvečer se poslovi od Evrope z velikim koncertom, ki ga bodo prenašale vse evropske radiopostaje.

Ne zamudite prilike, da slišite glas tega slovitega pevca.

Nabavite si takoj radioaparati!

Neprekosljivi troelektronski aparat »Eumig« z visokofrekventno stopnjo za popoln priključek na električni tok le Din 2500.—

Zahtevajte takoj predvajanja!

RADIO LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 5 - Telefon št. 3190

Politična amnestija v Bolgariji

Belgrad, 10. oktobra. 1. Iz Sofije poročajo, da se je sredi včeraj zelo važna seja, kateri so prisostvovali vsi poslanci vladne večine in člani vlade. Glavni predmet diskusije je bil zakonski predlog o amnestiji, ki je bil stavljen že leta 1923 in je predvidel zelo široko amnestijo političnih zločincev. Ta zakon ni bil nikdar izveden. Na seji so sklepali, da se naj zakon na novo pregleda in da se naj v najkrajšem času predloži državnemu zboru. V političnih krogih pričakujejo, da bo amnestija političnih zločincev v mnogih ozirih izboljšala notranjo politično napetost, kjer bo odstranila veliko pritajene jeze, in tihih želja po maševanju.

Češkoslovaška zviša zlato podlago

Belgrad, 10. okt. 1. V češkoslovaških krogih poročajo, da je češkoslovaška Narodna banka sklenila zvišati svojo zlato podlago, da na ta način prepreči izgube za izvožene inozemske devize, ki so ji dosedaj služile tudi za podlago. Ravno te dni je kupila banka kot protivrednost za te devize za 50 milj. Din zla. Na ta način je povečala svojo kovinsko zlato podlago, zmanjšala pa je oni del, ki se je naslanjal na inezemske zlate valute. Nov avstrijski pravilnik glede prometa z devizami se že čuti na češkem deviznem trgu. Pretirano ponujanje avstrijskega šilinga je prenehalo, kljub temu pa češkoslovaške državne železnice še vedno od klanjajo šiling kot plačilno sredstvo.

Zagoneten mrtvec

Belgrad, 10. okt. 1. Danes se je zgodil do sedaj še nepojasnjen zločin, ki je povzročil paniko med potujočim ljudstvom. Železniško osebo je namreč našlo na stranski vlaku Belgrad—Skoplje truplo nekega neznanega moškega. Priče so izjavile, da se je mrtvec, ki naj bi bil neki Života Janković ustrelil sam z revolverjem velikega kalibra, katerega pa ni mogoče najti. Policija se bavi s tem čudnim slučajem in vrši vsestransko preiskavo.

Razdelitev Kodakovih nagrad

Zagreb, 10. okt. 1. Veliki Kodakov natečaj je dosegel danes svojo končno fazo. Posebna komisija se je sestala danes ob 10 dopoldne v hotelu »Esplanade« ter je imela nalogo, da oceni 7000 fotoamaterskih fotografij, ki so po mnenju strokovnjakov kvalitativno dobro uspele in iz tega števila je bilo zbranih po 10 najboljših iz vsake kategorije, za katere so bile razdeljene nagrade. Protektorat tega natečaja je prevzela kneginja Olga. Komisija je priredila malo svečanost v hotelu »Esplanade« kjer je bil aranžiran prvi studio zvočnega filma. Jutri se bodo sestali fotografski strokovnjaki, umetniki in časnikarji.

Glavno nagrado Din 10.000 je dobil g. Ljudvik Vidac iz Zagreba, za kategorijo iz živalskega življenja. Ostale nagrade so dobili: 1. kategorijo Velimir Stegu, Ljubljana, II. kat. Marijan Zagreb, III. kat. Janez Korenčan, Ljubljana, IV. kat. Oliver Cene, Zagreb, V. kat. Andrej Nesimijar, Velika Kikinda. Prvo nagrado 6. kat. je dobil Vidac iz Zagreba. Najboljše slike bodo odposlane na mednarodni natečaj, kjer dobi vsaka kategorija nagrado v znesku 1000 dolarjev.

Zdravi otroci so veseli!

Energin

Daje zdravo in močno kri — zdrave in močne živce

IZBORENT EK

Energin

v lekarnah steklenica pol litra Din 40.—

DAJTE OTROKOM VSAK DAN

3 male žličke o k u s n e g a

Energin

za okrepitev krvi, žilec in toka

Po pošti pošljite

LABORATORIJ ALGA, SUŠAK

3 stekl. Energina D. 128.—

6 " " " 248.—

12 " " " 1 zastoni

D. 492.— in 2 zastoni

Na pomoč!

Beda je velika. Mnogo brezposelnih, ki nimajo dela, zato tudi ne jesti, ne obleke, ne obutve, ne drv, ne strehe. Zima je blizu. Kaj bodo reveži počeli? Od česa živeli?

Po vseh državah se bojijo letošnje zime. Število brezposelnih veliko, ponekod ogromno. Kako jih preživeti? Kako zadovoljiti? Povsod jim bodo skušali pomagati.

Storimo tudi pri nas, kar moremo storiti! **Napravimo veliko akcijo za podporo brezposelnih in siromakov sploh!**

Kar kdo more, naj v ta namen da! Kdor more v denarju, naj da tega! Kdor da v živilih lažje, ga prosimo za ta. Pobirala se bo tudi ponošena obleka, kurivo in kar kdo more utrpeti, pa bi drugim še služilo.

Pri vsej krizi in revščini vas je med nami še mnogo, ki si lahko vsega privoščite, kar potrebujete. Vse take prosimo: Pomislite, kako se godi onim, ki nimajo najpotrebnejšega: ne gorke sobe, kjer bi se ogreli, ne obleke, ne odeje, s katero bi se pokrili, ne kruha, s katerim bi si lakoto utesili. Pomislite posebno,

kako se godi ubogim otročičem, ki morajo že v zorni mladosti stradati! Kdo bi mogel sam vsega dosti imeti, pa to kričečo revščino brezsrčno gledati!...

Slovenci! Pokažite ljubezen do svojega rodu s tem, da svojim najbednejšim rojakom prihitite na pomoč! Kristjani, pokazite, da ste kristjani, s tem, da izkazuje dejanja ljubezni, brez katere ni krščanstva! Posnemajmo prve kristjane, pri katerih ni bilo nobenih revežev in dajmo potrebnim rajše sami, kakor da bi nam kdo s silo jemal! Bog je ustvaril dobrine tega sveta zato, da jih uživajo vsi, katerim je dal življenje, — ne samo nekateri, drugi pa naj jih strdajo!

Slovenci! Kristjani! Vsi se udeležite velike akcije za podporo brezposelnih in siromakov! Pokažite pravo rodoljubje! Prehitite drug drugega v ljubezni!

Natančnejša navodila, kako se bo pobiralo, boste dobili v kratkem.

Katoliška akcija za ljubljansko škofijo.

† Jožef Grošelj

Ljubljana, 10. oktobra.

Snoči ob pol 10 je po dolgem bolehanju bil rešen vseh težav in trpljenja dolgoletni uslužbenec podjetij Kat. tisk. društva g. Jožef Grošelj.

S 16. letom je vstopil v službo v tedanji Katoliški tiskarni. Poslej je celih 36 let vršil svojo službo zvesto in vestno v službi Katol. tiskov. društva.

Bil je prijazen značaj, priljuden, nesebičen ter vnet za vsako dobro in pošteno stvar. Svojo družino je lepo in krščansko vzgojil. Od njegovih 9 živih otrok je eden jurist, 1 častnik, 1 v mornariški akademiji.

Rojen je bil naš rajni Jože 10. okt. 1878 v Ljubljani. Danes bi bila njegova 53. letnica. Na predvečer se je umaknil iz življenja.

Pogreb bo v ponedeljek ob pol 5 popoldne iz splošne bolnišnice.

Naj počiva v miru pri Bogu, ki mu je bil vedno zvest in ga nikdar ni zatajil pred ljudmi.

Zalutajoči gospej vdovi in otrokom naše iskreno sožalje!

Kako postanem dober godbenik

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil Meinl & Herold v Mariboru št. 102—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izkušenemu. Zehlevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

Dr. Fr. Sušnik:

Dolores Vieser

V narodni noši iz Krške doline na Koroškem.

V Smartnem pri Celovcu, na južnem obronku Križne gore, ima svojo vilo. »Klein, aber mein!« V tesni podstrešni sobici sprejema, piše in počiva. Na jug gleda Karavanke, na zapad proti Vrbskemu jezeru.

Akademiki - novinci!

Na pragu novega življenja, ko stopate na svobodna tla slovenske univerze, Vas Jugoslov. katol. akad. društvo »Danica« toplo pozdravlja. Odpirajo se Vam novi pogledi in nova, širša polja udejstvovanja. »Danica« Vas vabi, da se z vsem svojim mladim zanosom pridružite njej, da bo vredno nadaljevala svoje častne tradicije in da bo na svojem mestu v današnjih časih.

Postanek in nadaljnji razvoj »Danice« je neločljivo zvezan s slovensko zgodovino. Kot je v dobi germanske odvisnosti z Dunaja poši-

Za uboge rudarske otroke

Trbovlje, 11. oktobra.

»S to obleko me je oblekel Martin Katehmen«, te besede je slišal naš župni patron sv. Martin, ko se mu je v spanju prikazal Kristus, ogrnjen s polovico vojaškega plašča, darovanega dan poprej napol nagemu siromaku v starodavnem mestu Ambiani.

Takih revežev, zlasti malih otrok, šolarjev slabo oblečenih je v naših delavskih revirjih nešteto. In zima, ta kruta, neizprosna žena s svojo ledeno roko že trka na vrata siromakova in otroci, revni in napol nagi se tresejo pred njo, pa ji ubežati nikamor ne morejo.

Plača je majhna, v zadnjem času zmanjšana, pa še vse dneve ne delajo, kruha je tudi treba, brez njega tudi rudarski otroci ne morejo živeti in tako za obleko malo ali ničesar ne odpade, zlasti, kjer je teh ubogih drobnikov tako veliko število. Radi bi našim otrokom vsaj nekaj pomagali, a v naši dolini nas je premalo, da bi se kaj poznalo.

Zopet 250 delavcev v nevarnosti

Vevče, 10. oktobra.

Vevška papirnica je dala nabiti razglas, v katerem pravi, da je zopet pomanjkanje naročil ter da bo primorana ustaviti papirna stroja. Če se to zgodi, bo zopet okrog 250 oseb brez zaslužka.

Nekje je bilo čitati o naši papirnici, da je nekaj politike vmes. Politike, pa magari gospodarske, bi moralo biti že enkrat konec! Težki časi se nam obetajo. Zima bo menda zelo huda. Zato nas je pa

Tržič

Gostilno »Pri Joščuc« na Glavnem trgu, katero je imelo do sedaj v najemu Prosvetno društvo, je s 1. okt. prevzel g. Sekavčnik. Ker upamo, da bo postrežba tudi v bodoče solidna, priporočamo tudi v naprej obisk te gostilne.

Naši trgovci, kakor tudi trgovci iz okolice bodo pač z veseljem pozdravili sklep Pododbora gremija trgovcev v Tržiču, s katerim vpeljuje

SARGOV

Udobno odstranitev

nadležnega zobnega kamna, korenine mnogih zobobolov, povzroči priljubljeni Sargov Kalodont, idealno sredstvo za negovanje zob. Kajti samo Kalodont vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulfuricin-oleat po Dr. Bräunlichu). Redna uporaba Sargovega Kalodonta je najudobnejši način, da se ohrani lepe in zdrave zobe.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Ijala svoje izklesane borce po vsej naši slovenski zemlji, tako hoče nadaljevati tudi zdaj, ko živi sredi domače zemlje, v naši Ljubljani.

Veseli Vas bomo, naš narod Vas rabi! Jugosl. katol. akad. društvo »Danica«. Ljubljana, Miklošičeva c. 5, Akad. dom.

Če bi bil milijonar?

Citatelji odgovarjajo:

I.
Na vprašanje, kaj bi počeli, ako bi bili milijonarji, za katero vprašanje ste maksimalno 10 stavkov, odgovorjam z 10 milijoni, ker smatram, da zadostuje enemu milijonu en stavek.

1. En milijon bi dal tistemu brijtnetu, ki bi iztuhlal izvedbo splošne razorožitve.

2. En milijon tistemu, ki bi znal delavstvo in malemu človeku razodeti, da je njihove bede največ samo krivo in da in kako se je morejo brez nasilnosti otresti.

3. En milijon bi razdelil med delavce, ki bi v klavernih časih podjetniku prostovoljno znižali svoje duine, in med podjetnike, ki bi v dobrih časih sami delavcu plačo povišali.

4. En milijon našemu združenstvu na obresti posojen, tako, da bi lahko delil obresti tistim premožnim lepim ženam, ki se skromno oblačijo.

5. En milijon pisatelju, ki bi znal opisati muke naših pod Italijani tako, da bi ga znal brati vseh svet.

6. En milijon za ureditev katastra vseh Slovencev na zemeljski obli.

7. En milijon instituciji, ki bi znala kolonizirati in iskati kruha in dela našim izseljencem.

8. En milijon tistemu, ki bi znal naši učenci se mladini vliiti smisel in korajžjo, da se pripravi za svoj poklic v svetu v smislu krščanskih idej.

9. En milijon otrokom tistih, ki žrtvujejo prostovoljno svoje življenje na oltar ljubezni do trpečih in ponižanih.

10. En milijon sebi ter bi s polovico kupil dragih metalov in bi jih po vzorcu francoske banke zakopal in sicer pod Triglavom na treh mestih po tri sežnje globoko pod zemljo, kjer bi mi služili za železno rezervno, z drugo polovico bi pa izbral poklice vseh poklicev, najbolj svoj, zdrav in smislen — gruntarstvo.

II.

Če bi bil milijonar, bi najbrže delal tako, kakor delajo dandanes mnogi drugi. Ko bi imel enkrat prvi milijon, bi takoj gledal za desetim. Vse druge pa na kuluk! — Ker pa nisem in ne bom milijonar, se me ni treba nič bati! J. T.

novembra. Vse druge organizacije in tudi katoliška društva pa že danes opozarjamo na ta datum.

uradni dan gremijalnega pododbora, ki bo vsak drugi četrtek v mesecu, ko je tudi uradni dan srezkega načelstva. Uradoval bo tajnik gremija za srez Kranj in sicer v posebni sobi gostilne »Ljubel« od 10 do 12 dopoldne, kjer se bodo vsi člani lahko informirali o svojih stanovskih zadevah. V četrtek, dne 15. t. m. bo imel prvi uradni dan.

Blagoslovitev novih prostorov »Našega doma« se je radi nepredvidenih zaprek zavlekla do 15.

inflacija, pomanjkanje, uboštvo. S 15 leti je morala za kruhom. V Feldkirchen so jo dali, da se v trgovini izuči. Toda trgovec je imel tudi gostilno in mlado dekle je moralo biti za natakario, varovalo je otroke, pomagalo na polju — vse za stonji; saj je bila vajenka.

V gostilno so prihajali prešerni vojni dobičkarji, zastudilo se ji je, da bi jim stregla, zbolela je in pribežala k materi. Še isto leto — 1920 — ji je bila umrla.

Kam zdaj? V Celovcu je bila za varuško. Težko je služila; gospe so jo imele za domišljavko in prevzetnico.

Slednjič je našla Jožefovo tiskarno; msgr. Jach ji je dal delo. Dve leti je bila tu, hodila na hrano v ljudsko kuhinjo, skrbela za brata, bila kar zadovoljna, dokler ni zbolela.

V bolnici je ležala, dokler je bolniška blagajna plačevala za njo. Še vsa onemogla je morala dalje za kruhom, prišla v Innsbruck, pa je bolehnje nikjer sprejeli niso.

Brez denarja sem bila, vsak dan slabša, lačna: bala sem se — bala, da me pošljejo »per Schub« na Koroško.

Neki duhovnik jo je napolnil v bližnji Hall v Dom duhovnih vaj; za kak dan jo bodo nune že sprejele. V tem domu je obležala in šele po dveh mesecih vstala — in ni odšla. Tri leta je bila za pomočnico v kuhinji in razmišljala, če ne bi kar sploh ostala ter vstopila za redovnico.

Med tem je pisala roman »Das Singerleins«. Motiv je razbrala iz beležke v neki stari zbirki legend, ki jo je imela še od doma.

»Sestre so me karale, kaj s pisanjem tratin čas. Še sami se mi je včasih zdelo, da imajo prav. Slednjič sem se odločila, pograbilo papirje, jih prižgala, vtaknila v peč in odhitela v kapelo, da se zahvalim Bogu, ki mi je dal moč odpovedi. Na hodniku srečam sestro Assunto, ki sem jo imela najrajšo. »No, zakaj pa danes ne pišete, ko imate čas?« me je ustavila. »Sploh nič več ne bom pisala; vse sem vrgla v peč.« Zakrčila je z rokami, me potegnila za seboj in hitela v sobo, k peči, odprla vrata, zagrabila papirje, si globoko oddahnila: jedva da so bili osmojeni... »Hvala Bogu!« Meni ni bilo prav nič, da bi zahvaljevala Boga. Čemu me je izkušal?«

Neki pater ji je svetoval, naj pošlje rokopis kakemu založniku; ta ji bo povedal, ali je sploh pametno, da se še dalje ukvarja s pisanjem.

»Toda kateremu? sem prevdarjala. — Stro-gemu! Najstrožjemu: Köselu! sem se odločila.«

»Nobenih zvez nisem imela z njim, nobene protekcije. Poslala sem mu, kar sem imela »Singerleins« — v treh dneh so mi že odgovorili: da hočejo roman založiti, da pride zastopnik Köselov v Hall, da bomo napravili pogodbo...«

Joj, kako veselo! Ugaja jim »Singerleins«, ti-skali ga bodo; morda dobi celo honorar? Morda ravno 500 šilingov?

Petsto šilingov so sestre dolžne peku, hudo jih tlači ta dolg.

»Če jih dobim, plačam dolg,« je obljubila sestrām.

»Iju!« so tleskale in se zgrozile. »So ein hochmütiges Wesen! Meni, da bo dobila kar 500 šilingov za svojo pisarijo...«

Vsaj 200! je upala na tihem.

Dober teden navrh je pridrčal avto pred samostan, ravnatelj od Kösele je želel: »Das Fräulein Wieser!«

Pogodbo delati! Moj Bog, kaj je znala drugega, kakor podpisati ime!

»5000 izvodov za prvo naklado. Za to Vam plačamo 4500 mark. Ali ste zadovoljni, gospodična?«

Zadovoljna? 4500 mark! Štiristošestdeset mark! Sedemstošestdeset šilingov! Bože moj!

Še je ostala v samostanu, v kuhinji ji ni bilo treba več pomagati, v miru je lahko dovršila roman.

Potem je prišla v Celovec, 23 let ji je bilo, prva slava jo je obsijala, naklade za »Singerleins« so rastle, honorar je raste, s honorarjem ji je zrastle tudi vila.

»Kako sem prišla na »Gurnitzerja«?«

Prav za prav sem zbiral gradivo za celovški roman: »Die Stadt mit den sieben Türmen«. Ne-koč sem v tramvaju čula: Gurnitz. Čudno mi je odmevalo to ime v duši, nisem se ga mogla iz-nebiti. Msgr. Zacha sem vprašala, kje je »Gur-nitz«. Ko me je grof Goess povabil v Zrele, sem ga naprosila, da me pelje do Podkornosa. Obstala sam pred cerkvijo, gledala v brbi, kjer je bil

Ljubljana

Drž. nameščenci imajo svoj dom!

Ljubljana, 10. oktobra.

Na eni najlepših točk Ljubljane si je Hranilni in posojilni konzorcij zagotovil pred časom lepo zemljišče, ki ga je skušal kar najbolj racionalno izrabiti. Zgradil je lepo palačo, k njej samo arhitektonska umetnina, temveč predstavlja tudi popolno uporabo prostora in gradbenega materiala. Varčnost, ki je danes še posebno važna za vsakega državljan, se je uveljavila v polni meri pri tej novi palači. Vendar pa ta varčnost ni segala tako daleč, da bi škodovala lepoti poslopja in udobnosti stanovanj ter lokalov. Palača Hranilnega in posojilnega konzorcija državnih uradnikov v Gajevi ulici predstavlja popolno harmonijo med principom racionalnosti in principom komforta ter arhitektonske umetnosti.

Danes ob 11 dopoldne se je vršila slovesna otvoritev poslopja. K slovesnosti so se zbrali odlični zastopniki, tako zastopnik bana, načelnik dr. Leo Stare, banski svetnik dr. Mencinger, mestni župan dr. Dinko Puc z nekaterimi občinskimi svetniki ter višjimi magistratnimi uradniki, zastopnik finančnega ravnateljstva, zastopnik Zveze nabavljalnih združenj v Belgradu, zastopnik Kreditne zadrage državnih nameščenec, zastopniki konzorcija z gosp. Rostanom na čelu ter arhitekti, ki so napravili načrte za to zgradbo gg. Fatur, Kos in Platner. Slovesnost se je vršila v poslojni dvorani palače.

Zbrane goste je pozdravil predsednik nadzorstvenega sveta g. Uršič, ki je prečital tudi nekaj pismenih čestitk. Predlagal je udanostno brzojavko kralju.

Predsednik konzorcija nadsvetnik Ivan Rostan je podal v svojem govoru historiat predel za to zgradbo. Zgradba je veljala tri milijone dinarjev. V tem znesku si je namreč

konzorcij najel posojilo, za katero je jamčila mestna občina. Poslopje so pričeli graditi lani meseca septembra ter so ga dogradili v 11 mesecih. Po načrtih arhitektov je stavbo solidno izdelala tvrdka Ing. Frana Tavčarja. Kip »Sejalec«, ki krasi stavbo, je umetnina kiparja Franceta Kralja. Kip je iz točnega bakra. V poslopju je 14 družinskih stanovanj in 10 samskih. Vsa stanovanja imajo seveda ves komfort, odgovarjajoč modernim zahtevam, so svetla in zračna. Dom je najvidnejši izraz zavednosti in odločnosti državnih uradnikov ter manifestacija zadržne misli.

Za g. Rostanom je govoril v imenu mestne občine župan dr. Puc, ki je čestital državnim uradnikom k lepi stavbi. Ta stavba je uspeh samopomoči, odločne vztrajnosti in kolektivnosti državnih uradnikov. Obenem pa je pobuda tudi drugim stanovom, ki naj sledijo temu lepemu vzgledu. Gajeva ulica, ki jo ta dom krasi, je srce Ljubljane in ko se bo ta ulica še razvila, bo ta dom kmalu pridobil na svoji vrednosti.

Zahvalil se mu je predsednik g. Uršič, ki je poudarjal zasluge mestne občine pri tej zgradbi. Mestna občina ima zasluge pri jamstvu za posojilo in pri zemljišču, ki ga je konzorcij poceni dobil.

V imenu Zveze nabavljalnih združenj v Belgradu je čestital g. Deržič, ki je zagotovil, da bo Zveza v bodoče bolj podpirala slične akcije in je želel, naj bi tudi v drugih krajih naše banovine državni uradniki posnemali vzgled svojih ljubljanskih tovarišev.

Gostje so si za tem ogledali poslopje, obdivovali krasno opremljene prostore, nato pa se podali v suterren, kjer je moderno opremljena restavracija. Tam jim je bil pripravljen prigrizek. Državnim uradnikom more k temu lepemu domu vsa javnost čestitati!

Živahna kupčija na živilskem trgu

Ljubljana, 10. oktobra.

Tudi danes je bilo na Sv. Petra nasipu zelo živahno, ker je bil dovoz krompirja in zelja izredno velik. Pripeljali so 43 voz krompirja ter 11 voz zelja v glavah. Zdal se je že začelo kupovanje na debelo. Gospodinja kupuje cele žaklje in cele vozove krompirja in zelja. Cena krompirja drži 1.25 Din za kilogram, zd se pa, da gre tendence navzdol. Nekateri so svoj slabši krompir ponujali tudi po 1.20 in 1.15 Din. Nekdo je dal voz svojega krompirja celo po 1 Din za kilogram. Velika večina kmetovalcev pa vztrajno drži ceno na 1.25 Din. Zeljate glave prodajajo na debelo po 70 par do 1 Din za kilogram. Vendar za zelje ni toliko povpraševanja kakor za krompir. Mnogo zelja so letos kmetje sami porabili ter za vložili v kadi. Zanimivo je, da krompirja na Vodnikovem trgu skoraj ni. Samo nekaj posameznih kosar ga je bilo, pa je bil brž prodan. Cena krompirja na drobno je 1.25 Din kilogram.

Mnogo je bilo danes na trgu lepih jabolk, sočnega kostanja, črnega grozdja ter hruški drobnih različnih sort. Jabolka rožmarinčaste so bili po 2.50 Din, lepa ananasna jabolka po 3 Din, druge sorte od 3 do 3.50 Din kilogram. Črno grozdje je po 4 in 5 Din kilogram. Drobne hruške od 1.50 Din dalje. Kostanja prineso največ iz hribov okrog Stange, prodajajo ga po 2 Din liter.

nekoč grad, in vsa davna proštnja je oživila pred menoj.

Celovski škof jo je napotil k znamenitemu slovenskemu zgodovinarju, k dekani Singerju v Kapli ob Dravi. Ta ji je odprl bogate svoje zakladnice in ji dal zgodovinski kolorit za »Podkrško«.

»Če znate slovenski? — Prodati bi me ne mogli. Knjigo imam, da se učim — in ljudi izprašujem. Postrežnica mi je Slovenka. Odtod, kar je slovenskega v romanu. Bada imam Slovence.«

»Da bi »Garnitjerja« poslovenili? Mislim, da bi Slovence zanimal. »Singerlein« prevajajo na angleško.«

»Živomors? Ali naj ga Vam pokažem na karti? Za Kamnom je; še danes je tam neki »Živohof«. Tam doli nekje je tudi zdaj še kmet, ki velja za kralja.«

»Da, da! Ljudje vedo zanj in si šepetajo o njem.«

Kaj bo to dekle še našlo in odkrilo v nas? 26 let ji je. Ko umolkne zrela beseda, ji je smehljal deklško mlad.

Kaj zdaj piše?

Morda o onem baronu Silbernegelu iz Roža, o katerem ji je pripovedoval dekan Singer, kako se je vračal izpred Belgrada, poročen s Turkinojo?

»Prezgodaj je še, da bi o tem govorila.«

Molči. Sanjavo strmi nekam v daljo, prav tako, kakor ji strmita s stencenjeni slovanski Madoni.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke perilo i. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

pa tudi ceneje. Na prodaj je bilo nekaj štajerskega krompirja po 2.50 ter po 3 Din liter.

Gob je na trgu čedalje manj, prodajale so jih ženske po 2 do 6 Din merico. Neverjetna je skoraj ta velika razlika pri gobah, toda ženska je rekla, ko jo je naš sotrudnik vprašal, zakaj so tiste gobe kar po 6 Din: »Veste zato, ker so bolj luštne! Bili so res v merici nakopičeni lepi drobni in zdravi jurčki, porabni tudi za vlaganje. Lisičje danes na trgu skoraj ni bilo, nekaj sivek pa so ponujali po 2 Din liter.

Najbolj živahno je vsekakor na perotniškem trgu, kjer je za piščance toliko gibanja in prerekanja, da nikjer na trgu ne toliko. Bosanci so pripeljali od nekega piščanca po 15 Din, zelo lepo, pitano blago; naši piščanci so od 35 do 55 Din par. Lepa gos stane 80 Din, dvamesečni jajčki po 9, 10 in 11 Din eden. Jajca še vedno nekoliko rastejo v ceni; danes so jih ženske prodajale po par 2.75 do 3 Din.

Razna žita in njih izdelki, kakor tudi vsa zelenjava, ki jo je na trgu več kot dovolj, so v ceni neizpremenjena. Prav tako je dovolj mlečnih izdelkov, zlasti sira od 24 do 28 Din kilogram.

Za presojno raznega blaga iz najbližje ljubljanske okolice je zanimivo, da je stalo na Kerkovem trgu v več dolgih vrstah ni manj kakor 222 praznih mlekarskih vozčkov in eiz, s katerimi pripeljejo okoliške kmetice pridelke na trg.

Tramvajska proga v St. Vid

Ljubljana, 10. oktobra.

Morda bo tramvaj do St. Vida vendarle do zime zgrajen, dasi je pred tedni že kazalo, da ne bo nič. Te dni so prišle naročene tračnice. Zdal se se dela na šentvitski tramvajski progi namah zopet pospešila. Vozniki pridno dovažajo tračnice, jih zmetavajo v že izkopani ter drugače že dolgo popolnoma pripravljeni jarek, takoj za njimi pa so predvčerajšnjim stopili v akcijo tehnični delavci, ki so že pričeli z varjenjem tračnic. V enem samem dnevu so zvarili približno 100 metrov tračnic, dočim je vseh tračnic navoženih že kakih 500 metrov v dolžino, od nove remize proti St. Vidu. Prav toliko daleč so ob progi postavljene tudi že železne travertze, na katere bodo zdaj pritrili še nosilce za žico. Nosilci so ob travertzah že pripravljeni, z montažo bodo torej lahko kar brž pričeli; prav tako bodo nadaljevali s postavljanjem železnih travertz dalje ob progi.

Jarek za tramvajsko progo je izkopen že prav do St. Vida. Včeraj so kopali delavci že blizu Magistrove avtobusne garaže, od koder je do konca proge komaj še 100 metrov. Temelj za polaganje tračnic je napravljen do Žibertove gostilne na Trati, zdaj tamkaj temelj še utrjujejo s težkim valjarjem, v katerega vprežejo par močnih konj.

V novi remizi izvršujejo zdaj zadnja notranja dela. Čakajo tudi strojev, da jih bodo namestili v delavnice, kjer bodo lahko popravljali tramvajske vozove, menda pa bodo lahko tudi gradili nove priklopne tramvajske vozove. V remizo vodi skupno 7 tirov, 5 v glavno remizno poslopje, 2 pa v delavnice. Tri so v glavni trakt speljani tako, da je dovoz in izvoz voz mogoč proti Ljubljani in proti St. Vidu; na vsako stran vodijo iz remize ven trije tri, ker je iz srednjega tira mogoč izvoz na obe strani. Na zunanjo stran remize so te dni montirali tudi veliko električno uro.

Za razkuževanje — SANITOL!

V vseh lekarnah in drogerijah.

»CHEMOTECNA«, družba s o. z. — Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tv. A. & E. Skaberne).

Težka nesreča pred policijo

Ljubljana, 10. oktobra.

Pred poslopjem policijske uprave na voglu Bleiweisove in Šubičeve ulice se je včeraj ob 9 dopoldne pripetila težka nesreča. Mimo tega vogla se je pripeljal do vrha naložen voz premoga, na vozu je sedel delavec France Keržič, uslužben pri tvrdki Keršman v Linhartovi ulici. Keržič je na vozu izgubil ravnotežje, Padel je pod voz, nakar so mu šla kolesa voza čez prsi. Keržič si je zlomil nogo, obenem pa so mu kolesa zmečkala prani koš. Na tleh je obležal nezavesten. Stražnica je poklicala reševalni avto, ki ga je pripeljal v bolnišnico. Keržič je še pred poldnevom že zavedel, govoriti pa ni mogel. Do popoldne se je Keržič boril s smrtjo, kateri pa bo najbrž podlegel.

Kaj bo danes

»Šišenska Prosveta«: ob pol 8. uri »Revček Andrejček« otvoritvena predstava.

Drama: »Kralj, na Betanovic«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Opera: »Vijolica z Montmartrac«. Opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava.

Kino Vič-Glince ob 4, 6, 8 burka »3 krat poročen«.

Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkočzy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

Kaj bo jutri?

Drama: Zapirna.

Unionska dvorana: Simfonični koncert opernega orkestra.

Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava.

Nočno službo imajo lekarni: mr. Levstik, Resljeva c. 1; mr. Bohine ded., Rimska c. 24 in dr. Slanko Kmet, Dunajska c. 41.

• Clanstvu »Ljubljance«. Ponedeljkova vaja zaradi koncerta odpade. Prihodnja vaja je v torek 13. oktobra v beli dvorani »Unions«. — Pevovodja.

• Akad. pev. zbor bo imel v ponedeljek dne 12. oktobra ob 8 zvečer njuno skupno vajo. Več na oglasni deski. — Odbor.

• Prosvetno društvo Krakovo-Trnovo v Ljubljani naznanja vsem prijateljem, da vprizori naš dramatični odsek drevi ob 8 v društvenem domu v Karunovi ulici 14, prvo predstavo v letoš. sezoni. Za to predstavo je odsek nastudiral dramo v 4 dejanjih »Morje«. Vljudno vabimo vse, da se te prireditve v čimvečjem številu udeležite. — Odbor.

• Člani Križanske moške kongregacije se udeležimo v ponedeljek popoldne ob pol 5 pogreba pokojnega tovariša gosp. Jos. Grošelj. Zbiramo se pri družbeni zastavi pred mrtvašnico splošne bolnišnice.

• Občni zbor Stalne prosvete danes popoldne ob šestih v Jugoslovanski tiskarni.

• Vodstvo na Jakčevi razstavi. Danes, v nedeljo 11. t. m. ob 11 dopoldne bo slikar Božidar Jakac na svoji razstavi »Amerika« v Jakopičevem paviljonu obiskovalcem tolmačil svoja dela. Kdor hoče kaj zares zanimivega čuti in videti iz Amerike, naj ne zamudi te prilike! Razstavo je doslej posetilo nad 1300 oseb, prodanih je doslej 16 del.

• Solnčni dnevi so zopet nastopili. Imeli smo že nekoliko časa prav dolgočasno jesensko vreme; zjutraj debelo megla tja do poznih dopoldanskih ur, sicer pa je bilo vsak dan močno vetrovno. V sredo pa se je nekako obrnilo; grozilo so celo že deževni dnevi in po Gorejškem je res ponekod že nekoliko rosilo. No, v Ljubljani deža ni bilo — dasi bi bil vsaj za prašne ceste silno potreben! — pač pa je nastopilo zdaj toplo, v resnici prijetno in solnčno vreme. Sukuje in površniki, ki so jih bili že po večini oblekli ljudje, so namah spet postale odveč vsaj čez dan. Včeraj zjutraj je znova nastopila megla, a popoldan je bil zopet najlepši dan.

• Javna dražba. Dne 13. X. 1931 ob 12. se bode vršila v mestnem odpravnstvu, Mestni trg 27/III, soba 47 javna dražba nevročernih poštnih pošilj in sicer: 1 zavojev paraguma za kolesarje, izključna cena Din 40; 1 patentovano Mazovo računalo za otroke, izključna cena Din 15 in razni kroji za plašče in vrhne jopice, izključna cena Din 120. Pripominja se, da se bode prodalo tudi pod izključno ceno.

• Nesreča starice. Prednočnim se je v Hradeckega vasi 9 ponesrečila 68letna starica Neža Gomilek. Prišla je ob pol 7 zvečer domov in je v temi padla po stopnicah ter si zlomila levo roko. Sedaj se zdravi v bolnišnici.

• Umrli v Ljubljani. V času od 3. do 9. X. 31 so umrli: Sernitz Brigita roj. Brigido, 67 let, vdova krojača, Japljeva ul. Ravnikar Bernard, 76 let, bivši vrtnar, pom. Stajala Berta roj. Heksmann, 82 let, vdova odvetnika, Vidovdanska cesta 9, Kurnik Anton, 81 let, nadsprevodnik v p., Pražakova ul. 5.

Hodek Ana, 68 let, gospodinja, Masarykova c. 5.

• Paviljon »Grajska klet« na velesojmu, odprti celotno leto. Toči priznana Podborškova vina.

• Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah Vam audi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

• Na angleški način pere in svetlo ilka ovratnike, da se kravata lahko zaveže Kemično čisti obleke. Šimenc. Kolodvorska 8.

• Vsa krznarska dela izvršuje točno in po solidnih cenah Mirko Krašnja, Wolfova 12.

KLOBUKE

jesenske novosti v raznih najnovejših barvah in oblikah, ter razne športne čepice v lepi izbiri dobite

v specialni trgovini klobukov

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg št. 14

Cene nizke

Solidna postrežba

Sprejemajo se popravila

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 11. oktobra: KRALJ NA BETAJNOVI.

Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 12. oktobra: Zaprti.

Torek, 13. oktobra: TAKŠNA JE PRAVA. Red D.

Sreda, 14. oktobra: VEST. Premijera. Izven.

OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, 11. oktobra: VIJOLICA Z MONTMARTRA, opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 12. oktobra: Simfonični koncert opernega orkestra v Unionski dvorani. Izven.

Torek, 13. oktobra: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Izven.

Sreda, 14. oktobra: SNEGUROČKA. Red E.

Četrtek, 15. oktobra: DAMSKI LOVEC - CAR SE FOTOGRAFIRA. Premijeri. Izven.

Kolinska

Okusna in zdrava je
KOLINSKA KAVA

Ptuj

Ob sadni razstavi

Klopoteci ropotajo po goricah, grozdje je dozorelo. Ni lepšega ko sedaj preživetni en dan, podnevi in ponoči, v goricah, od trsa in brente do stiskalnice. Pozabljeni so vse skrbi, ki so trle vinogradnika do blagoslovljenega oktobra. Ko napoj najljubšega zlata je prva kupica novega mošta. Pa vse je le trenutno. Za tem prvim navdušenjem pošastno vstaja vprašanje: Kam z novim vinom, ko se lanska kapljica čaka rešenika. Res, le bežno je veselje vinogradnikovo ob trgatvi. Prej in posledaj ga mušijo skrbi: Kam z božjim sokom? Saj so ljudje pričeli stavkati celo pri vinu. Ni čuda, če so pričeli opuščati vinograde in vsaj za sile drugod iskati virov za črni kruh, saj bel jim je le daljni sen iz pravljice.

Pa slovenski človek je od vraga. Če ga revščina potre, zlomi ga nikdar. Trdost in akopost zemlje ga je naučila iznajdljivosti. Zito ne gre, pa naj se dvigne »vinoreja«. Vino bo cenejše ko voda, naj n- pa drugi sadeži redet in že par let oznanjajo po čiji domovini spremembo v domačem kmetakem gospodarstvu: Pobrigajmo se za sadje. Na goje le tiste vrste, ki najbolje uspevajo v tem območju. Naj se s primernimi tečajni intenzivno pomaga tej novi veji do razmaha. Naj se uredi tudi njegova trgovina, doma in za izvoz. In uspeh ni izostal že po prvih začetkih. Dravska banovina, iz vseh koncev brez razlike, stopa pred svet. V Ptuj se bodo obrnile oči vseh interesentov in v postev prihajajočih faktorjev. Tu, sredi gorke na obe plati ob Dravi, so v teh dneh postavili pravo borzo za sadje. Kar zmoremo, pokažemo. Tudi vonj jabolk je čudovito okusen in uživač ob njem kot pri vlučnem. Le peeniška žila se ne oglasi in ne rodi ob njem. Pa ne samo za oči, tudi za drugo bo preskrbljeno.

Vse je pripravljeno. Ves teden, od jutra do večera, vlagajo poleg Društvenega doma kmečki fantje in dekleta sadje v zabojce, sode in gablice. Kako jim gre vse izpod rok! Vmes pa ropota sortirni stroj za jabolka, kot bi bil v mino. Vse se zanima za novo plat dela. Se otroci z velikimi očmi postajajo in kar ne morejo se ločiti od tako lepih sort najrazličnejšega sadja.

Dela in potov je dala priprava za razstavo od sile mnogo. Da bi ne izostal uspeh, to vsi želimo razstavnemu odboru, čigar duša je neumorni g. Ljudevit Sagadin. Ko bi on ne prijel vsega v roke, kakšna bi bila danes slika. Tudi občina je globoko razumela pomen te razstave. Je pa to tudi prilika, da ljudje prihitijo v Ptuj od blizu in daleč, voznja na železnici je znatno olajšana. Morda se bo Ptuj sedaj le dvignil tudi v turško-prometnem oziru. Čas bi že bil, da bi se zbudil iz rimskih suč in se globlje zavedel sedanjosti. Gorice vabijo otožno, veselo, lepo je to, sandereja in živina nas utegne postaviti na trdnjeje noge, če nam že industrija fige kaže.

Manj vinca in več dela, pa se bo Bog tudi bliž k nam spustil. Sicer pa — tudi v naših rokah je usoda.

Nočno lekarniško službo opravlja do 16. t. m. lekarna »Pri zlatem jelenu«.

Ruše

Osebnost. Te dni je bil prestavljen k orožniški komandi v Skopje vodja naše orožniške postaje g. Gorenjak. Imenovanemu želimo v njegovem novem delokrogu še več uspehov, kot jih je žel pri nas ter skorajšnje vrnitve v naše kraje.

Smrt kosi. Skoraj ves pretekli teden smo zvonili mrličem. Kar štiri mrličke smo imeli v enem tednu, kar je velika redkost pri nas, ko po mesec in še več sploh nimamo mrliča. Umrli pa so: gospa Tinauer, g. Jozefa Serne in dva otroka.

Izkop mrliča. V začetku vojne se je zgodila v bližini Ruš železniška nesreča, ki je zahtevala tri smrtno žrtve. Bili so to trije vojaki Madžari. Pokopali so jih na ruškem pokopališču, a ne skupaj. In gd. Elza Gorišek, ki skrbi za grobove teh vojakov, je te dni izposlovala oblastno dovoljenje, da se pokopajo vse tri žrtve tokratne železniške nesreče skupaj, da bo lažje oskrbovala grobove. Pretekli teden je naš grobar izvršil dovoljenje.

Posebnost v naši novi šoli bodo mizice in stoli, ki jih bodo uporabljali otroci namesto klopi. Vsak bo namreč sedel sam za sebe. Pa nekateri pravijo, da bo to dobro, drugi pa zmajujejo z glavo, češ: To bo ropota po razredih. Opazovalec pa pravi: Bomo videli!

Kranj

Znižane cene. Kje? Opazili smo, da je znana kranjska trgovska tvrdka Ant. Adamič zelo močno znižala cene vsakovrstnemu blagu kot dežnikom, klobukom, trikotarji, rokavicam, nogavicam, šolskim potrebščinam itd. Zlasti opozarjamo na bogato izbiro pletenin, katere tvrdka, ki poseduje lastno tovarno, razprodaja neverjetno poceni. Trdsko priporočamo.

Jesenice

»Esperantski klub« priredi tudi letos tečaj za esperantski jezik. Tečaj se bo vršil v tukajšnji meščanski šoli. Vpisovanje bo v nedeljo, dne 18. t. m. od 9—12 v meščanski šoli; določil se bo takrat tudi čas, kdaj se bo tečaj vršil. — Člani kluba se redno sestajajo vsak petek zvečer od 7—9 v kavarni »Mencinger« (g. Arh). Javornik. Doslop vsakomutr prost. Novi člani »vadevolje sprejemajo. — Odbor.

Dnevna kronika

Požar na meji

Požar na meji.

M. Sobota, 9. oktobra.

Iz obmejnega Hodeša je prispela vest o velikem požaru, ki je dvema gospodarjema povzročil obšutno škodo.

V nedeljo med polnočjo je odjeknil v temo pretresljiv krik — »Ogenj, ogenj.« Kdor ga je slišal, je preplašen skočil iz postelje. Kmalu je vsa vas oživila. Okolice je razsvetlila rdeča plamen. Gorelo je pri Šančevih in Scheckovih. Kmalu je vsa vas hitela na kraj požara. Tja je prispela tudi domača požarna bramba. Naglo so prihiteli tudi gasilci iz sosednjih vasi. Gašenje se je začelo s polno paro. Vzlic vsemu prizadevanju pa je plamen uničil pri Šančevih gospodarska poslopja, pri Scheckovih pa streho na hiši. V nevarnosti so bile tudi sosedne domačije in se je le veliki požrtvovalnosti navzočih zahvaliti, da niso postale žrtve požara.

Povzročena škoda je velika in navedeni družini sta tem bolj prizadeti, ker domačiji nista bili zavarovani. Kako je požar nastal, se ne ve. Zadnji čas je sploh mnogo požarov, o katerih se ne ve ali so bili podtaknjeni ali pa so nastali po nesreči.

Ustno duplino razkužujejo

ter obvarujejo pred katarji vrat in grlo

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malega zavitka Din 8.—, velikega zavitka Din 15.—.

Ni utonil!

V Savi najdeno kolo.

Litija, 10. okt.

V petek popoldne je našel v Savi nad Gornjim Logom, kjer napravi voda oster ovinek in teče tik ob banovinski cesti Litija-Ljubljana, banovinski cestar Ignacij Kres navadno možko kolo, ki je stalo navpično iz vode ven. Malo preje se je na oglasil pri »Premžetovih« na Gor. Logu neki kolesar, ki se je nato takoj odpeljal, kakor je rekel, proti Kranju domov. — Najdbo kolesa v vodi je takoj naznanil litijski korozijski postaji, ki je takoj ugotovila, da je kolo last Jerkovec Franca, ključavničarja pri Jugočeški v Kranju. Imenovani se je namreč v sredo zvečer s kolesom pripeljal k svojemu tovarišu Petriču na Breg pri Litiji, s katerim sta služila pri vojakih skupaj. Odpeljal se je pa nazaj v petek. Bati se je, da je Jerkovec morda pri ostrem ovinku nad Savo zapeljal v breg, kjer mu je spodneslo, da je padel v Savo, ki je na tistem mestu zelo globoka in deroča ter utonil.

Utopljenca doslej še niso našli. Iz previdnosti pa je vendarle tukajšnja orožniška postaja vprašala domače v Kranju, če se ni morda vzlic izgubi kolesa Jerkovec povrnil domov peš oziroma po železnici iz postaje Kresnice.

Iz srca želimo, da se domneva o smrti mladega ključavničarja ne bi uresničila.

Litija, 10. oktobra.

Kakor izvemo, ključavničar ni utonil. Našli so ga vsega izmučenega v gozdu, kjer je prebil vso noč.

Predrzní vlomilec prijel

Novo mesto, 10. oktobra.

Včeraj, dne 9. t. m. smo poročali o drznih vlomih v novomeški okolici, katere je izvrševal neznan vlomilec in ljudem pokradel v skupni vrednosti za več tisoč dinarjev raznega blaga in napravil precej škode tudi na pošti. V četrtek popoldne se je pojavil zopet v Ločni pri Novem mestu in skozi okno vlomil v hišo posestnika Ivana Klinerja ter pobral nekaj obleke in 12 Din. Najbrže bi bil pobral več stvari, pa se je prestrašil Klinerjeve žene, ki jo je videl prihajati proti hiši. Zato je zlezel zopet skozi okno na plan. Kmalu potem pa je padel v roke zasledujočim orožnikom, ki so ga takoj privedli v zapore novomeškega okr. sodišča, kjer so ugotovili njegovo identiteto.

Píše se Josip Roje, rojen je leta 1901. v Dornbergu pri Gorici, brezposeln, ki se je dosedaj preživljal z vlemi in tatvinami.

Svoje ukradene predmete je prodajal celo po Novem mestu, kjer je nastopal preobleden. Tako je ponujal v delavnici g. Pelketa krojaškemu pomočniku Leopoldu Springerju srebrno uro za 40 Din, katere pa imenovani ni hotel kupiti.

Upamo, da bo pred nevarnim vlomilcem sedaj mir.

Divjaški napad

Iz jeze razrezal s koso delavca

Novo mesto, 9. oktobra.

V četrtek popoldne je žel delavec Jože Sitar iz Goriške vasi s svojim prijateljem posestnikom Francetom Kešelom v Kešelovo zidnico v Golobinjek, kamor ga je ta povabil na mošt. Oba sta v zidnici pila mošt in se prijateljsko pogovarjala. Čez čas pa je prišel v zidnico tudi neki fant iz Golobinjeka in prisedel k njima. Pa mu je Sitar med pogovorom znil par besed, ki so ga zbudile. Takoj je vstal in odšel. Keše in Sitar pa sta ostala še naprej v zidnici. Nekako okrog 17 sta se oba vračala proti domu. Par streljavej od zidnice sta se ustavila in se poslovila. Keše je krenil po eni, Sitar pa po drugi strani domov. Komaj pa je Sitar napravil par korakov, je že izza grmovja ob poti skočil proti njemu oni fant, katerega je bil Sitar v zidnici razžalil, in s koso v roki navalil nanj. Prišel je mahati s koso po njem in ga dobesedno vsega razrezal. Prizadejal mu je sedem težkih ran po glavi, levi roki in po hrbtu. Ko je tako svojo jezo nad njim ohladil, ga je pustil ležati vsega krvavega na mešet. Pozneje je prišlo tam mimo nekaj ljudi, ki so ranjenega Sitarja pobrali, ga za silo obvezali in odpeljali v kandijsko bolnišnico.

Orožniki so divjaškega napadalca še isti dan prijeli in ga izročili v zapore novomeškega okrožnega sodišča.

— Za jesen vam nudi največjo izbiro blaga za obleke vseh vrst trdka Novak. Kongresni trg št. 15 (nasproti nunske cerkvi).

Koledar

Nedelja, 11. oktobra: 20. pobinkošna nedelja. Aleksander Sauli; Nikazij. Mlaj ob 14.06. uri. Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Ponedeljek, 12. oktobra: Maksimilijan, škof mučenec.

Novi grobovi

† Umrla je Gabriela Cidrich, dolgoletna profesorica I. razreda na vadnici državnega ženskega učiteljskega v Ljubljani. Več ženskih učiteljskih generacij se je oblikovalo v šoli njenega strokovnega znanja, metodične izvežbanosti in korenitega značaja. V šoli je bila otroško iskrena in topla, a vedno trezno dosledna, preudarna in stvarna, med kolegi šegavo dobrohotna, glasna, a vedno odločna in aktivna; v svojem zasebnem življenju — junak trpljenja, ki ji je ustvarilo globoko življenjsko izkustvo, jo odmaknilo vsaki trenutni vzhicenosti in ji dalo miren, trden, a vendar prožen pogled za življenje sodobnosti. Po kratkem premoru — čakala je na pokoj — je tako tragično odšla brez večernega praznika svojega življenja. Z bolešijo mislimo na to samotno, a bogato življenje vsi, ki smo z njo živeli.

† Nagla smrt. V Murski Soboti sta zaporedoma bila dva slučaja nagle smrti. Najprej je brez bolehanja zatisnila oči k smrtnemu spanju 65 letna Prahč Katarina, kmalu za njo pa se je odselila v večnost 72 letna Horval Katarina.

Ostale vesti

— Glavni občni zbor Zveze duhov. društev »Vzajemnosti« — Saveza »Uzajemnosti« — bo v Zagrebu v torek, 13. oktobra 1931 ob 9 dopoldne v dvorani »Vijenca« v nadškofijskem semenišču (Kaptol 29).

— Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani se prično praktični učiteljski izpiti dne 4. novembra 1931 ob 8. Za pripest k izpitu naj se pošljejo pravilno opremljene in kolkovane prošnje do dne 26. oktobra po službeni poti izpraševalni komisiji.

— Ustavljena kazenska postopanja proti župniku v Skocijanu pri Turjaku Ivanu Zupančiču. Dne 27. marca t. l. je bila vložena ovadba zoper župnika Ivana Zupančiča v Skocijanu, ki je bil ob istem času župni upravitelj župnije Turjak, na okr. načelstvo v Kočevju. Dne 26. aprila t. l. je bila ovadba izročena državnemu pravdnistvu v Novem mestu. Tej ovadbi sta sledili še dve drugi, od katerih je bila ena poslana državnemu pravdnistvu v Ljubljani. Vse tri ovadbe so izhajale iz Turjaka. Zasliševanje prič se je vršilo hkrati po dveh sodiščih. Ovadbe so očitali župniku, češ da je nastopal proti Sokolu na prižnici, spovednici v privatnem stiku in da je žalil orožništvo. Državno pravdnistvo v Ljubljani in Novem mestu je vodilo zato zoper župnika poizvedbe radi čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Deželno sodišče v Ljubljani je rešilo ovadbo pod kzp. VIII. 1529-31, dne 16. junija 1931 z naslednjo rešitvijo:

Kazensko postopanje zoper Zupančiča Ivana rada prestopka po čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi se na predlog drž. tožila v smislu § 96. k. p. ustavi, ker ni osnove za nadaljni pregon usumljenca. — Državno pravdnistvo v Novem mestu je poizvedbo nadaljevalo do sedaj. Dne 5. oktobra 1931 je rešilo zadevo Okrožno sodišče v Novem mestu pod kzp. IV. 698-31 naslednje: Poizvedbe, ki so se začele zoper Vas radi čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi so se ustavile, ker je obtožitelj odstopil od kazensko-sodnega progona.

Prehlade in kronične katarje, kakor nahod, bronhitis in prehlad grla, ki so neizogibno posledica hladnega in spremenljivega vremena, najlažje ozdravite, ako gurate in v požirkih pijete segreto Radensko mineralno vodo. Ta voda vsebuje izredno veliko količino takih mineralnih sestavin, ki čudovito pospešujejo čiščenje obolenih sluznic.

— »Ilustracija« št. 10, je pravkar izšla s sledečo zanimivo vsebino: Polna kupa. — Kralj Alkohol. — Tam v vinskih gorah (I. Matičič). — Nekaj besed o alkoholizmu. — Fotografška studija obraza. — Prohibicija in tihotapstvo alkohola v Ameriki. — Gostilne nekdanj in sedaj. — Doma. — Spomenike odkrivamo v slavnostnih dneh. — Šahovski turnir na Bledu (V. Vodišek). — Ženitev Yussufa Khana (F. Heller). — Naši otroci. — Bilanca sportne sezone (V. Vodišek). — Eros in pedagog pa o Junaku naših sanj (B. O.). — Vkuhanje sadja in sočivja. — Grafološki kotiček. — Svilene nogavice (Helmer Vanberg). — Največja poveljen na Kitajskem. — Nove knjige. — Plešalka Metoda Vidmarjeva. — Iz domačih keramičnih atelejev. — Razstava likovnih umetnic. — Mladi angleški literati v Ljubljani (R. L.). — Naslovna slika na ovitku: M. Bambič: Primi ga, drži ga, nič se ne boji! (akvarel). — Celoletna naročnina 100 Din, posamezne številke po 10 Din v vseh trafikah in knjigarnah. — Uprava revije »Ilustracija«, Ljubljana, Kopitarjeva 6. I. nadst.

— Na progi Ptuj—Nova cerkev—Ptuj bo vozil avtobus tudi po 10. oktobru 1931 tako kot doslej. Iz Ptujia bo odhajal torej ob 6.45 ter se bo vračal v Ptuj ob 7.59. Potniki za Maribor bodo lahko izstopali na kolodvoru in Hajdini ter bodo na ta način imeli zvezo z osebnim vlakom proti Mariboru.

— Gospodarsko političen shod za ptujski okraj bo v nedeljo, dne 18. t. m. ob desetih dopoldne v Ptuj v gostilni g. župana Brenčiča. Govori minister Ivan Vesenjak. Na dnevnem redu so sledeče tožke: svetovna kriza, pomoč malokmetijstvu iz »evetovne krize

— Reven in pomoči potreben akademik bi prevzel instrukcijo iz realnogimnazijskih predmetov ter vse razrede. Naslove soriema uredništvo »Slovenca«. Toplo priporočamo!

— Za spomin vernih duš priporoča Jugoslov. knjigarna v Ljubljani cerkvenim zborom: Foerster. Sedem pogrebnihi pesmi za mešani zbor, 10 Din. Grum Ant. Missa pro defunctis za mešani zbor in orgle. Part. 12 Din. Hladnik Ig. Op. 34 niesa pro defunctis za troglasi mešani zbor ali za en glas in orgle, 10 Din. Hladnik Ig. Op. 52. Requiem za en glas in orgle, 16 Din. Kokušar I. Requiem za en glas in orgle, 12 Din. Premrl St. Requiem za en glas in orgle, 20 Din. Marolt Fr. Nagrobnice za moški zbor, vez. 20 Din, broširano 16 Din.

— P. n. občinstvu se vljudno naznanja otvoritev nove trafike v Savljah v trgovini Tercelj.

— Dr. med. Eleonora Jenko-Grojerjeva zoi redno ordinira od 8 do 1. Miklošičeva 13/II.

En dan iz življenja Špelice

2. Zajtrk

Izborno zajtrk ji diši, ker njej se prav nič ne mudi. Saj v kuhinji perica močna brez truda in potu, poskočna opere naglo vse perilo, vporablja joče »Albus milo«

Ko je gospodinja izročila perici perilo in potrebno količino Albus mila, gre lahko mirnim srcem po svojih vsakdanjih opravkih. Pomirjena je, ker ima zavest, da opravi Albus milo v pralnici kar najboljše svojo nalogo. Perica pa pere z veseljem, ko vidi, da poslana perilo z lahkoto snežnobelo in čisto, a tudi njene roke posveži uporaba

ALBUS MILO

Kako se danes kmetu godi

Na podlagi § 26 zakona o tisku izvolite z ozirom na notico, priobčeno v št. 193, stran 5, stolpec 3 »Kako se danes kmetu godi« priobčiti v prihodnji številki Vašega cenjenega lista naslednji popravek:

Ni res, da znaša doklada za zgradbo oziroma preuredbo šole v Svetini celih 1921%, beri in reci entisočdevetstodvajsetden odstotek, tako, da bo na primer samo eden tukajšnjih posestnikov moral za šolo plačati 24.000 Din.

Res pa je: Preuredba šolskega poslopja v Svetini se bo izvršila na željo občanov samih, odnosno na prošnjo krajevnega šolskega odbora, ker je sedanje šolsko poslopje v razpadajočem stanju in bi ne bilo mogoče preložiti prezidanja na poznejši čas, ko bi se gospodarske razmere morda izboljšale.

Proračun za razširjenje šolskega poslopja znaša po odobrenih načrtih 288.385 Din 39 p. Stavbni fond znaša: podpora ministrstva prosvete 10.000.— dinarjev, podpora bivšega oblastnega odbora 15.000 dinarjev, doslej nabranega denarja z obrestmi 5120 dinarjev, skupno 30.120.— Din.

Vložena je prošnja za banovinsko podporo in je pričakovati z ozirom na težki gospodarski položaj občanov Svetine naklonitev podpore v znesku do 30.000.— Din.

Zbrani stavbni fond, včevši pričakovano podporo banovine, bi torej znašal 60.120.— Din. Občina ima lasten gozd, tako, da bo lahko prispevala k stavbi z lesom, kar bo pocenilo stavbo za približno 40.000.— Din.

Kriti bi bilo treba z amortizacijskim posojilom še znesek 188.264.— Din. Ker se bo najelo dolgoročno posojilo za 15 let, bo znašala letna anuiteta 22.837.— Din, in ker prispeva občina Svetina k izdatkom za šolo 79.10%, bi odpadlo na to občino letno okrog 18.270.— Din. Davna podlaga občine Svetina znaša 10.650.— Din, zato bi doklada na direktne davke za odplačevanje posojila znašala 180 odstotkov. Ban: Marušič L. r.

— Priporočilo za kopel dojenčkov:

- 35° C vode.
- Vata ali frotiraste rokavice (ne goba).
- Palmira-Baby milo (ker je absolutno nevtrarno, zelo raztopljivo in peneče).
- Mehko brisačo.
- Palmira-Baby Lanolinkremo v kožne gube.
- Za zaključek veseljapolnega dela je dojenčka posipati s Palmira-Baby praškom.

— Prodaja žrebecv v žrebčarni na Selu pri Ljubljani. V sredo dne 14. oktobra 1931 ob 10 dopoldne se bode v žrebčarni na Selu pri Ljubljani na javni dražbi prodalo 2 žrebca angleške pasme in 2 normanca. — Uprava banovinske žrebčarne.

— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.

— Telefon 2708. se priporoča za prevoz blaga z avtomobilom in konji. Cene konkurenčne. Rudolf Velepč, trgovina z kurivom, Ljubljana VII., Sv. Jerneja cesta 25.

— Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Franz-Josef«-grenčica najboljše olajšavo. Spričevala klinik za ženske bolezni dokazujejo, da se uporablja zelo milo odvajajoča »Franz-Josef«-voda posebno pri porodnicah z izbornim uspehom. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Maribor

□ Zdravstveni inspektor dr. Ivan Jurečko se je naselil zopet v Mariboru. Kakor je iz oglasa v današnji številki razvidno, ordinira v Gregorčičevi ulici 6. Bavi se s splošno medicino, posebno z živčnimi in duševnimi boleznimi.

□ Umrla je popularna in priljubljena gostilničarka na Pobrežju. Drevovalna ulica 17, gospa Marija Simonič roj. Pikalo, vdovela Vornik v starosti 64 let. Pogreb blage pokojnice se vrši v nedeljek ob 4 iz hiše žalosti v Drevovalni ulici na magdalensko pokopališče. Pokoj njeni duši, preostali naše globoko sožalje.

□ Voz ga je pritisnil ob zid. — Skladiščnik Frane Kajzer se je vozil včeraj s kolesom iz Maribora v Ruše. Na poti mu je privozil neki voznik, ki je zavozil tako tik kolesarja, da ga je potisnil ob steno ter je zadobil Kajzer tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

□ Vinska trgatve. Prosvetno društvo v Melju priredi danes, v nedeljo vinsko trgatve pri g. Resniku v Melju z navadnim sporedom. Sodeluje godba Omladine.

□ Razpored pridobnine. Mariborska davčna uprava razglašja: razpored pridobnine in pavšalira-

nega davka na poslovni promet za območje davčne uprave v Mariboru za davčno leto 1931 je razgrnjen v smislu določil čl. 131 zakona o neposrednih davkih na vpogled davčnim zavezanecem pri davčni upravi v Mariboru, soba 2 od 12. do včevši 19. oktobra 1931 med uradnimi urami. Morebitne pritožbe proti odmeri pridobnine in davka na poslovni promet se vlagajo pri davčni upravi v Mariboru v 30 dneh po prejemu dotičnih obvestil in plačilnih nalogov, ki se dostavljajo davčnim zavezanecem, ne pa po vpogledu v razpored. Pritožbo je kolkovati z Din 20.—.

□ Banovčev koncert. Banovčeve pevske kvalitete so preveč znane, da bi hoteli njegovo izvajanje ob petkovem koncertu v Ljudski univerzi podrobneje razčlenjevati. Navzoči so s toplim aplavzom dajali našemu odličnemu opernemu pevcu priznanja. Na sporedu so bile poleg raznih slovenskih pesmi in opernih arij tudi zamorske in indijske izbrane pesmi (Cameron-White, Zamorska duhovna pesem; Lieurance, Indijanska ljubavna pesem; Geehl, Za Te samo!). »Ob reki Minnetonka« in »Cvetko na indijanskem grobu« je zapel v angleščini. Flajšmanovega »Metuljčka« in Geehlova indijanski ljubavni klic (»Za Te samo«) je moral ponoviti. Znani koncertni pianist Marijan Lipovšek ga je spremljal na klavirju. Žal je bilo tudi v petek opaziti, da je tvorilo pretežno večino poslušalec naše idealno dijaštvo. In drugi?...

□ Sobotni trg je bil založen v izobilju z vsemi jesenskimi dobrotami, predvsem z zelenjavo in sadjem. Kupčija je bila še tudi precej živahna, ker je po prvem ostalo ljudem še nekaj drobiža. Cene so se gibale v glavnem v starih mejah, le nekaterim pridelkom so nekoliko nategnile radi slabšega dovoza. Tako so poskočile nekoliko pri krompirju, ker ga ni bilo v običajni količini; dvig cen se pozna tudi pri perutnini, zlasti pri piščancih, ki prihajajo sedaj na trg že opitani ter je nekoliko višja cena razumljiva. Isto je pri puranih in gosih. Zelo dobro je bil založen trg z divjačino. Pojavili so se že tudi kljunači, ki so pa bili hitro razprodani. Cena divjačine je stalna in precej nizka. V splošnem so razmere na trgu dobre, pozna se povsod red in snaga, katero je uvedla v splošno zadovoljnost trda roka tržnega nadzorstva. Ljudje so se še privadili novemu redu in le redkokdaj pride še do intervencije. Včeraj je zaplenilo nadzorstvo nekemu mesarju volovski jezik, ker ni bil pravilno žigosan. Kmetje so pripeljali 29 voz in 136 vreč krompirja po 1 do 1.50, 6 voz, 49 vreč čebule po 3 do 5, 26 voz in 56 vreč zelja po 0.75 do 1 Din. Dalje je bilo 7 oljarjev; cena olju je padla za 1 Din pri litru. Paradižniki so bili po 2 do 4, kislje zelje 4, kislja repa 2, hren 8 do 10, česen 14, karfiol 1 do 5, kumare 1.50 do 2, paprika 0.05 do 0.15. — Sadja je bilo 24 vozov, cena je bila običajna. — Divjačina se je prodajala sledeče: srnina 10 do 12 Din kilogram, jerebice komad po 10 do 12, kljunači 15, zajci 25 do 30, in fazani 18 do 20.

□ Po stopinjah svojega brata. Pred mariborskim senatom se je minuli petek vršila razprava proti Jerneju Faležu iz Sp. Polskave, bratu proslulega roparskega morilca Stefana Faleža, ki se nahaja v zaporih mariborskega sodišča ter še čaka na svoj proces. Jerneju Faležu očita obtožnica dejanje posilstva. Letos spomladi je vdril v stanovanje neke žene na Sp. Polskavi ter jo pred njenimi otroci z nožem v roki prisilil. Iz vseh okolištnosti je bila njegova krivda očitna, ter je bil tudi obsojen in sicer na 1 leto roboje, tri leta izgube častnih pravic in dve leti ne sme zahajati v krčme.

□ Pri kopanju novega vodnjaka pri mestnem vodovodu razstreljujejo skalovje. Pri tem delu je zaposlen pomozni delavec Franc Novak. Ker se pa včeraj ni hotela užgati mina, je pristopil Novak, ne da bi počakal predpisanih deset minut, da bi mino ponovno zažgal. Naboj se je vnel in plamen mu je švignil v obraz. Dobil je opeklino na čelu in na licih. Reševalni oddelek ga je prepeljal v mariborsko bolnišnico.

□ Za duhovščino se priporoča velika izbira črnega in temnosivega blaga za obleke in površnike v novi stavbi trgovca Macuna, Maribor, Gosposka 10.

MARIE-ORSKA GLEDALIŠČE

Nedelja, 11. oktobra ob 20. uri: »MAYERLING«. Ponedeljek, 12. oktobra: Zaprtó. Torek, 13. oktobra ob 20: ZEMIJA SMEHLJAJA. Premijera.

Cerkveni vestnik

Cerkev sv. Jožefa. Danes, 11. okt. ob 6. zvečer priredi Družba sv. Petra Klavarija cerkevno slavnost v čast svojemu nebeskemu patronu sv. Petru Klavariju na sledeči način: Misijonska pridiga, msgr. dr. Ujčič; litanije in sv. blagoslov, k sklepu darovanje za uboge afriške misijone in himna v čast sv. Petru Klavariju. — Sprisno vabimo k obilni udeležbi.

Crešnjevec pri Slov. Bistrici. Prosvetno društvo naznanja vsem lastnikom naših loterijskih srečk, da se je zbiranje vršilo dne 27. sept. t. l. Izžrebane številke se objaviijo v Slov. Gospodariu.

Nadaljnji padec cen v septembru

Pravkar objavljeni indeks cen Narodne banke za mesec september izkaže, da so cene v veletrgovni nadalje padle. Padle so vse skupine proizvodov razen industrijskih izdelkov, ki so v ceni narasli za 1.4%. Povečale so se namreč cene moke, kakor tudi opeke in cementa. To je razumljivo, ker je bil pret. mesec objavljen kartel cementnih tovarn in so zaradi nove ureditve prometa s pšenico v tuzemstvu cene moki narasle. Znižale so se cene superfosfata, bombaževga predvira, tkanin in otrobov. Najbolj je padel indeks rastlinskih proizvodov, to pa zaradi tega, ker je sedaj prvikrat upoštevano novo blago, ki je znatno cenejše, kakor staro. Popustila je tudi cena bombaža in sena, v

manjši meri ječmena, pekmeza in konoplja. Zelo je narasla cena koruzi in tudi ovsu. Znatno je padel indeks živalskih proizvodov. Ker so padle cene skoraj vseh predmetov, z izjemo masla, volov in jaje, najbolj so padle cene ovac in zaklane živine. Indeks mineralnih proizvodov se je znižal zaradi nižjih cen petrolejskih proizvodov. Indeks je v septembru bil sledeč (v oklepajih podatki za avgust; cene 1926 so vzete za 100): Rastlinski proizvodi 70.4 (75.7), živalski 70.6 (75.6), mineralni 74.2 (75.7), industrijski 72.2 (70.8), skupno 71.6 (73.6), izvozni proizvodi 70.7 (74.9), uvožni proizvodi 66.9 (68.0).

Karlovski sej. Petkov sej. je bil slabši kakor prejšnji. Cene so bile sledeče: krave 2—4 Din, bikli 3—5 Din, junice 3—6 Din, konji kmetijski 3500—5000 Din, vožni 7000 Din, prašiči debeli 10—12 Din, mršavi 5.70 Din, drobnica 30 do 120 Din komad.

Deželni pridelki

Na spodnjem ptujskem polju so bile ta teden sledeče cene:

Beli krompir: Zmerno povpraševanje, nakupna cena 70—75.

Zgodnji krompir: V kolikor je blaga dobiti, se plačuje po 85.

Čebula: Podoba je, da je čebula, za katero je ta teden producent izkupil 250—300 Din, doseglja višek, ker je na bazi te cene blago težko prodati. Domneva se import inozemskega blaga, ki je cenejši.

Cesen: Manjši zaključki po 650.

Fizol: Koks 200, beli 150.

Zelje: Odposlalo se je en vagon ter plačalo po 40.

Jabolka: Namizno blago 150—200 Din, za prešo brez zanimanja.

Izvoz sadja v Francijo. Glede na dejstvo, da prilike za izvoz sadja v nekatere države, ki so bile do sedaj glavne odjemalke našega sadja, letos niso tako ugodne kakor prej, je Zbornica za TOI na podlagi poizvedb ugotovila, da je sedaj prav ugodna prilika za plasiranje našega sadja v Francijo. Francoski uvozniki sadja nameravajo letos uvoziti večje količine jabolk. Kot konkurenca pridejo v poštev posebej jabolka iz Kalifornije, vendar pa naša, zlasti štajerska jabolka prav nič ne zaostajajo za kalifornijskimi, nasprotno naša jabolka ostanejo delj časa sočna. Za podatke glede neslovov francoskih uvoznikov, glede carine itd. se naj zainteresirane obrnejo na Zbornico za TOI v Ljubljani.

Hmelj

Nürnberg, 10. okt. tg. Danes je bilo pripeljanih 60 bal hmelja, prodanih pa 50, po večini hallertauskega hmelja po 40 do 50 mark, nekoliko pa tudi tetnanskega hmelja po 60 mark. Za inozemski hmelj je ostal trg zaprt. Razporeženje in nakupovanje mirno.

Celje

Cesta na Bregu zaprta. Zaradi rekonstrukcije ceste na Bregu proti Laškemu ostane cesta od ponedeljka 12. t. m. naprej do nadaljnjega zaprta za težki vozovni promet. To velja predvsem za široka vozila.

Predstava Tugomerja. Danes popoldne ob pol 4 se ponovi Jurčičeva tragedija Tugomer, ki je sredi prav dobro uspešna. Kdor ni bil sredi predstavi, naj si igra prav gotovo danes pogleda.

Prosvetni teden. Opozarjamo še enkrat vse občinstvo na prosvetni teden, ki ga priredi KPD v času od 12. do 18. t. m. V mali dvorani ljudskega doma bodo strokovnjaki predavali o perečih vprašanjih, ki morajo zanimati vsakega med nami in sicer: 12. oktobra »O državni sodni oblasti«, 13. oktobra »O pravnem varstvu življenja, dobrega imena in imetja«, 14. oktobra »O današnjem denarnem prometu«, 15. oktobra »O dobrotelčnosti v Celju«, 16. oktobra »O državni higijenski zaščiti«, 17. oktobra »O bolnišnišnem in neugodnem zavarovanju« in v nedeljo 18. oktobra »O občinski upravi«. Vstop vsakomur prost. Vsa predavanja se bodo vršila ob 8 zvečer razen nedeljskega predavanja, ki se bo vršilo ob 9 popoldne.

NOVOST

Posodim proti tedenski izposojnini Din 15,— novo »Billy-Agta« kamero. Drogerija Central - Filip Vrtovec, Celje, Kralja Petra c. 19.

Glasbena Matica v Celju naznanja, da se vrši njen XI. redni letni občni zbor v njenih prostorih na Slomskem trgu v ponedeljek 19. t. m. ob 8 zvečer z običajnim dnevnim redom.

Nesreča pri zgradbi hiše. V petek 9. t. m. se je zgodila v bližini Braslovč pri stavbi neke hiše težka nesreča. Med delom se je nenadoma stavbni oder na sredi pretrgal. Pri tem sta padla dva moža, ki sta delala na onem mestu, kjer se je pretrgalo, z odra na tla. Bila sta to 26letni Strnad Ivan, zidar pri stavbeniku Kalisniku, stanujoč Podvrh 16 in 27letni Hribernik Jožef, delavec pri Miklozinu, stanujoč Podvrh 28. Rešilni avto celjskega rešilnega društva je prejel v celjsko javno bolnišnico. Strnad si je zlomil več reber, Hribernik si je pa levo nogo močno poškodoval.

Smrtna kosa. V Levcu pri Celju je umrla v petek 9. t. m. 78letna zasebnica Kočevar Magdalena. Na njeno željo bo prepeljana v Celje in pokopana na okoliškem pokopališču danes popoldne ob 4. Naj ji bo zemljica lahka!

Ljutomer

Knjižnica našega Prosvetnega društva postaja prava prosvetna knjižnica. Dobiva vedno več obiskovalcev. Društvo samo pa skrbi kljub vsem žrtvam, da dobiva knjižnica vedno novih del. Pravkar smo dobili za sezono, ki je pred nami 20 novih leposlovnih del domače in prevodne literature, med njimi velike romane, kakor n. pr. »Zarobljenec od Manzonija«. Tako lahko nudi naša knjižnica veliko izbiro del vsem prijateljem lepe knjižnice. Knjižnica posluje vsako nedeljo popoldne v Katoliškem domu. Istočasno je odprta tudi čitalnica. Na splošno željo iz Ljutomerja bo knjižnica imela v kratkem na razpolago tudi nekaj del novejših nemških literatur.

Sprememba posesti. Vinogradno posestvo grofa Lamberg v Gregovčaku je kupil Ljutomerški veleposestnik in inženirjaec J. Krajnc. Gospod Perbil, dosedanj ovršnik Lambergovih posestev, je prevzel oskrbnitvo posestev Admondskega samostana.

Letošnji vinski moli bo po vsej priliki prav dober. K temu je pomoglo solčno vreme zadnjih dni. Ljudje bodo še čakali s trgatvijo do sv. Terizeje. Že podbirana ima do 23 stopinj sladkorja. Možje nas bo rešila kvaliteta.

Sport

Pokalne tekme sportnih odsekov „Prosvetnih društev“

Kranj, 10. okt. Sportni odsek »Prosvetnega društva« v Kranju je letos na jesen iz lastne inicijative razpisal pokalne tekme v nogometu za Gorenjsko. Tekem se udeležujejo: SOPD Kranj, SOPD Bore-Jesenice, SOPD Kres-Radovljica, SOPD Viktorija-Tržič, SOPD Škofja Loka in SOPD Ziri. Tekmuje se v dveh kolih in bo vsak odsek z vsemi ostalimi odigral po 2 tekmi, eno na domačem, eno na nasprotnikovem igrišču. Tekme so se pričele 13. sept.; prvo kolo bo odigrano 18. oktobra, v celoti bodo pa tekme končane 22. nov. Ena izmed zanimivih tekem se je vršila preteklo nedeljo 4. okt. v Kranju, kjer sta se srečala najmočnejša rivala in najresnejša konkurenca za pokal SOPD Kranj in SOPD Bore-Jesenice. Tekma je končala neodločeno 3:3. — Na podlagi dosedaj odigranih tekem so si priborili točk: SOPD Bore-Jesenice 5, SOPD Kranj 5, SOPD Kres-Radovljica 4, SOPD Ziri 3, SOPD Škofja Loka 1, SOPD Viktorija-Tržič 0. — Ko bo odigrano prvo kolo, bomo objavili tudi številko golov. V nedeljo 11. okt. igrajo odseki sledeče: SOPD Kranj : SOPD Škofja Loka v Škofji Loki; SOPD Bore-Jesenice : SOPD Viktorija-Tržič v Tržiču; SOPD Kres-Radovljica : SOPD Ziri v Radovljici. Zanimiv potek nogometnih tekem gorenjskih odsekov bomo nasledovali. Snuje se pa v Kranju tudi marljiva hazenska družina, ki je pridno na delu in stremi za napredkom. Če se bo stvar tako ugodno razvijala kakor sedaj kaže in obeta, kmalu ne bomo mogli reči, da kranjski športniki spijo.

Se orvenstvo lige

Danes popoldne ob pol 4. starih bodo imeli belo zeleni zadnjikrat v jesenski sezoni priliko videti svoje ljubljence v prvenstveni borbi. Z današnjo tekmo proti Svobodi zaključijo lirijsko prvenstveno kampanjo v jesenski sezoni. Proti pričakovano ugodno. Nihče ni pričakoval po prvih neuspehih, da bodo belo zeleni prišli na drugo mesto v tabeli. Zmaga nad Primorjem je pomagala na drugo, lahko pa zasede tudi prvo mesto. LNP je kaznoval nekatere najboljše igralce Maribora; neuspeh proti Zeleničarjem pa pomaga lirijski, da pride na prvo mesto. Kar takole z lahke strani tudi ni vzeti današnje tekme.

Svoboda je dosedaj še v vseh tekmah bodisi doma, kakor tudi na tujih igriščih pokazala, da je za prvenstveno kampanjo dobro pripravljena. Z izredno požrtvovalnostjo in elanom je dosegla dosedaj lepe rezultate. Zatorej presenečenje, če prav je videti na prvi pogled nemogoče, ni izključeno. Svoboda bo zaigrala z voljo in elanom, to je pa včasih dosti za dober rezultat. Zanimiva pa bo borba tudi še radi tega, ker bo lirijska skušala izboljšati svojo razliko golov. Svoboda bo pa skušala preprečiti zmago. Ti dve dejstvi zagotavljata lepo, zanimivo borbo. Čim več iztisniti iz te zadnje tekme je želja obeh moštev. Vračanje je le, komu se bo lastna želja bolj obnesla. Od moštva, belo zelenih pričakujemo, da zadovolji v zadnjem nastopu svoje prijatelje.

Primorje in Atletiki počivajo, zato bo pa v Mariboru veliki derby. Maribor in Zeleničarji se spoprimejo. Prorokovati zmago enemu ali drugemu je težko. Zlasti ker mora Maribor postaviti na najvažnejša mesta rezervne igralce. Izid te tekme je za Maribor velikega pomena. Poraz ga lahko stane sodelovanje v državnem prvenstvu. Vsaka točka je dragocena. Se le današnje tekme bodo pokazale točno stanje v tabeli, kajti te le zadnje tekme lahko še spremenijo tabelo.

Pri nas se bodo vršile prvenstvene tekme v podzvezni ligi, v drugih mestih pa zopet tekme za državno prvenstvo. Sabac ima v gosteh BSK, ki bo najbrže odnesel Mačvi obe točki. Težje bo v Sarajevu. Concordia in Sašk sta nasprotnika, da je težko napovedati, kdo bo zmagal. Težje bo za zagrebčane ker nimajo več najboljšega napadalca Zivkovića. Odšel je med profesionalce v Švico za Hitlercom. Zagreb tudi ni brez senzacije. Hajduk in pa Gradjanski pomerita, zopet svoje znanje. Obe moštvi nista ravno v formi, zatorej je izid tudi negotov. Toda računati moramo z izredno srečo Gradjanskega, zatorej je zmaga purgerjev skoro gotova stvar.

Nesreča male deklice

Novo mesto 9. oktobra.

Po Ljubljanski cesti proti kolodvoru, ravno nad železniškim predorom, je peljal pesek v petek popoldne okrog pol 14 posestnikov sin Franc Turk doma iz Bršljina. Iz šole so se tedaj vračale proti domu tri deklice med njimi tudi Marica, učenka IV. razreda osnovne šole v Smihelu. Po stari otroški navadi pa je Marica, ko so deklice dohitele Turkov voz, ki je prav počasi peljal, sedla na soro, ki je molela izpod pečene truge. Voznik, ki je to videl, je deklico opozoril, naj ne sedi tja, pa deklica ga ni ubogala. Voznik se pa tudi ni v nadalje menil več za to, kaj počenjajo deklice zadržati in je stopal spredaj zraven konj.

Naenkrat pa je Marica močno kriknila in začela jokati. Turk je hitro pogledal, kaj je, in videl, da ima Marica nogo med prečkami zadnjega levega kolesa. Takoj je ustavil, skočil k deklici, ki je od bolečin glasno vpila, in potegnil s pomočjo nekega kolešarja, ki je prav ta trenutek privozil mimo, dekličino nogo izmed prečk. Kolesar pa je ponesrečenko posadil na svoje kolo in jo odpeljal v žensko javno bolnišnico.

Poškodba sicer ni tako huda, vendar pa ji je kolo zvilno nekoliko levo nogo. Nesreča pa bi bila lahko neprimerno hujša, če bi bil voz v hitrem teku. — Naj bo ta nesreča svarilo drugim otrokom, naj se ne obežajo na vozove.

Trbovlje

Promenadni koncert rudarske godbe se vrši danes ob pol 4 popoldne na trgu pred cerkvijo. V slučaju slabega vremena koncert odpade.

Novo mesto

Javno kopališče v stavbi novega Prosvetnega doma na Florjanskem trgu je začelo redno obratovati. Kopališče je moderno, komfortno in ima kadne in pralne kopeli ter pedikuro. Upamo, da bo s tem kopališčem ustrezno vsaj javnosti.

Občni zbor Zdravstvenega društva v Novem mestu se bo vršil v ponedeljek 12. oktobra ob 17.30 v poslopiju državne realne gimnazije. Vsi člani vladno vabljene.

Zrebnost lista »Jadranske Stražice« je izobčena v izložihi trgovine J. Košir na trgu kraljeviča Petra.

Litija

Litijski sej. Na sejmu, dne 3. oktobra okrog 17 se je izgubila črna čepica. Ker mi je znan najditelj, prosim, da odda takoj čepico na orožniško postajo v Litiji proti odškodnini, ker sem sicer primoran vso zadevo izročiti sodišču.

Milijoni

In milijoni ljudi uporablja o

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levje Mento Drožd'enke

In bladoslavlja

njea neprecenilni

učeljal učinek

Pri revmatizmu trganju ali

asu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: desne vdrgniti

in ustno dupino izpirati grgrati

Pri glavobolu, nervoznosti

pomanjkanju spanja: čelo in cele

teio vdrgniti, ter zveti zvečer

pred počitkom mlačno kopel:

doda kom Levje Mento-Drožd'enke.

Pri utrujenosti: masirati celotno

teio.

Pri žlednih boleznih: 10

kaplje na košček sladkorja.

Pri izpadanju las in prahu

masaža glave.

Ko zobna vada itd.

Pri potenju pod pazduho, nog-

rok a i celotnega telesa naj se

poteč deli zjutraj in zvečer iz-

mivajo.

Levja-Mento-Drožd'enka

je prava samo v tu odlični in plombrani

ORIGINALNI STEKLENIČI

Zahtevajte izrecno

Levjo Mento Drožd'enko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mento-Drožd'enka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po 10,—, 20,— in 52,— Din. Pazite se pred ponaredbami.

Centralni biro:

LAVIJA MENTOL-DROŽD'ENKA

Zagreb, Marulićev trg 5. — Telefon: 3-52

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 11. oktobra. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje: p. dr. Guido Rant. 10.30 Prof. Pengov: O reji rakuna (Wascb-bär). 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Poročila, plošče. 15.00 Dekliška ura: Praznične ure, gđe. Lebarjeva. 15.30 Ribničian—Urban. 16.00 Slovenske narodne s s salonskim kvintetom pojejo: gđe. St. Korenčan in gđ. Likovič in Gostič. 16.45 Thoma »Lokalna železnica«, veseloigra (Šentjakovski gledal. oder) 20.00 Koncert pevskega kvinteta. 20.45 Flauta solo s spremljevanjem klavirja. 21.30 Harmonika solo, izvajajo g. E. Kovač. 22.00 Casovna napoved in poročila. 22.15 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 12. oktobra. 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Cas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet, 18.30 Prof. Pengov: Deževnik — pomolnčnik v tovarni gospe Flore, 19.00 Dr. Vlacav Burian: Češčina, 19.30 Higijenska ura. O tuberkulozi predava dr. Prodan, 20.00 Koncert salonskega kvinteta, 22.00 Casovna napoved in poročila.

Torek, 13. oktobra. 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Cas, plošče, borza, 17.30 Otroški kotiček, 18.15 Salonski kvintet, 19.15 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina, 19.45 Dr. Fr. Veber: Erika in sociologija evangelijev, 20.30 Prenos iz Novega Sada, 22.30 Cas in poročila.

Drugi programi

Ponedeljek, 12. oktobra:

Belgrad: 12.05 Radio orkester 20.00 Narodne pesmi 21.00 Mozartov večer 22.00 Radio orkester — Zagreb: 12.30 Plošče 20.30 Koncert — Budapest: 12.05 Balajake 17.25 Koncert vojaške godbe 19.30 Ciganska glasba 20.30 Koncert opernega orkestra 22.15 Koncert — Dunaj: 11.30 Koncert 13.10 Plošče 19.45 Arije in pesmi 20.25 Koncert 22.15 Plesna glasba — Milan: 12.00 Pesta glasba 20.45 Komedia — Praha: 19.20 Koncert 20.20 Mandoline in kitare 21.00 Koncert — Langenberg: 20.00 Koncert 22.00 Plesna glasba — Rim: 3.10 Lahka glasba 17.30 Instrumentalni in vokalni koncert 21.00 Lahka in plesna glasba — Berlin: 20.00 Orkestralna glasba 22.00 Politični pregled — Katowice: 20.15 Operetni večer 22.50 Glasba 23.00 Lahka glasba — Toulouse: 12.45 Koncert 18.00 Melodije 20.15 Violinski koncert 20.45 Filmska glasba 21.00 Akordeon — Stuttgart: 20.05 Koncert 22.40 Plesna glasba — Barcelona: 18.00 Radio seketet 21.05 Komedia 21.20 Pesmi.

Torek, 13. oktobra:

Belgrad: 12.05 Radio orkester 17.00 Narodne melodije na harmoniki 17.30 Klavirski koncert 19.30 Koncert 20.00 Jugoslovanske pesmi 20.30 Zagreb 22.50 Radio orkester — Zagreb: 12.30 Plošče 17.00 Radio orkester 20.30 Komorna glasba 22.40 Lahka glasba — Budapest: 12.05 Koncert 17.30 Lahka glasba 19.30 Prenos iz opere »Faust«, ciganska glasba — Dunaj: 11.30 Koncert 13.10 Plošče 20.40 Radio feuilioni 21.25 Kvartet 22.55 Koncert — Milan: 11.15 Pesta glasba 19.15 Pesta glasba 21.00 Simfonični koncert — Praha: 19.20 Poljudna glasba 20.10 Koncert 22.20 Lahka glasba — Langenberg: 20.00 Koncert 21.00 Čaroben večer v glasbi — Rim: 21.00 Koncert — Berlin: 20.15 Svetovni nazor in sedanjost 21.10 Vesele večer 22.30 Operetna glasba 23.30 Kabaret — Katowice: 12.15 Radio orkester 20.15 Poljudni koncert 22.25 Pesmi 23.00 Lahka in plesna glasba — Toulouse: 18.15 Solo točke 19.45 Plesna glasba 21.30 Violinski koncert 22.00 Jazz — Stuttgart: 19.45 Wagnerjev koncert 21.00 »Zwinglijeve sanje« 21.45 Komorna glasba 22.50 Plesna glasba — Barcelona: 18.00 Radio seketet 21.05 Radio orkester 22.20 Vokalni koncert.

Poizvedovanje

Zgubila se je ročna torbica z večjo vsoto denarja na Sv. Petra cesti pred Tratinikom. Najditelj se naproša, da jo izroči proti dobri nagradi na policiji na Dunajski cesti.

Iz društvenega življenja

Muzejsko društvo za Slovenijo ima svoj občni zbor v sredo, dne 21. oktobra ob 5 v urstori Narodnega muzeja.

Borza

Dne 10. oktobra 1931.

Denar

Devizni promet je bil ta teden na ljubljanski borzi prav znaten. Posebno znaten je bil v sredo, ko je dosegel skoro 11 milj. Din. Največjega pomena za razvoj deviznega trga pa je novi pravilnik o devizni kupčiji, ki je bil objavljen v petek. Novi devizni pravilnik je bil potreben v zaščito dinarja in ureja na novo devizni promet, kakor je bil pred zakonsko stabilizacijo dinarja. Sicer pa vsepovsod slišimo o ukrepih v zaščito valute. Tako so ta teden dobili na Českoslovaškem nov devizni pravilnik, v petek v Avstriji itd.

Skupno je znašal ta teden promet 23.2 milj. Din v primeri s 13.05, 17, 26.5 in 13 milj. Din v prejšnjih tednih.

Curih. Belgrad ne notira. Pariz 20.07, London 19.70, Newyork 509.50, Bruselj 71, Milan 26.20, Madrid 45.50, Amsterdam 206, Berlin 118.50, Stockholm 118, Oslo 114, Kopenhagen 120, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.15, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.05, Atene, Carigrad in Helsingfors ne notirajo.

Vrednostni papirji

V Ljubljani je bil ta teden promet v delnicah živahen. Vsa dan je prišlo do zaključkov v delnicah Ljublj. kred. banke po neizpremenjenem tečaju 115. Večje so bile zaključene najprej po 110, kasneje pa so se uvrstile na 120 in na koncu tedna so bile zaključene po 125. V Zagrebu je ostal njih tečaj neizpremenjen. Poleg tega so bile v sredo zaključene delnice Kranjske industrijske družbe po 288. Nadalje je bilo v sredo prodanih eksekutivno 50 kom. delnic pivovarne Union po tečaju 155 (kupon za 1930/31).

V državnih papirjih je bilo še nekaj prometa v naših domačih državnih papirjih, dočim je v drugi polovici tedna nastopila slabšeja tendenca in je bil promet v domačih državnih papirjih minimalen, dočim je stalno znaten bil promet v dolarskih papirjih.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica sr. 78 kg 2% 225 zaklj. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendenca neizpremenjena. Promet: 26 vagonov.

Budimpešta. Tendenca prijazna. Promet miren. Pšenica dec. zaklj. 9.75—9.80, marec 10.87—11.05, zaklj. 11—11.02, r. ž marec 11—11.01, zaklj. 11.02—11.05, kornica maj 12.90, zaklj. 12.90—12.95.

Les

V zadnjih dneh je lesna trgovina v popolnem zastoju. Položaj je brezupen. K krizi, ki traja na lesnem trgu že eno leto, so se pridružile še težkoče na denarnem trgu, ki tudi vplivajo na lesno industrijo vsled pomanjkanja gotovine. Nestalni, vedno se menjajoči tečaj tujih valut, osebilo lire, naravnost onemogočajo vsako terminsko kupčijo. Kupčije s plačilom v gotovini in takoj so pa v sedanjih časih zelo redke.

V mehkem lesu se povprašuje po blagu III. vrste. V dimenzijah 12, 18, 24, 38 mm debelina, dolžina 4 m, od 16 cm širine naprej. Količina blaga sorazmerno po dimenzijah razdeljena. Cene se sučejo okrog 280—300 Din postavno vagon meja. Razven tega se je povpraševalo po morali in polmorali. Cene, ki so

Družinska pratika 1932

se že dobi v vseh knjigarnah in trgovinah Slovenije! Segajte po njej!

OGLAS

Iz konkurzne mase Pavla Bohinca, čevljar-skega mojstra, Tržič, se proda pod roko:

I. Nepremičnine:

1. Hiša št. 253 s kompletno čevljar-sko delavnico v Tržiču, eno deloma dvonadstropna stavba, delavnica do polovice pritlična.

2. 23 montiranih čevljar-skih strojev kot pri-tiklina, med temi motor z 8 HP in 2 števca.

Kupnina za te nepremičnine: 330.000 Din.

II. Premičnine:

1. 7—8 čevljar-skih strojev.

2. Razno blago in inventar.

Kupnina za vse te premičnine: 70.000 Din.

Obrat se začne lahko brez posebnih pred-priprav.

Ponudbe je nasloviti na podpisane kon-kurzne upravitelja notarja Janka Svetliča v Tržiču. Na ponudbe, ki dospejo po 20. oktobru t. l., se ne bo oziralo. Informacije pri upravniku, Tržič, dne 7. oktobra 1931.

Janko Svetlič,
notar kot konkurzni upravitelj.

VSAKA DAMA

DOBI

V LJUBLJANI

na Aleksandrovi cesti v
novo otvorenji prodajalni

TOVARNE KLOBUKOV IN SLAMNIKOV

KURZTHALER-OBERWALDER-STEMBERGER

d. z o. z. DOMŽALE

KLOBUK, ki si ga sama želi,
moderen in poceni

Prosimo,
prepričajte se sami!

Adler - Gritzner

šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba
najboljši material

Novost

Najboljši

pletilni stroj
DUBIED

Le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telefon interurb. št. 2913

Zmerne cene, tudi na obroke. Veletno jamstvo

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v svoji koncesijonirani slaščičarni v Gosposki ulici št. 26 otvoril

TOČILNICO

izvrstne kave, čaja, čokolade in raznoystrnih liker-jev. Na razpolago je tudi prvovrstno pecivo. Po-strežba točna. Za obilen obisk se priporoča

Karl Mautel,
slaščičarna, Celje, Gosposka ulica 26

Gostilno pri „MAJARONČKU“

(poleg bolnice)

»va prevzela ter nudi cenj. gostom pristna ljutomerska, štajerska, dolenska, ter pristen zdravilni kraški teran iz lastnih vinogradov v Avberu. — Topla in mrzla jedila vedno na razpolago ter prvovrstna kraška sanka. — Vina čez ulico ceneje — posebno kraški teran v večjih množinah. — Se priporočata

A Ionz in Viktorija Grmek.

Dražba

zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici,
Gosposka ulica št. 46,
bo dne 14. oktobra 1931,
efektna dražba od 9. do 12.
ure dopoldne. Dragocenosti
od 14. do 18. ure popoldne.

Umrli nam je naš iskrenoljubljeni oče, brat, stric, gospod

Josip Grošelj

bivši uslužbenec »Slovenčvega« uredništva.

Zaprl je za vedno svoje trudne oči po dolgotrajni, neizprosni bolezni v petek 9. t. m. zvečer.

Pogreb se bo vršil v ponedeljek 12. t. m. ob pol 5 popoldne izpred mrtvašnice v deželni bolnici na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. oktobra 1931.

Žalujoča soproga z otroci in
ostalimi sorodniki.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR V RETEČAH PRI ŠKOFJI
LOKI javlja tužno vest, da je njega dolgoletni član in bivši
predsednik, gospod

Franc Volčič

dne 9. oktobra 1931 po daljši bolezni zaspal v Gospodu.

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v nedeljo 11. t. m. ob
4 popoldne na farno pokopališče.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

V Retečah, dne 10. oktobra 1931.

ZAHVALA za vse izraze iskrenega sožalja, ki smo jih
prejeli pismeno in osebno ob smrti našega iskreno ljubljenega
brata, ujca, strica in praujca, prečastitega gospoda

ANTONA ZLOGARJA

kanonika, dekana, duhovnega svetnika itd. v Novem mestu,

kakor tudi za vse poklonjene cvetje, se tem potom najiskrenejše
zahvaljujemo. Osebito smo dolžni posebno se zahvaliti pre-milostljivemu gospodu proštu Karlu Cerinu za tolažbo za časa
bolezni pokojnika, kakor tudi za ves trud, ki ga je imel s
pogrebom. Nadalje se zahvaljujemo za spremstvo na zadnji poti
prevzvišenemu gospodu opatu patru Avguštinu Kastelcu iz
Zatične, kanonikoma ljubljanskega kapitlja prečastitima gos-podom Josipu Volcu in Alojziju Stroju, končno se zahvalju-
jemo za nad vse častno spremstvo vsem kapiteljskim gospodom
kanonikom in g. vikarju za vse, kar so storili dobrega pokoi-niku v njegovi bolezni in ob smrti. Zahvalo dolgujemo g. pri-mariju dr. Ign. Pavliču, ki se je tako požrtvovalno trudil, da bi
nam otel smrti pokojnika, kmetijski šoli za vso naklonjenost,
cenjeni rodbini Barletovi, vsem duhovnim sobratom, nadalje
smo dolžni zahvalo vodstvu Ciril-Methodove družbe za poklo-njeni venec in spremstvo po gospodu univerzitetnem profesorju
dr. Kušetu, vsem gospodom predstojnikom vseh tukajšnjih dr-
žavnih uradov in šol, ki so spremili pokojnika v tako častnem
število. Končno vsem — tisočera hvala!

Žalujoča sestra Marjeta Zlogar in ostalo sorodstvo.

Zaradi nesreče

Inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga
po globoko znižanih cenah

Vljudno se priporoča

Marija Rogelj

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

Naročajte „Slovenca“!

ZAHVALA. Za vse izraze iskrenega
sožalja, ki smo jih prešli ob smrti naše
iskreno ljubljene, nepozabne soproge,
mamice, hčerke, sestre, tete in svakinje,
gospe

Franciške Krištof roj. Goršič

kakor tudi za vse poklonjene vence in
cvetje, se tem potom najiskrenejše za-
hvaljujemo. Nadalje vsem prijateljem in
znancem, ki so drago pokojnico v tako
častnem številu spremili na njeni zadnji
poti. Vsem tisočera hvala!

ZALUJOČI OSTALI

Zahvala

Za obilo izkazana srčna sočutja ža-
losti ob izgubi naše ljubljene soproge,
matere in stare mamice, tete in svaki-
nje, gospe

Franciške Ingolič

posestnice gostilne Balkan,

kakor tudi vsem obilnim udeležencem
pogreba izrekamo tem potom najiskre-
nejšo zahvalo vsem prijateljem in znan-
cem. Posebno pa č. duhovščini, č. šol-
skim sestram, zvezi gostilničarske za-
druge, godbenemu društvu žel. name-
ščencev, pevskima društvoma pekovi in
Jadrana. Enako se zahvaljujemo vsem
darovalcem cvetja in vencev.

Maribor, 10. oktobra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Sprejmeta se dva prvovrstna in zanesljiva

ELEKTROMONTERJA

za hišne instalacije v Sloveniji. — Ponudbe poslati na upravo
»Slovenca« pod »Vesten in pošten« elektromonter.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA »SLOVENCA« naznanjata

žalno vest, da je odšel k večnemu počitku v boljšo večnost
dolgeletni zvesti sotrudnik, gospod

Josip Grošelj

ki je v starosti 53 let, v petek zvečer po daljšem mučnem
bolehanju zatianil trudne zemske oči.

V ponedeljek 12. oktobra ob pol petih pospremimo truplo
blagega pokojnika izpred mrtvašnice splošne bolnišnice k
Sv. Križu.

Pokoje večni njegovi duši!

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem,
da je naša ljubljena prijateljica, gospa

Gabrijela Cidrlich

profesorica na drž. ženskem učiteljsku

dne 10. t. m. po daljšem mukepolnem trpljenju, Bogu vdano
umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 12. ok-
tobra t. l. ob 3 popoldne izpred mrtvašnice Stara pot št. 2,
na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1931.

Žalujoče prijateljice.

RAVNATELJSTVO IN UČITELJSKI ZBOR DRŽ. ŽENSKEGA UČITELJSKA
V LJUBLJANI javljata pretužno vest, da je njegov član, gospa

prof. Cidrlich Gabriela

danes po polnoči, po dolgi in mučni bolezni, mirno umrla. Pogreb blage pokojnice
bo v ponedeljek, dne 12. oktobra ob 15 izpred mrtvašnice Leonišča, Stara pot.

Pokojnica je bila plemenit značaj, vzorna učiteljica in odgojiteljica, živeča le
svojemu poklicu, in vsem vedno odkritosrčna, dobra prijateljica in tovarišica. Mi in
njene mnogobrojne učenke jo bomo vedno ohranili v prijaznem spominu.

Mirno počivaj, blaga duša!

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1931.

Lov na hijeno

»Pri Allahu, Abdelvahed, osedlaj svojo hubajibah in pojdi z menoj, da ustreliva hijeno!« je dejal moj prijatelj, oglednik Rabia in je porinil zaveso mojega šotora na stran. Hubajibah, po na-

je nalahno sunil, oba naenkrat sva sprožila in brez glasu je padla žival na tla. Hitro sva bila pri plenu.

»To je največja hijena, kar sem jih videl, pri glavi preroka, resnico govorim! Večja je kakor trimesečni bivol«, je zaklical Rabia in oba sva pri luči ogledovala grdo žival. Rabia je vzel nož in začel hijeno devati iz kože. Najina strela sta tik pri očeh prodrla v glavo.

Nato je Rabia tiho in skrivnostno pripovedoval o začaranju, ki izhaja iz teh nagnusnih živali. Vsi Arabci žive v naravnost praznovrnem strahu pred hijeno in jih iztrebljajo, kjer je le mogoče. Psi, ki pridejo skupaj s hijeno, zgube čute in ne dajo nobenega glasu več od sebe. Morda se hijene smejejo, tako menijo Arabci, samo zato, da privabijo ljudi in jih nato umore. Mnogo otrok so že ugrabile in razmesarile. To mi je znano. Tudi kuretnino in druge male živali ugrabljajo, če so lačne. Rabia je bil tedaj o junaštvu, ki sva ga izvršila, popolnoma prepričan. Jaz sam sem bil pa v resnici ponosen na kožo te živali, zakaj nikdar pozneje nisem videl tako velike hijene.

Profesor Ludovik Herterich, znani slikar in učitelj na monakovski akademiji, bo te dni obhajal 75 letnico svojega rojstva.

Proti previsokim plačam v Nemčiji

V zvezi s splošnim znižanjem plač in za-služka v Nemčiji je že delj časa aktualno tudi vprašanje ogromnih plač visokih funkcionarjev. Dosedanje redukcije so se nanašale samo na manjše plače, medtem ko so bile visoke plače, ki bi mnoge lažje prinesle redukcijo, zelo malo prizadete. Naravno, da se o tem v Nemčiji mnogo govori in javnost zahteva, da se tudi visoki dohodki prilagode neugodnemu položaju nemškega gospodarstva. Ne bo odveč, če navedemo nekatere najvišje plače. Generalni ravnatelj industrijskega koncerna Siemens ima v Nemčiji največjo plačo in sicer letno 800.000 mark (marka je 13 Din), ravnatelj paroplovne družbe Hamburg-Amerika Line 600.000 mark, generalni ravnatelj koncerna Inag 575.000 mark, gen. ravnatelj društva Ig-Farben 500.000 mark, gen. ravnatelj Ruhr Montan-trusta 400.000 mark, ravnatelj »Deutsche Bank« 350.000 mark, ravnatelj »Ostelsche Braunkohle« 250.000 mark, predsednik Državne banke 168.000 mark itd. Kakor se vidi, gre za plače, ki v resnici dosegajo ogromno vsoto in ki niso v sorazmerju z današnjo krizo nemškega gospodarstva, ki je pet milijonov delavcev izključila od dela in jim odvzela vsako možnost zaslužka.

Okostje in carinska revizija

Neki švicarski učenjak se je pred kratkim vrnil z znanstvenega potovanja po Avstraliji v svojo domovino Basel. Na meji je imel seveda opravka s cariniki, ki so med drugim v njegovi prtljagi našli tudi na okostje avstralskega divjaka. Vse ostalo je šlo »skozi« kot carine prosto, pri okostju pa se Birokracij ni znašel. Takega predmeta ni bilo v carinskem seznamu predmetov. Po dolgi posvetovanjih in pogajanjih so okostnjak označili kot »že ponošen predmet« in ga kot takega opustili carine.

Profesor pripoveduje pri kosilu dami, da dijak pri izpitu ni vedel, kdo je spisal Hamleta. Na ponovno vprašanje je plašno odgovoril: »Jaz ga nisem.«

Dama se nasmehne in pravi: »O ta porednež! Prepričani bodite, gospod profesor, da ga je res sam spisal.«

Nikdar ne moremo vedeti...

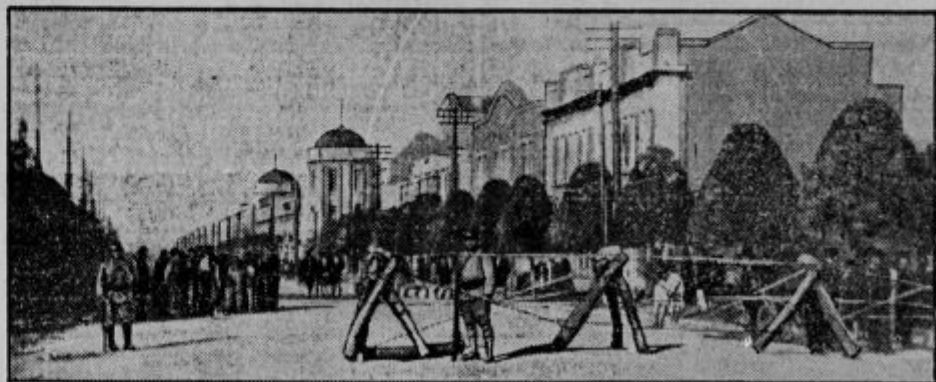
Mlad mož in mlada gospodična sta si sedela nasproti v newyorški podzemski železnici. Njuna pogleda sta iskala oči drug drugega. Kradoma sicer, toda tako, da je drug za drugega vedel. Toda to ni bila nobena ljubavna zgodba. Zanimanje mladeniča in mladenke je bilo posvečeno prstanu, ki je ležal v njuni bližini na tleh v nekem kotu vagona. Vagon je bil napol prazen. Ali je opazila? se je vpraševal on. Ona pa je skušala v njegovih očeh razbrati, ali je opazil on. In nato sta se pogleda obeh povsem ravnodušno obrnila v smer, kjer je ležal na tleh prstan, lep, zlat prstan z velikim lesketajočim se dijamantom. Spet sta se srečala njuna pogleda. Nobenega dvoma, oba sta opazila prstan. Naenkrat je skočil mladenič po koncu in stegnil roko za prstanom. V naslednjem trenutku pa je skočila tudi mladenka, toda mladenič je bil hitrejši. »Jaz sem ga prva zagledala,« je kriknila. »Ne, jaz sem ga prvi!« je krepko ugovarjal mladenič. Ostali potniki so se zdramili in prihiteli bliže. Prepir je narasel. Na prvi postaji je mladenič izstopil, takoj za njim mladenka. Za obema seveda radovedni potniki. Mladenič je zavil na policijsko stražnico. Tu sta oba na vse mogoče načine dokazovala svoje pravice do prstana. Toda policijski komisar ju je hladno zavrnil, češ, naj se pomirita, ker zaenkrat bo dobil prstan urad za izgubljene predmete. Če se ne bo oglašil lastnik, potem prideta šele enadva na vrsto. Nato pa je komisar malo natančneje pogledal prstan in smeje pridal: »Sicer pa se zastoj razburja, saj prstan ni zlat. In kamen je tudi navadno steklo. Ne vem, če se ga splača izročiti uradu za izgubljene predmete. Kdo bo torej obdržal prstan?«

Francois Laour, predsednik pariškega mestnega sveta bo prihodnji teden v spremstvu nekaterih višjih upravnih uradnikov mesta Pariza obiskal Berlin, da prouči tamkajšnje komunalne naprave.

Stavke in upori v Sovjetski Rusiji

Zaradi prenizkih plač in slabe preskrbe z živili so številni delavci v Leningradu, Moskvi, Kijevu in Stalingradu pričeli stavkati. Stavkajočim se niso pridružili samo člani strokovnih organizacij, marveč celo pristaši komunistične stranke. Zadnje so neglede na prejšnje zasluge izključili iz stranke. Stavkajoče delavce Kirovske tovarne v Moskvi, ki so hoteli v delavniških zborovih, so oboroženi vojniki potisnili na cesto in jih razgnali. Njihova imena so zapisali v »črno listo« in objavili v številnih časopisih ter razglasili potom radia. Vsem industrijskim trustom je prepovedano sprejeti te delavce v delo. Istočasno se poroča o uporih v

Današnja Kitajska. Kitajska, ki jo že 20 let razkrajja najstrašnejša državljanska vojna, preživlja sedaj istočasno dve katastrofi. Na severu so se polastili dežele Japonci, po vsej dolini Jangtse pa so poplave, lakota in kužne bolezni povzročile bedo, kakršne si niti v najhujši vojni ne moremo misliti. Zgornja slika nam kaže barikade, ki so jih Japonci postavili v zasedenem Mukdenu, na spodnji sliki pa vidimo pretresljivo sliko lakote v poplavljenem ozemlju: Vojaki prvič razdeljujejo nesrečnim poplavljenjem živila.

— »Hvala lepa, jaz se odpovem,« je pikro odvrnila mladenka in zapustila stražnico. — »Tudi jaz,« je dejal mladenič in odšel za mladenko. Ko so bili vsi zunaj, je komisar še enkrat vzel v roko prstan in si ga še enkrat pozorno ogledal. Nato je zadovoljno pokimal: »Morda pa je prstan le zlat in znabiti je tudi kamen pravi!...«

Radovedni sloni

Neka holandska ekspedicija, ki je na južni Sumatri lovila slone, se je nedavno vrnila. Udeleženci pripovedujejo vse mogoče in nemogoče o svojih lovskih doživljajih. Na vprašanje, kako je to, da sloni tako radi porušijo telefonske vode, so odgovorili, da so sloni že od narave radovedni. Vedno so čuli svojevrstno brnenje, ki ga je na telefonskih žicah povzročal veter. Ker je brnenje pri telefonskih drogih najjačje, so se sloni posebno zanimali zanje. In ker sloni pri svojih preiskavah postopajo kar najbolj temeljito, največkrat izrujejo ali pa prevrne drogeve. Da bi to preprečili, so najprej obdali drogeve z bodečo žico. Nasprotno! Izkazalo se je, da sloni z velikim užitek uporabljajo žico kot krtačo za hrbet. Postavili so se na zadnje noge in se s hrbtom drgnili ob žico. To masažo so navadno tako krepko opravljali, da so prevrnili drogeve. Nato se drogeve postavili v betonski podstavek. To je pomagalo. Sedaj stoji tako trdno, da kljubujejo tudi radovednosti slonov.

Zblaznel šofer zavozil v ljudi

V bližini mesta Hammeln na Vestfalskem je neki šofer, ki je očitno zblaznel, zavozil s svojim avtomobilom v skupino kolesaric, od katerih sta bili dve težko ranjeni. Par minut nato je šofer povozil kolesarja, ki je bil na mestu mrtev. Nato je divjal avtomobil v skupino ljudi, povozil nekega delavca do smrti, več drugih oseb pa je težko ranil. Šoferja niso mogli prijeti.

Gruziji, ki jih je povzročila nezadostna preskrba prebivalstva z živili in drugimi nujno potrebnimi stvarmi. V Čiaturiju so uporniki naskočili tamkajšnjo jetnišnico in osvobodili vse politične jetnike. Zato pa je G. P. U. dala v drugih kavkaških jetnišnicah ustreliti 223 političnih jetnikov. Med ustreljenimi je tudi med vsem kavkaškim prebivalstvom znani 80-letni socialni politik Gulis Kasanov in dva njegova otroka. Da preprečijo nadaljnje krvave žrtve G. P. U. so uporniki zapustili Čiatury in se umaknili v gore.

FOTOAPARATE

svetovnih trdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani Zahtevajte cenik!

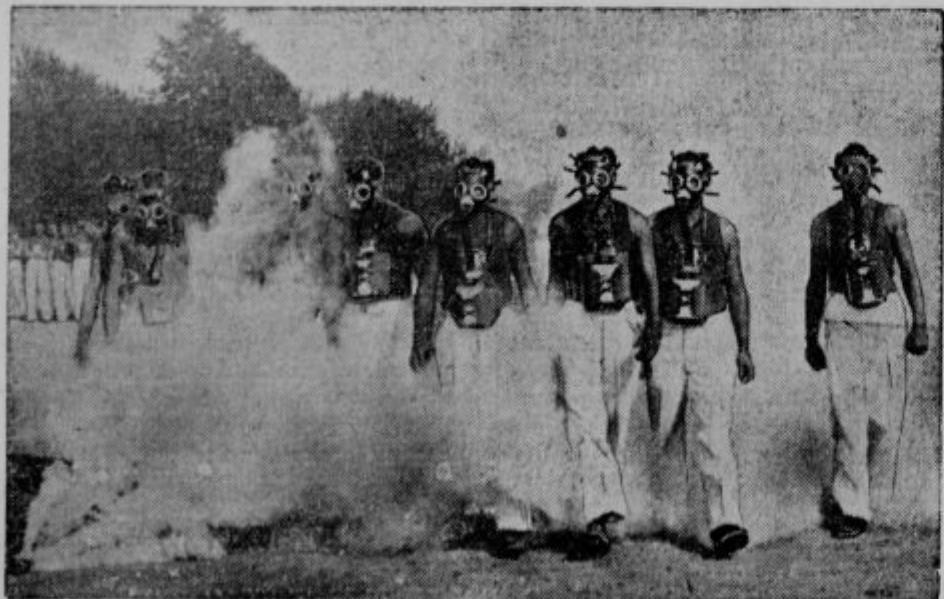
»Le dobro ga drži — zakaj sicer ne dobimo več žoge.«

»Hijena ima namreč navado, da z mrakol zapusti svoje bivališče in se poda pit«, je menil Rabia.

Dve uri sva že oprezovala, ko sva od nedaleč začula tiho smejanje.

Vedno močnejše je postajalo grozotno smejanje. Končno sva videla dve svetli točki, ki sta se bližali najinemu skrivališču. Pripravila sva puški in pomerila med svetli točki. Rabia me

Ameriška policija trenira za ptiško vojno. Zaradi težkih izgredov brezposelnih delavcev v mnogih velemedstih Združenih držav je policija posegla po čisto novih obrambnih sredstvih. Pogosto policija posluhuje proti demonstrantom bomb, ki povzročajo, da se človek prične solziti, ki pa tudi za državne policijske organe zahtevajo posebnih varnostnih naprav.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

A. N. Tolstoj:

Sinji gradovi

Povest.

Aleksej N. Tolstoj, čigar komedijo »Serijski A. 000.001« z uspehom predvaja ljubljanska drama, je nemara najbolj nacionalen izmed sodobnih ruskih pisateljev. Povest »Sinji gradovi«, eden največjih književnih dogodkov sovjetske književnosti, je vzbudila veliko zanimanja in razburjenja. Avtor slika še vedno starokopitno rusko življenje na deželi in obuja načelno »tragično vprašanje« o smislu revolucije, neizvedljivosti komunističnih načel.

Prevajalec.

Nekaj besed uvoda

Eden izmed prič, visokošolec tehnik Semjonov, je podal nepričakovane izjave v najbolj meglenem, toda, kakor se je izkazalo pozneje, temeljnem vprašanju vse preiskave. Kar se je zdel preiskovalnemu sodniku pri prvem pregledovanju dogodkov v tragični noči med 3. in 4. julijem nerazumljiv prismojen prestop ali celo prebrisan simuliranje umobolnosti, je postalo zdaj ključ rešitve vse uganke.

Ves potek preiskave so morali izpremeniti in ga pričeti z zaključkom tragedije, z onim kosom platna (2 metra 10 dolžine in 1 meter 6 širine), ki je bil ob svitu dne 4. julija na trgu okrajnega mesteca pribit na brzojavni drog.

Zločina ni izvršil umobolnež, to so dognale zaslislane priče in izvedenci. Najbrž je bil zločinec v stanju skrajnega duševnega razkroja. Ko je pribijal platno k drogu, je skočil nerodno na tla, si izpahnil nogo in obležal brez zavesti. To mu je rešilo življenje, sicer bi ga raztrgala množica. Pri predhodnem zaslišanju je bil izredno razburjen, a preiskovalni sodnik gubernijske sodnije ga je že našel pomirjenega in v popolni zavesti njegovega čina. Vendar si na temelju njegovih odgovorov ni bilo mogoče ustvariti jasne slike zločina — razpadala je na kose. In šele pripovedovanje Semjonova je strnilo vse kose v celoto. Pred sodnikom se je razgrnila strastna povest mučne, nestrne in mrzlične domišljije.

Prvi podatki o V. A. Buženinovu.

Nekoliko stran od postaje Bezenčuk sedanjega Pugačovskega okraja^{*} se je vleklo po neskončnem blatu vozarski oddelek rdeče vojske. Vseokrog rjava stepla, nad njo mokri oblaki, v daljavi nad obrobkom stepe, spranja neba, ki je kalna kakor tristoletno dolgočasje ruske zemlje, ob cesti pa brzojavni drogi, podprti s strani. To je bilo jeseni leta 1919.

Konjeniki prednje straže, ki so spremenjali vozove, so našli v tej vetrni puščavi na sledove nedavne bitke: nekoliko poginelih konj, prevrnjen voz, kakih deset mrličev brez plaščev in škornjev. Prednja straža je pogledala mimogrede in hotela že odjezditi dalje, a poveljnik se je nenadoma na sedlu okrenil in pokazal na brzojavni drog. Straža je obetala.

Človek z ognjenordecim obrazom je sedel naslonjen ob drog in nepremično gledal dole. Krvava cunjia mu je visela z obrbite lobanje. Vnete ustnice so se gibale, kakor bi si nekaj šepetal. Videti je bilo, da se je strašno napenjal, da bi vstal, a je ostal pri miru kakor bi bil iz svinca. Na rokavu je imel našito rdečo zvezdo.

Ko sta dva vojaka okorno skočila raz kono in stopila k njemu, drsajoč po blatu, je pričel sila hitro premikati ustnice, njegov obraz brez brk se je nagubančil, od strahu in jeze bele oči so se široko odprle:

»Nočem, nočem,« je mrmral komaj slišno v naglici ta človek, »odstranite se, ne jemljite mi vida... Ne daste mi gledati... Da bi vas vrag... Mar vas nisimo nedavno uničili... Ne menčajte mi pred očmi, pustite... Lej, spet... Od tega klanca čez reko... Pogledite no, vi, pasja bela garda, obrnite glavo... Ali vidite — most čez polovico mesta — obok, tri kilometre širok obok... Iz zraka? Ne, ne, to je aluminij. In žarnice lokoma na vitkem stebrovju, kakor igle...«

Človeku se je v najhujšem legarju bledlo in je menda imel svoje za sovražnike. Nikakor niso mogli zvedeti od njega, h kateremu oddelku je spadalo deset mož, ki so ležali razmetani ob cesti. Sam je ostal živ edino le vsled tega, da je ležal ob času bitke ranjen v vozu, ki je zdaj bil obrnjen s kolesi navzgor. Položili so ga na voz z ovsom. Zvečer so ga na postaji Bezenčuk obvezali in odpotali s prvim bolniškim vlakom v Moskvo. Njegove izkaznice so se glasile na ime Vasilija Aleksejeviča Buženinova, pristojnega v Smolensko gubernijo, starega 21 let.

Ta človek je ostal živ. Pomladi je zapustil posteljo, poleti pa ga zopet vrgli na fronto. Med stotinami drugih, njemu enakih, je prihajal Buženinov v ukrajinska oropana mesta in jih zapuščal, skrival se v leščevju in črešnjecju in streljal na bele ali zelene napadalce; presedel zvezdane noči ob ognju nad Donom, mesil blato v stepi, ki je tulil obupni jesenski veter med konjskimi ušesi in v brzojavni žici; se boril v vročici na žgočem turkistanem pesku; koralal k Perekopu in na Poljsko.[†]

Spominjal se je pozneje vsega tega kakor sanj: spopadi, kruljenje lačnega trebuha, stisnjenega z jermenom rdečega vojaka, napol razbiti živinski vagoni, ki so drveli po rav-

nini, vaške strehe, ki so plapolale na kraju neba, tovariši — zdaj kričeči in brezskrbni, zdaj besno srditi v boju, zdaj potrti od lakote in utrujenosti. Kakor mimo vagona drveči drogi in drevesa so mu uhajali tovariši iz spomina, iz vida, so uhajali »domov«, v zemljo. V teh letih ni bilo različnih ljudi, bili so »bratci«. Glej ga, bratec, z nogami, zavrtimi v kose preprog namesto obutve — zdaj zajema z žlico kašo iz kotla, na večer pa polega zviti v klobčič in grabi zemljo z otrplimi prsti. Zato se je spominjal onih let kakor sanj.

Podatki o življenju Vasilija Aleksejeviča se izgube v megli teh let. »Ni obolel in ni bil ranjen, ni bil na dopustu«. Nekoč ga je srečal Semjonov v obmejnem mestecu, v krčmi, in sta se iskreno pogovarjala več ur ob samogonu. Pozneje je pripovedoval Semjonov o sestanku tole:

»Dovršil sem isto šolo kakor Vasilij Buženinov, bil je en razred pred menoj. Prišel je potem leta 1916, študiral arhitekturo, jaz pa leta 1917. tehniko. Pričela sva v krčmi obujati spomine. Buženinov je nenadoma sunkoma vstal in se namrdnil. »Počemu bi obrabčala to staro šaro, govoriva raje kaj drugega. Od teh dob je minilo že sto let. Spominjam se na primer, kako je pri nas doma, na deželi, cepila mati vsako vžigalico z glavico vred na štiri kose, da bi štedila, iz ene škatalice jih je naredila tako kar štiri. Lepa štedljivost! Poltretji tisoč lokomotiv se valja ob nasipih. Vprašam te: vojna je končana, naj potemtakem spet pričnemo cepiti vžigalice na štiri kose? Vrnitve ni, vse staro naj gre pod nasip. Ali naj nas pobere vrag, ali pa zgradimo na vsakem kraju, kjer po celi zemlji gnijo naši brač, razkošna mesta, mogočne tovarne, nasadimo bogate vrtove... Zase gradimo zdaj... Če pa je to zase, naj bo koristno in veličastno...«

Po razpustu mobiliziranih se je vpisal Vasilij Aleksejevič spet na arhitekturo in bival v Moskvi do pomladi leta 1924. Semjonov pripoveduje, da je Buženinov naravnost besno študiral ves ta čas. Bil je vedno napol lačen. Nekaj časa — kakor je pripovedoval — je prenočeval v grobnici na Donskem pokopališču. Izogibal se je seveda ženske družbe. Na košenih zgrbljenih plečih je vedno nosil isti zmečkani plašč rdečega vojaka, prestrežen, ves v rjavih madežih, v katerem so ga nekoč našli sredi stepe Pugačovskega okraja. V začetku aprila je Buženinov obolel, odpovedali so mu žilci. Semjonov mu je dal zavetje pri sebi na divanu. Ob istem času je prejel Buženinov neko pismo iz okrajnega mesteca, svoje domovine, in ga večkrat prebiral, kakor da bi bilo spisano v njemu malomilijevem jeziku. Pismo ga je hudo razburjalo. Večkrat je rekel, da mora obiskati domači kraj, če si noče delati očitkov vse življenje. Menda tudi njegova domišljija ni bila v redu. Semjonov je zbral denar pri tovariših in kupil Buženinovu železniško karto. Kaka dva dneva pred njegovim odhodom so praznovali dijaki zvečer prihod pomladanskih dni in takrat je povedal nekoliko vinjeni in skrajno razburjeni Buženinov tovarišem čudno zgodbo. Njegovo pripovedovanje je navedeno tukaj v natančno isti obliki, kakor so ga poslušali pri Semjonovu tesno natlačeni tovariši, med tem ko se je za odprtim oknom razlivala bledosiva večerna luč nad moskovskimi strehami, nad ozkimi ulicami, ki so bile vse preste od reklamnih trakov, nad starinskimi vežami, nad prozornimi vejami lip po drevoredih, in je po pesnikih iz sovjetske zveze zamenjani spomladanski mesec stal kakor ozek leden srp nad večerno pustino.

Sto let pozneje

Dne 14. aprila leta 2024 se mi je izpolnilo stošesindvajset let... Počakajte, tovariši, nikar se ne režite, jaz govorim popolnoma resno... Jaz nisem bil ne star, ne mlad: imel sem sivo glavo (kar se je smatralo za zelo lepo), lase, ki so se svetili kakor slonovina; oglat svez obraz, močno telo, ki je obvladalo vsako kretinjo; lahko obleko iz svile in volne brez vsakega živa, prožnega gubeta iz usnja umetnih sirovin, tzv. »čevljarske kulture«, ki se goji v plemenskih zavodih Srednje Afrike... Vse jutro sem bil zaposlen v delavnici, nato sem sprejemal prijatelje, a zdaj v mraku sem stopil na balkon terasne hiše, naslonil se na komolec in gledal Moskvo. Pred 50 leti, ko sem že umiral v visoki starosti, me je sprejela vlada v »seznam mladosti«. Človek je prišel vanj, samo če je izkazal narodu izredne usluge. Naredili so na meni »popolno pomlajenje« po najnovejšem načinu: dali so me zmzniti v stanici, napolnjeni z dušikom, in me izpostavili vplivu močnih magnetičnih tokov, ki izpremenijo ves molekularni sestav telesa. Nato so mi osvežili s cepitvijo opičjih žlez vso notranjo sekrecijo.

Moje zasluge so bile resnično pomembne. Na balkonu, kjer sem stal, se je videl v večerni sinjlasti megli mestni del, presekane nekoč po umazanih uličicah okoli Tverske.[‡] A zdaj so se raztezale vzdolž proti košatim vrhom reke Moskve, stale vsaka posebej terasne dvanaestnadstropne hiše iz modrikaste-ga cementa in stekla. Obdane so bile s cvetličnimi gredami, razkošnimi cvetličnimi preprogami, ki so jih križale stezice. Znameniti umetniki so se trudili s to sliko. Od aprila do oktobra so menjale cvetlične preproge svoj vzorec in barvo. Terasni obronki hiš z zrcalnimi okni so bili pokriti z rastlinami in

* Glavna moskovska cesta.

cvetlicami. Ni cevi, ni žic nad strehami, ni tramvajskih drogov, ni reklamnih stolpov, ni vozov na širokih ulicah, ki so pokrite vrh tlaka z gosto in pokošeno sivomodro travo. Vse mestno živčevje je prenešeno pod zemljo. Prezračevalci so odnesli iz hiš slabi zrak v podzemeljske čistilnice. Električni vlaki so besno hitro drveli pod zemljo in prenesli ob potrebnih urah mestne prebivalce v oddaljene tovarniške, delavske, uradne, šolske in vseučiliške okraje... V mestu so bila samo gledališča, cirkusi, zimskosportne dvorane, trgo-

N. D.:

Milijonarjeva edinka

Vsi vemo, da nikakor ni prijetno biti revež. A ne gre mi v glavo, zakaj nimajo tudi bogataši nobenega veselja od svojega denarja! In vendar je to gola resnica. Prepričal sem se o tem, ko sem bil sprejet med moštvo luksuzne jadrnice »Erebusa«. Kapitan je bil zadovoljen z mojimi spričevali in mi je velel takoj zvečer nastopiti službo.

Po pravici povedano, se mi je videla ta jadrnica, ko sem stopil na krov, samo draga igrača. Vse je bilo tako čedno pa zlikano, da se nisem upal veliko hoditi po palubi. A ko smo drugega jutra odrinili v morje, sem se takoj prepričal, da je ladja veliko vredna. Sfrčala je iz pristanišča ven tako lahko kakor puh, čeprav nismo imeli skoraj nobenega vetra. Videl sem tudi pri križarjenju, da je nad vse dovezna za krmilo: noben cirkuški jahač si ne bi mogel želeči ubogljivejšega konja! Seveda, zdaj se mi je vse zazdelo drugače, in sem bil iz srca vesel, da sem prišel na to srčkano ladjo. Kateri mornar na njo ne bi bil ponosen!

A na žalost se je izkazalo, da ni trajalo naše potovanje dolgo. Proti večeru smo se že povrnil nazaj in zopet zasidrali v Glane Cowen. Drugi dan sem bil tako prost, da sem vprašal mimogrede kapitana, prijaznega gospoda, koliko časa bomo stali v pristanišču? Odgovoril mi je samo: »Ne vem, dragi moj mladenič. Čakamo na brzojav od mr. Palmerja.«

Mister Palmer je bil lastnik jadrnice in je menda mislil drugače kakor jaz. Zdeli smo v Glane Cowen dva dolga tedna. Od kraja sem užival počitek in se kakor maček ves ljubi dan solnčil na krovu, a naposled mi je postalo neznansko dolgočasno. Ne, slično lenarjenje mi nikakor ni bilo všeč. Nazadnje sem celo ugibal, ali ne bi pustil te službe, čeprav ne maram pokvariti svoje službene knjižice s pripombami kot »zapustil službo na lastno željo«. A na srečo je jadrnica prav v tem času nenadoma oživila.

Iz mesta je prišlo dosti spodobno oblečene služinčadi, lakajev ali kako jim že pravijo. Od kraja so vse ponovno očedili, kakor da bi to bilo sploh potrebno! potem pa so povsod razobesili pisane svetilke, postavili lakirane mizice z vezanimi svilinimi prtji, privlekli cvetke, dragi porcelan in slično nedvomno jako drago nepotrebno ropotijo. Pri moji veri, nikoli še nisem videl, da bi se pripravljala na sličen način katerakoli ladja za potovanje! Naposled nam je kapitan sporočil:

»Ta petek bo imel mr. Palmer goste in bo prireditel izlet na ladjo.«

V petek na vse zgodaj so se vkrcali na ladjo kuhinjski umetniki, bar-mixerji, lakaji v frakih in zamorski jazz-band. Ko je bilo vse gotovo, je pripeljal veliki motorni čoln najmanj dvajset pisanih gostov. Vsedli so se k mizam, pili vedno nove cocktails iz visokih kozarcev, jedli in kvartali, zamoreci pa so ves čas zavijali svoje pesmi in mrcvarili banjo. Dva ali trije parčki so se spustili v ples, a dolgočasno jih je bilo gledati. Naposled proti večeru se je vsa družba menda naveličala morja. Poklicali so zopet motorni čoln in se vrnili na kopno. Vprašal sem kapitana, ki je stal pa vse gledal kakor mi, mornarji:

»Oprostite, sir, a kdaj bomo dvignili sidro?« Za odgovor je samo skomizgnil z rameni.

»Kaj pa izlet, sir?«

»Saj je to, kar imenujejo gospodje izlet, deček moj dragi.«

Lep izlet! Sicer pa so ostali zamoreci z lakaji na krovu, in sem sklepal, da morebiti vendar kaže to na priprave za potovanje...

Kaj sem hotel početi? Ostali mornarji so šli na vse zgodaj spat, jaz sem se pa potikal kakor jetnik po krovu in se od samega dolgega časa zagledal v gospodično, ki je ostala sama pri mizi. A ozrla se je name tako nemarno, da me je bilo kar sram. Najbrž so ji ugajali lakaji v frakih vse bolj kakor preprosti mož izpred jambora. Kaj sem hotel... Odtaval sem na krmu in se tod vsedel na konopec. Svet se mi je zdel nepopisno zoprno. Ne vem, koliko časa sem na ta način ždel v temnem kotu, a nenadno sem zapazil, da nisem več sam. Ob krmilu se je namreč sukalo ono dekletce, ki je poprej samevalo pri mizi. A ta pot se ni ozrla stran, temveč me nasprotno jako pazno ogledovala.

»Ali vam nisem na poti, milady, če morebiti želite ostati sami?« sem vprašal.

Zmajala je v odgovor z glavo in se nenadno vsedla poleg mene na konopec. Stela je kvečjemu osemnajst let in je bila jako lepa. Pri moji veri, nisem videl tako čednega dekleta, odkar sem bil v Trinidadu, ki slovi po lepoti svojih žensk.

»Zakaj ti sedite in buljite v temo?« me je nenadno vprašala.

»Kaj pa hočem, miss! Saj nimamo nobenega drugega opravka na tej pusti ladji. Najbrž dá vam ta mister Palmer več posla

vine z življenjskimi potrebščinami in klubi — veličanska poslopja pod steklenimi kupolami. Takja je bila po mojih načrtih zgrajena Moskva v XXI. stoletju. Pomladanska vlaga je ovijala perspektivo odprtih ulic, terasne, k zvezdam kipeče hiše, in njih obrisi so postajali vedno bolj sinji, vedno bolj lahni. Tu in tam je padal ozek žarek z neba in na streho je pristalo letalo. Večer je bil prepojen z radiogodbo — v Tihem oceanu na otoku se je pričel večerni koncert.

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

kakor nam, a mi res zastoj jemo njegov kruh.«

Zalostno se je nasmehnila:

»Motite se. Zdi se, da imamo vsi, tudi vi in jaz, enako usodo, sam dolgčas.«

Zdaj mi je zopet zmanjkalo štrane, pa sva obmolknili. A občutil sem, da moram kot gentleman gospodični priskočiti na pomoč v tej puščobi in sem zato poskusil navezati razgovor:

»Vi pa boste najbrž za hišno, gospodična, ali mu nemara tudi kuhate?«

»Komu?«

»No, temu našemu mr. Palmerju. Saj nimamo tu na krovu nobenega drugega gospodarja...«

»Ne, jaz sem njegova edina hči...«

Gromska strela! Zdaj sem res moral na široko odpreti usta, da bi se nasmejal, a gospodični se to menda ni zdelo prav nič smešno.

»Oprostite, milady,« sem rekel in zavoljo spodobnosti vtaknil pipo v žep. Razumel sem seveda, da moram zdaj takoj dvigniti sidro in odjadrati, a nisem hotel izgledati kakor poparjen kužek. Hotel sem vstati in se spodobno posloviti, a miss Palmer me je nenadno vprašala:

»Zakaj pa ne kadite več? Vzemite vendar pipo iz žepa, da vam ne bo prežgala hlače, mister — kakor je vaše ime?«

»Adams, milady.«

Kaj sem hotel! Poskusil sem kramljati naprej, čeprav mi je bilo neznansko nerodno, odkar sem vedel, kdo mi dela družbo.

»To pa je res prismojena jadrnica,« sem povzel, »še nikoli nisem služil na slični ladji. Nisem vedel, da imenujejo gospodje vse to »izlet na morje«: prišli so na krov in zopet odšli, ne da bi se ladja premaknila!«

»Kaj hočete! Pri bogataših je vedno tako.«

»Ali je to mogoče? A kaj imajo od tega, miss?«

»Vsi bogataši morajo tako živeti: Imajo v Miamiju in Palmebeacheu lastne vile, a če gredo na potovanje, ždijo po hotelih in pijejo kakor doma. Morajo imeti jadrnice, ker se tako spodobi. A namesto tega, da bi potovali po morju, prihajajo na krov zopet samo pil in se menit o kupcih... A kako vam ugaja »Erebus«?«

»Sijajna ladja je! Krasno reže valove in takoj uboga krmilo. Če bi hoteli vi ali magari vaš gospod oče, bi mi lahko odjadrili naravnost v Honolulu!«

Miss Palmer se je ozrla na morje in nenadno vstala:

»Kam? V Honolulu? Nikar ne mislite, da bi bilo tam zame prijetnejše življenje kakor tu. Lahko noč, mister Adams.«

Odhitela je kakor lastovica. Prav za prav nisem dobro razumel, s čim se ji je zameril Honolulu? Zato pa sem dobro videl, da se ne počuti posebno dobro, čeprav je mr. Palmerjeva edinka!

Prav za prav bi bil jaz najbrž zapustil že drugo jutro to leno jadrnico, pa šel služiti na katerikoli drugi pravi parnik. Saj nisem noben natak, temveč poklicni, za oceansko plovo izprašani mornar... A prihodnje jutro je kapitan nenadno prejel povelje, da čimprej pripravi jadrnico za potovanje. Mister Palmer bo s svojimi gosti dospel že ob enajstih. Dve uri sem menda plezal po jamborih, da bi si napravil kaj posla, ker je itak bilo vse v najboljšem redu. Ob enajstih ni bilo nikogar. Odzvonilo je poldne in eno, a še vedno ni bilo videti nobenega zamorca s trobento. Gospodje milijonarji so še menda spali po prekropani noči. Samo dva natakarija sta dospela ob osmih na krov.

Postal sem nemiren kakor vsak mornar, ki se po več dnevnem bivanju v pristanišču veseli na ocean. Mislil sem tudi, da se bo nemara udeležila vožnje miss Palmer. A na zadnje sem si rekel: »Nikar ne bodi preveč domišljav, ti, osel! Menda ima milijonarjeva edinka kolikor hoče čistilec, ki zna govoriti, kakor bi rožice sadili. Nič se ne boj, da bi te pogrešala!« — Hotel sem že po obedu v posteljo, a nenadno se je pripeljala vsa napovedana družba.

(Dalje prih. nedeljo.)

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm, masinsko 4—6 mm, portalno, leonard alabaster ltd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Celovška 81 Osijek

* Pugačov, vodja kmečkoga upora iz leta 1775 (prim. Puškinovo »Kapitanovo hčerko«).

† Perekop — ozko medmorje, ki veže polotok Krim s celino. Tu se je odločila meščanska vojna.

S. N.:

Moj prijatelj Erazem

Ko sem hodil na univerzo, sem stanoval pri rodbini bivšega sošolca iz gimnazije Erazma. Stanovala sva v isti sobi. Kadar sva se sprla — tekmo sedmih let je to vsak drugi mesec prišlo — sva si dala besedo, da drug drugega ne ogorčiva in živela mirno dalje. Nekako sva potem v kakšni družini prišla skupaj, morala govoriti in bila spet prijatelja.

Erazem je bil mestni otrok, kakor so pač mestni otroci. Imel pa je, vrag vedi kaj in kako, čudne duševne poteze, kakršnih na kmetih ne najdeš.

Enkrat v višji gimnaziji je bilo. Kdove že, kdo od nas je razbil okensko šipo. Profesor je skakal po odru in nas rotil, naj izdamo zločinca, sicer da bomo morali plačati vsi in pa še sedeli da bomo. Toliko vem, da Erazem ni razbil tiste šipe, toda res pa je, da je zadnjo šipo, ki je bila nedavno prej ubita, ubil on, ko je zalučal kreda v šipo. Sedel je poleg mene, bil rdeč kot rak in se je tresel.

»Samo mene gleda profesor«, mi je šepnil, »ker sem zadnjič...«

»Ali ste jo vi?« zapiči profesor vanj oči. Erazem molči in drhti. Gleda v klop.

»Ne tajite! Rdeč ste kakor kuhan rak!«

»Sem jo pa!« je dejal Erazem in se sesedel ves tresoč.

»Ni res!« smo se oglasili vsi. »Erazem je ni ubil!« In smo končno plačali šipo kolektivno. Erazem pa je dobil dve uri, ker je nalagal profesorja.

»Kaj pa ti je padlo v bučo, človek?« sem ga zmerjal domov gredoč.

»Ne vem kako je bilo. Toda profesor je name z neko silo deloval, da sem končno res mislil, da sem jo jaz ubil, ne da bi se prav zavedal. Takle je bil Erazem.

Ko sva bila bruca, je sedel neko popoldne, ko sem prišel domov, pri odprtem oknu in čital.

»Saj sediš vedno na prepihu! Se ne bojiš za zobe?«

Zvečer so Erazma boleli vsi zobje. Drugi dan je šel k zobozdravniku in si dal izdreti v silno začudenje zdravnikovo zdrav zob. Nič ni pomagal, če ga je zdravnik še tako prepričeval, da ni mogoče, da bi ga bolel ta zob, ki je povsem zdrav.

In potem je enkrat dobil Erazem pljučnico, pa tako nanaglo, da smo se vsi čudili. Mamica in tetke pa sestre so tekale okrog, jaz sem bil stalno naprežen. Meril sem mu, vzdihajočemu, težko hropečemu, vročino. Pa kdo popiše moje začudenje, ko berem na toplomeru potem 36,4 Celzija! Meril sem še enkrat. Isto. Glava nič vroča. Hm!

Tedaj je stopil zdravnik v sobo. Mamica in tetke so jokale, zdravnik je napravil, videč položaj, resen obraz, meril vročino in nato začuden odskočil:

»Ni mogoče! Nobene vročine! Kaj je to?«

Toda Erazem je povedal, da ga boče tam in tam in tišči tam in je povsem pravilno hropel in stokal in se vil, zaspaval vsak hip. Po vseh pravih pljučnicah.

Zdravnik je skomizgnil z rameni in šel. Poslali smo po specialista. Tudi ta je skomizgnil z rameni in šel. Bilo je vse navzkriž. Ko smo čakali tretjega zdravnika, sem ugledal na mizi odprto knjigo. V nervoznosti stopim tja pogledam. Berem. Flaubert. Pljučnica, popisana kakor v najboljši medicinski knjigi. Hm. Preden je Erazem legel v posteljo, je bral tisto. Zato nič vročine...

Smejali smo se mu, kar se je dalo. Ko smo ga lepo učeno prepričali, da nima pljučnice, je bil namreč zdrav. Moj Bog, kakšen človek je bil to!

Par let pozneje je dobil tifus — brez vročine. Takrat je že imel neko bolezensko manijo in ubil bi bil zdravnika, če bi mu bil rekel, da je čisto zdrav. Bolel ga je želodec, vpraša sošolca medicince, kaj bi to bilo. Tifus. Kajpa. In mu je šel, norec, natanko popisati simptome tifusa. In je imel Erazem zvečer tifus. Jaz sem prestal neznosne muke z njim, ker je vso noč ječal. Zjutraj sem ga vrgel s postelje, stresel, kar se je dalo, mu zmeril vročino in pokazal termometer in kmalu je bil zdrav.

Nekega lepega dne ga dobim na divanu pri čitanju. Delal sem ravno takrat rigoroz in bil nervozen. Takoj, ko sem videl knjigo v njegovi roki, me je obšla črna slutnja. Ta vrag bo še danes zopet zbolel. Ko jo je odložil, skrivaj pogledam naslov. Moj Bog in gospod! Dostojevski. Idiot! Ta je pa dobra. Ne boš, brate, ponorel, kajti jaz delam rigoroz in hočem miru. Smuknil sem knjigo pod omaro in basta. Sprta sva bila celo do kroka, ki je zaključil dan mojega rigoroz. Tedaj je manira zahtevala, da je prišel in napravil prijazen obraz. In potem se nisva videla več let.

Pozneje sem čul, da dela čudne reči. Postal je zamišljen in se je ogibal vseh znancev.

Nedavno pa smo ga — pokopali. Erazem je šel na izprehod, ko je šel čez železniški tir, je pa našel na njem razmesarjenega samomorilca brez glave. To ga je tako pretreslo, da ga par dni ni bilo več domov. Skočil je pod vlak, ki mu je odrezal glavo! Zmešalo se mu je.

Zal mi je ubogega Erazma. Zal mi je, da sem ga kdaj zasmehoval. Reče je bil.

Slovenski Faust — Trentarski student

Star Tolminec mi je povedal to-le pripovedko o slovenskem Faustu, trentarskem studentu.

V drobcih sem jo že prej čul. Tudi jo je že 1. 1882 publiciral prof. Rutar. Pa je le zanimiva. Zlasti radi prerokbe, ki se menda danes uresničuje.

V Drežnici na Tolminskem je bival tren-

tarski student, ki je svoje čase živel v laškem Vidmu in tam studiral za gospoda. Bil je vnet student, toda starše je imel sila revne. Komaj so se sami preživljali s kozjim mlekom, sirom in turščinim kruhom, drugega jim zemlja ni dala. Pa vendar je mati romala po večkrat na leto čez hribe in doline doli v Videm, da je prinesla sinu živeža za nekaj tednov. Bil je namenjen za duhovski stan.

Nekoč pozimi — student je bil že visoko v črni šoli, znal je točo delati in priklicati hudiča — je pozimi v Trenti zapadel tak sneg, da studentovi starši niso mogli na noben način k sinu v Videm s hrano. Student je tako silovito stradal, da se je v smrtni stiski zapisal hudiču za denar. Hudič mu je dal denar, studenta pa je, ko se je zopet enkrat pošteno najedel, zaskrbelo radi duše. Torej je romal k sveti Šembilji in jo vprašal za svet.

Prijazna Šembilja ga je poučila, kako naj se odkriža hudiča, obenem pa mu je podarila dar prerokovanja. Student se je hudiča kmalu

odkrižal in rešil dušo, toda duhovnik ni mogel postati več. V dolg črn plašč zavil je posedal po samotnih skalah na Tolminskem in v Trenti in premišljeval. Ljudi se je izogibal.

Nekoč je prerokoval, da bodo nekaj prišli v Tolmin in vso Goriško in Primorje »vojaki s kozlovskimi bradami« in da bodo oropali in okradli vso soško dolino, da ne bo ostal od Predila do Gorice niti en sam goveji rep več v hlevih. Napravil bo strašne zmede, strah in bedo, prelil obilo krvi, nazadnje pa bo moške kar v trumah gonil s seboj, da jih bo končno na Goriškem ostalo le še toliko, da se bodo zbrali v senci enega samega orehovega drevesa. Zenske bodo v takšnih stiskah, da bodo letale od gore do gore in iskale moških sukenj.

Raca na vodi, če ni imel student nekoliko prav! Kako je z ženskami, ne vemo, toda moški postajajo tam doli čedalje redkejši. Vse je izgnano ali pa v ječi. Izsesano tudi. Mari naj verjamejo tej stari prerokbi? Kdaj bo pa konec takega stanja, o tem pa je prerok molčal. Škoda

Kurenčkova Nežka ma tud beseda

Tu je pa že prenaumen. Spet sm du-bila en pisem. Moj Buh, pa kašn! Če b jest mogla pugruntat tistga, ke se je upu en dam tku grubu pi-sat, b mu že ura na-vila tku, de b se nkol več naustaula. Ze tu me je prec pugrel, ke je blu na vrh zapisan »Neška!« Kar ajnloh »Neška«, kokr de b bla jest kašna krauja dekla. Sej jest dubim velik pisem, ampak

tačga pa še ne. Punavad m pišejat: Dražestna Neška, Milostliva gospa, al kej pudobnega, ke sprau čluveka u dobra vola. Ta zarukan člouk me pa titulira kar Neška. Za božja vola, sej vnder nistem na pržgan žup u Iblana prplavala, ampak sm se iz dulenjskem šnelcugam cvajte klas iz Nougda mesta prpelala. Zdej sm pa uradnska suproga, pa je fertik. Zatu tud na trpim, de b edn kar tkula iz mana pumetu.

Kuku m je pa ta šleva šlevasta še naprej piem, pa poslušite!

»Neška! Če na znaš tku pisat, de b en pušten člouk lohka brau, pa raj use eksp u stih pust. Tisteh tojev kauk, ke sm jih zadn vidu u »Sluvence«, nau žiu krst mogu brat, pa če prou deveta šula na Vrhnik iz ta narbušem uspeham apsulvera. Tu sa ble ja take čačke, kokr de b kašna kura iz umazanem kremlam pu pupire ekakala. Aatn, Neška, pumuji se, de uš prhodn leuš pisala, če čš, de uštanema prjat, drač te uma pa reducirat. Sej veš, kuku gre taka reč.«

Putpisa pa na nubena viža nism mogla puštedet. Pa marke tud ni daju ta kozu na pisem.

tku de sm mogla jest še dva dinarja štrafenge švicat.

Tu se m pa še ta nar bl fržmaga, de me kar tiče, kokr de b kerkrat krave akupi paela. In men kej tačga naprej metat, de na znam pi-sat, tu se pa že use fejna. Men, ke sm bla glih zavle lepga pisajna že u ta drugem klase prem-farca. Mam še zdej perjoh duma spraulene. In flajecetlmu mam tulc, de uem takmla klufadem ž nim lohka gošla zamašim.

Kokr sm rekla, pisala sm jest že ud nekdej lepu. Rajtajne, pu pravie puvem, m pa ni šlu nkol prou u glava. Ne tekat, ke sm še u šula hudila, pa m tud še done, ke sm uradnska suproga, na gre in na gre. Tkula ta peruja u mesce, ke m moj mož gnar dam prnese, se zmeri mar-tram in glava belem, kuku b zrajtala, de b iz tistem peškam du konc mesca vn pršla. Pa m nkol na rata. Tkula ke du ta petnajetga m še nekok štima, pol se m pa kar naenkat štrana zmeša, pa je aus. Tu je res, rajtat na znam tku, kokr je dondons en uradnsk suprog treba znat. Ampak kar se pisajna am tiče, se grem pa iz usakmu skušat.

Če ta kularaba ni znou u »Sluvence« brat, ja nism jest uržah. On b se mogu na drug atres ubrnt. Ta mužakar, al kua je, ta narbl gvišn na puzna tiskovnga zakona. Ta zakon čiat jaen puve, de se časupisi žiher drukaja tku, de jh lde lohka bereja, al pa tud tku, de jh žiu krst na more brat.

Če b ta bimbo puznau tiskovn zakon, b na metu men naprej, de na znam pisat, ke sm vnder mela glih u šensrajben zmeri zergut, ampak b mene pr gmah puštu, ke sm nadoužna, pa se ubrnu iz sojem pisajnam na tiste gespude, ke nč špau na zaslopja. Jest sm pa prec vedla kam pes taca muli, ke sm zagledala u »Sluvence« tiste čačke, pa sm lepu moučala, pa tih sm bla, ke vem, de iz takem gespudem ni dobr češne zobat.

K. N.

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobjeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Mathek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj.

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, ažuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

A VIII 68/31 13

Oklic

Prostovoljna sodna dražba na Kodeljevem.

V ponedeljek, dne 12. oktobra t. l. ob treh popoldne se bo na licu mesta, Kodeljevo št. 61, v bližini gostilne Bricelj prodala

stavbna parcela

v lepi, ravni legi, ca. 5 minut od tramvajske proge, za izključno ceno 22.500 Din. Kupnina se plača v obrokih. Ostali pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču, soba št. 37.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 28. septembra 1931.

Prva specialna

mehanična delavnica

za popravila šivalnih strojev, specialnih strojev vseh sistemov, pletilnih in pisalnih strojev. Postrežba točna, delo garantirano in 20% ceneje, kakor pri nestrokovnjakih.

EMIL KLOBČAVER

Specijalni mehanik — Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Nagrobni spomeniki

zelo po ceni na prodaj

Jos. Cihlař, Vodovodna c. 1

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz m. lina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

Slivovka — Spirit — Brandy

Brinjevec, rum, in vse vrste likerjev

Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9. Tel. 25-80

Preselitev!

Pisarna

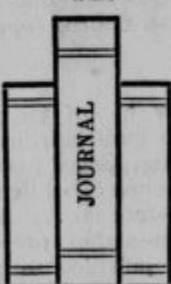
Francoske linije (French Line), zastopnik

IVAN KRAKER, LJUBLJANA

se preseli 1. oktobra t. l. iz Kolodvorske ulice št. 35 na

Masarykovo cesto št. 14 nasproti izhoda glavnega kolodvora

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL. NADSTROPJE

CUDO DANAŠNJEGA ČASA!

„HOBBY“

ameriški univerzalni preparat za pranje, čiščenje, za higijeno in čistočo v hiši in povsod. Tisoče zahvalnic in odlikovanj. Vsaka škola ima obširno navodilo za uporabo. — Zahtevajte povsod. — Generalno zastopstvo: »OBOROT«, Beograd, Cara Uroša 19. Telefon 234-13.

PŠENICO

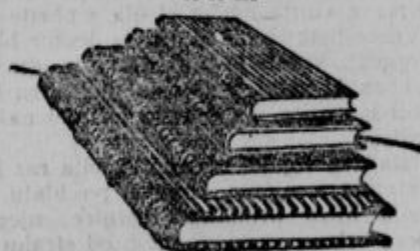
domačo, samo od producentov kupuje in mlinom prodaja za račun „Prizada“

GOSPODARSKA ZVEZA, Ljubljana

VATA za odeje in v tablah vedno v zalogi

Tovarna vate® Arbeiter, Maribor.

Usahaorstne trgovske knjige,
štrace, mape, nožice, herbarije,
odjemalne knjižice, bloke, zvezke
i. t. d.

nudi po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! - - Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

SOLIDNO BLAGO!

NIZKE CENE!

Modroce - otomane

divane, fotelje, »Couch« zofe, mreže in vse tapetniške izdelke dobite najceneje pri

IGNACIJ NAROB

tapetnik in dekorater, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu). — Točna postrežba.

Felix Toman

kamnoseški mojster
v Ljubljani, Restjeva c. 30

priporoča

bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmorna plošče za mobilje po najnižjih cenah.

Mirko Kunčič:

Mati poje

Angeli božji nad tabo se sklanjajo,
z glasom srebrnim kot z zvončkom pozvanjajo:
»Aja tutaja, punčka, zaspi! —
Bog že na pragu nebeskem stoji...«

K Njemu te v zlati kočiji popeljejo,
zvezdo milijon ti v naročje nasteljejo.
Zvezdo najmanjšo v svoj srček zakleni —
lepa boš, punčka, ko vrneš se k meni!

Tiho, vse tiše krilatec pojo,
više, vse više se pne pod nebo
zlata kočija na zlatih kolesih...
Kmalu bo, kmalu bo punčka v nebesih.

Berač Nande ima vedno smolo

Tedaj je zapel
zvonec pri hišnih
vratih. Gospa Bra-
dačeva je šla od-
pirat. Berač, star
in slaboten, je stal
na pragu. Gospa
Bradačeva mu je
podarila stare čevl-
je svojega moža
in si pri tem mi-
slila: »Hvala Bo-
gu, kaj takega pa
že lahko pogreša-
mo!«

Medtem sta
gospod Bradač in
gospa Bradačeva
drug drugemu pri-
povedovala — on
njej o denarju, ona
njemu o čevljih. In
se je gospod Bra-
dač ob tej strašni
novici obupno pri-
jel za glavo, gospa
Bradačeva pa se je
bridko zjokala...

Čevljar Dre-
ta je odstranil sta-
re podplate s čev-
ljev, da bi pribil
nove. In je široko
zazijal: pol
lepih novih tiso-
čakov se je vsulo
predenj...

Naročite »Angelček« in »Vrtec«!

— in radevolje plačal poštemu najditelju bo-
gato nagrado.

8.

Samo eden je
ostal z dolgim no-
som, ko je v časo-
pisu bral srečen
konec te zgodbe:
berač Nande. Uso-
da je bila res kru-
ta z njim! »Ubogi
Nande,« je vzdih-
nil, »ubogi Nande,
ti imaš pa res ved-
no smolo...«

Prigode krojačka veseljačka

»Lej ga škrate,« je zagodrnjal, ko si je
otipal žep in videl, da je cel. »Lej ga škrate,
kako si pa ven prišel? Ali si čarodej, kali?«
»Če mi obljubiš, da me ne boš nikoli več
v žep zaprl, ti povem vse,« se je zvito namuzal
krojaček.

»Obljubim,« je dejal tesar.
Krojaček je vzel iz torbe šivanko in škar-
je, ju pomolil tesarju pod nos in zaklical:
»Vidiš, boter, kakšen bedak si! Saj vendar
veš, da sem krojač. S škarjami sem napravil
luknjo in jo s šivanko spet lepo zašil — to je
vsa čarovnija.«

Tesar se je čudil, dejal pa ni nič, samo z
glavo je zmajal.

Krojačku se je spet jeziček razvezal in je
drdral z njim kot ropotulja pozno v noč. Bil
je tako razporejen za klepetanje, da se mu še
spati ni ljubilo. Prav gotovo bi bil vso noč kle-
petal, da ni slednjič tesarja minila potrpežli-
vost. Zgrabil je krojačka za rame in ga kot ne-
bojčljeno pobičal po čelju v posteljo. Tam je
krojaček utrujen naposled vendarle umolknil.
Tesar in očeta krčmar sta se oddahnila in po-
kojno zasmrčala. Tudi krojaček je kmalu za-
tislil oči.

4.

Ko so naslednje jutro prvi solnični žarki
zvedavo pokukali skozi okno in nagajivo po-
žgečkali naše tri zaspance pod očmi, je prvi
planil na noge tesar. Brezobzirno je sunil s
pestjo krojačka pod rebra in zaklical:

»Halo, pokoncu, klada zaspana! Lačen
sem, daj mi denar, da si naročim zajtrk!«

Krojaček se je pognal kvišku, kakor da je
bila strela udarila vanj, si pomel dremavico z
oči in se jel hlastno tipati po žepih.

»Boter,« je klavnito dejal, »boter, ne bo-
di hud — niti prebite pare nimam več. Dal
sem ti včeraj vse, kar sem imel.«

Tesarjev obraz je postal temen kot noč.
Preteče je izpod nagrbčenega čela premeril
krojačka od nog do glave.

»Kujon, meni se zdi, da mi hočeš par kro-
nic utajiti. Ne uganjaj burk z menoj, če ne te
premlatim, da boš zrahljan kot slama!«

»Ja, moj ljubi Bog, boter, če ti pa rečem,
da nimam. Izvoli — pretipaj mi žep. Vse, kar
boš v njih dobil, si lahko prihraniš.«

Dobrosrčnemu krojačku se je gladni tesar
strašno zasmilil. Premišljeval je, kako bi mu
pomagal.

»Od lakote te pa že ne pustim umreti,
boter,« je slednjič odločno dejal. »Veš kaj?
Prodal bom krčmarju svojo torbo, saj je itak
prazna.«

Snél je torbo z rame in jo hotel nesti
očetu krčmarju v kuhinjo.

V tem hipu je postal tesarjev mračni obraz
nenadoma tako svetel, o, tako svetel in prija-
zen, da je vsa izba zažarela.

Krojaček je ves zavzet strmel in se na
moč čudil tej nenavadni tesarjevi spremembi.
Le-ta pa je razpel roke, privel krojačka nežno
na srce in z mehkim glasom dejal:

»Krojaček, ti si dober pobič, čeprav malo
razporejen in lahkoživ. Veš, jaz sem te samo
skušal, da bi spoznal, kako daleč sega tvoja
radedarnost in poštrevnost. Odslej ne boš
več trpel pomanjkanja; jedel boš in pil, kar si
boš pozelel. Samo izreci svojo željo — in zgo-
dilo se bo.«

»Aj, to bo pa imenitno, boter!« je v-kl-
nil vzradočeni krojaček in navdušeno posko-
čil od tal. In ker se je na peči baš cvrla telsta
gos in razširala nekončno zapeljiv vonj po
sobí, je kar brž zaklical: »Pečeno gosko bi
rad!«

In je ponva s pečeno gosko — o čudo ču-
dovito — res kakor bi mignil priplavala po
zraku in se postavila pred krojačka na mizo.
Obenem so prileteli po zraku tudi krečniki, vi-
lice in noži in se okusno razvrstili po pogrje-
ni mizi.

Krojaček je široko zazijal, izbulil oči in
je bil prepričan, da sanja...

Tesar pa je prijazno dejal:

»Ne boj se, krojaček, tukaj nima hudobec
svojih prstov vmes. Kar brez skrbi sedi k mizi
in jej!«

In ker se je na te besede tudi lepo po-
križal in pobožno izmolil kratko molitvico, se
krojaček ni več obotavljal. Junaško je vzel v
roke vilice in nož in si je privoščil, kakor že
dolgo ne...

Ko si je do sitega napolnil trebušek, si
je obesil spet torbo na ramo in se židane volje
napotil s tesarjem dal.

5.

Proti večeru sta krojaček in tesar dospela
v veliko krasno mesto, kjer je imel kralj tiste
dežele svojo palačo. V groben molk so bile po-

greznjene ulice; noben voz ni ropotal po njih,
noben konj ni peketal s kopiti, noben človek
ni govoril glasno. Vse je bilo tako tiho, tiho...
Hiše so bile zastrite s črnimi zastori, s stolpa
kraljevske palače pa je visela velika žalna
zastava.

»Boter tesar, meni se zdi, da tole nič do-
brega ne pomeni,« je s pritajenim glasom iz-
ustil krojaček in nekam čudno tesno mu je
bilo pri srcu.

»Že vem, kaj se je zgodilo,« je pripomnil
tesar. »Kralju je umrl edini sinček. Vsa de-
žela zdaj žaluje z njim in ga pomiluje, ker je
tako dober in pravičen vladar.«

»O ti ljubi Bog, kako je vse to žalostno,«
je vzdihnil krojaček in si otrl debelo solzo z
oči. »Jož, da bi mogel mrtvega kraljeviča oži-
veti in ga vrniti ubogemu očetu...!«

»Jaz to lahko storim, če hočem,« je skriv-
nostno namignil tesar.

»Kaj?« je kriknil krojaček. »Ti to...?«
»Storiš, boter? Potem pa kar brž, kar brž
drugače nisi več moj prijatelj!«

Tesar se je dobrodušno nasmehnil in
skrivnostno molčal. Pospešil pa je korake in
jih usmeril naravnost proti kraljevski palači.
Med potjo je resno in strogo zapovedal kro-
jačku:

»A dobro si zapomni, pobič: bogvaruj,
da bi sprejel od kralja kakšno nagrado!«

Krojaček mu je sveto in močito obljubil:

»Boter, častno besedo ti dam, da ne
bom...!«

Ko sta dospela do palače, ju je straža
osorno vprašala:

»Kaj želite?«

Tesar je molčal, krojaček pa je ponosno
izbočil prsi in dejal:

»Kaj želiva? Kraljevega sinčka bova od
mrtvih obudila — to je najin namen. Neutego-
ma naju povedi pred kralja!«

Stražar je bil sprva prepričan, da ima
dva vesela potepuha pred seboj, ki hočeta
uganjati neumestne burke z njim, in ju je že
hotel z ostrimi besedami nagnati; ker pa je
bil tesarjev obraz nenavadno resoben, jima
je molče pomignil z roko, naj mu sledita in ju
odvedel v kraljevo dvorano.

Prvo, kar sta tesar in krojaček v dvorani
zagledala, je bila majhna črna krsta; v njej je
ležal umrl kraljevič, poleg njega pa je klečal
ubogi očeta kralj. Krčevito je grehel z obrazom
v črno blazino in bridko, bridko plakal...

Usmiljenega krojačka je ta pogled pre-
sunil do dna srca. Tesar pa se je s slovesno
umerjenimi koraki približal kralju in mu
dejal:

»O kralj, ne jokaj! Z bežjo pomočjo bom
sinčka tvojega spet v življenje priklical in bo-
lest tvojo spremenil v veliko radost. Vstani in
veruj!«

Kralj je dvignil glavo in z rosnimi očmi
nekaj časa pozorno motril tesarjev obraz. In
ker je bil ta tako blag, in ni bil prav nič podo-
ben obrazu človeka, ki se hoče norčevati iz ža-
losti nesrečnega očeta, je kralj vstal, si obrisal
mokre oči in zaupno izpregovoril:

»Popotnik, če me tako osreliš na stara le-
ta, ti podarim polovico svojega kraljestva!«

»Ne za bogastvo tega sveta, o kralj, za pla-
čilo nebesko storim, kar sem obljubil,« je resno
dejal tesar, stopil h krsti, vzel mrtvega kra-
ljeviča iz nje, pomignil krojačku in odšel z njim
v kuhinjo. Da bi ga pri čudežnem obujanju
mrliča nikdo ne motil, je vrata skrbno zaklenil
za seboj in celo kralju prepovedal vstop v
kuhinjo.

»Nalij vode v kotel in napravi pod njim
močan ogenj, da bo voda kmalu zavrela!« je
nato ukazal krojačku.

Krojaček je počrno ubogal in začel s tako
vnemo polniti kotel z vodo, da mu je znoj cur-
koma lil s čela. Ko je to delo dokončal, je na-
nosil na ognjišče suhih drv in prižgal. Monotno
se je vzpel plamen, zaprasketal in začel lizati
kotel od vseh strani. Voda je zavrela v par
minutah.

Medtem je bil tesar položil mrtvega kra-
ljeviča na mizo, mu odsekal glavo, roke in no-
ge ter jih sesekal v drobne kose. Te koščke je
vrgel v krog in jih z dolgo kuhalično mešal to-
liko časa, da so ostale na dnu same bele kosti.
Vzel jih je iz kotla, jih vsul spet na mizo in
spretno in skrbno položil vsako koščico na
svoje mesto. Ko je bil s tem gotov, je trikrat
glasno zaklical:

»V novo življenje
zbudi se, kraljevič moj!«

In čudo božje: mrtvi kraljevič je res maho-
ma odprl oči, planil pokoncu in je bil živ in
zdrav!
(Konec prih, nedeljo.)

Starček in slavček

V davnih starih časih je živel nekje na Ja-
panskem starček. Bil je čisto sam na svetu. Ni-
kogar ni imel pri sebi razen drobnega slavčka,
za katerega je skrbel kakor za lastnega otroka.
Slavček pa mu je v znamenju za vso ljubezen pel
noč in dan prelepe pesmice...

Temu dobremu starčku je bilo ime Jaka-
moči. Njegove sosedu, stara in hudobna žena,
pa se je imenovala Kibina. Sovražila je uboge-
ga starčka iz dna srca — pač samo zato, ker je
bil dober in pošten človek, ona pa je sovražila
poštenost in dobroto.

Nekega dne, ko je Jakamoči odpotoval po
opravih v sosedno vas, se je hudobna starka
splazila k njegovi koči in zvabila slavčka k
oknu. Slavček je — nič hudega sluteč — res
priletel na okno in brezskrbno gledal starke s
svojimi drobnimi očesi. Starka pa ga je zgra-
bila in mu s škarjami odrezala jezik, da ne bi
mogel več razveseljevati starega Jakamočija s
svojim srebrnim žgolenjem.

Slavček je žalostno povsíl glavo, potem pa
je razpel peroti in odletel nekam daleč, daleč v
črno šumo, da se nikoli več ne vrne...

Ko je starček prišel domov, se je grozno
prestrašil, ko je videl, da slavčka ni več. Hu-
dobna starka pa je bila tako predrzna, da mu
je povedala, kaj je storila s ptičkom.

Od žalosti ubogi starček tri dni ni jedel
ne pil. Nemo je sedel v svoji skromni izbi in
se ni genil iz hiše. Četrtega dne pa se je napo-
til v šumo, da bi poiščal odbletega slavčka.

Več dni in noči je zamlal blodil po šumi.

Ptička ni bilo nikjer...

Nekega dne pa ga je zagledal v košatem
grmu. Slavček je radostno priletel svojemu do-
brotniku naproti in ga povabil k sebi. Pogostil
ga je s hrano in pijačo, in ko je starček vstal,
da bi se napel proti domu, ga je slavček po-
vedel v skrito podzemsko jamo. Tam sta ležali
dve košari — ena večja, ena manjša.

Vzemi si eno košaro za spomin! ga je po-
vabil slavček.

Starček je bil skromen mož, zato si je izbral
manjšo košaro. Nato se je pristrčno poslovil od
slavčka in se vrnil domov. Ko je doma razgrnil
svojo košaro, je bil tako razgabljen, da ni bil
samih svetlih, zvenkljavih cekinov...

Vest o tej nenavadni sreči starega Jakamo-
čija se je raznesla po vsej vasi. Prišla je na uho
tudi hudobni starki. In lakonna starka se je
odločila, da tudi ona poskusi svojo srečo.

Napotila se je v šumo in po dolgem iskanju
res izsledila slavčkov domek. Slavček je pogo-
stil tudi njo in jo potem povabil v ono votlino,
kjer sta ležali dve košari. Grabežljiva starka pa
se ni zadovoljila z manjšo košaro; zgleda je po
večji in je bila prepričana, da je polna samih
cekinov...

Ko pa je doma razgrnila košaro — je krik-
nila od groze. Iz košare je planila nanjo ostud-
na pošast in jo s tako silo udarila s svojimi
ostrimi kremplji po obrazu, da se je zgrudila
mrtva na tla.

STRIČKOV KOTIČEK

201. Ljubi Kotičkov striček! Danes Ti pišem
že v drugič. Če se Ti ne ljubi pisati, sedi na vlak
in se pripelji v Št. Janž — pa mi boš kar ustmeno
odgovoril!

Veš, nas še ni zapustila starka zima. Za »fa-
rovskim« marofom je izvršen led. Tako imenitno
nas nese po njem, da bi Ti kar strmel in se čudil.
Jaz se znam tako hitro drsati, da bi še ljubljanski
tramvaj prehitel. Če ne verjameš, Ti pošljem od
tukajšnjega županstva potrdilo. Ali se Ti kaj znaš
drsat? In sankati in smučati? Nič? Kepati se pa
gotovo znaš. Pridi no kdaj sem, se bova poizku-
šila! Veš, naša hiša je prav blizu »farovskega« ma-
rofa, zato imam gromozanske prilike drsati se.
Pa se največkrat ne smem. To me včasih tako ježi,
da bi najraje v zrak skakal. Ali dovoliš, da ska-
čem v zrak?

Iskreno Te pozdravlja Jožek Kranjc.

Učence II. razreda v Št. Janžu pri Velenju.

Dragi Jožek! Saj bi bilo nazadnje »korajda res
najbolje, da bi nekaterim kotičkarjem kar ustmeno
odgovarjal, ko ni nobenih izgovorov, da bi kdaj mo-
gel vsem v kotičku odgovoriti. Toda, dragi moj,
kdo bo pa voljno za vlak plačeval? Bi moj mošnji-
ček že v prvem tednu tako shujšal, da bi ga po-
padla ljuta gospa jetika in mu zavila vrat. Nak,
tako ne gre. Pač pa bi bilo od sila imenitno, če bi
imel vsak kotičkar svoj telefon. Bi se jaz potem
kar telefonično pomenil z vsakim ki mi povedal,
kar mu gre — in ne bi bilo za to treba ne pere-
nika ne črnila ne papirja — nič. Ker pa večina ko-
tičkarjev telefona nima, se moram pač udati v ljuto
usodo in odgovarjati na tem mestu, čeprav je to
na moč nevhvaležen posel. Ven in ven moram po-
slušati razne pritožbe malih nezadovoljencev. Eden
je hud, ker mu odgovorim prekratko, drugi je hud,
ker mu odgovorim predolgo, tretji je hud, ker mu
odgovorim precrano, četrti je hud, ker izpustim
požgančevega očeta, peti je hud — sam ne ve za-
kaj! »Gromozanske« skrbi in žalosti in razočaranja
mi nalaga tale kotiček, ki na oči tako nedelžno iz-
gleda, na stare rame... Kaj, če bi ga kratkoma lo-
žipustil?

Nekaterim se bo strašno čudno zdelo, ko pišeš,
da vas še ni zapustila starka zima. Meni, ki pre-
dobro vem, da si mi to pismo že lanske zimo po-
slal, pa se to nič čudnega ne zdi... Praviš, da se
znaš tako hitro drsati, da bi še ljubljanski tramvaj
prehitel in da mi, če ne verjameš, lahko pošlješ
od temkrajnjega županstva potrdilo. Prav nobene-
ga potrdila ni treba za to, dragi moj, kajti Ti vse
na besedo verjamem. Predobro vem, da ljubljanski
tramvaj včasih tako »bliskovit« dirja, da bi celo
boter polž lahko tekmoval z njim in stavo dobil.
Čeprav ne bi imel drsalke na nogah...

Če Ti dovolim, da v zrak skakeš? O, le kar
poskusi, le — samo glej, da ne boš poskočil tako
visoko, da bi se zaletel ljuti gospe luni v tolsti
obraz! Kajti bi Te potem ljuta gospa luna že na-
učila dostojnosti in ne rečem dvakrat, da Te ne
bi premlatila tako, da bi od Tebe ne ostalo druge-
ga kot ime in razbite drsalke in tole pismo v mo-
jem kotičku... Torej le glej!

Te lepo pozdravlja Kotičkov striček

Radiooparat

Oče prinese domov radiooparat.
Vsa rodbina se zbere, da si ogleda zanimivo
novost.

Najbolj pa se za radiooparat zanima Tonček.

»Očka, kaj dobim, če zaslušem tole kolesce?«

»Zagreb.«

»Kaj pa, če potisnem tale gumb na drugo

stran?«

»Potem dobiš Belgrad.«

»Kaj pa dobim, če potisnem tale gumb na

nasprotno stran?«

»Zaustnič!«

Kako nastane rosa

Učitelj: »Kdo mi ve povedati, kako nastane
rosa?«

V razredu je nekaj časa vse tiho.

Potem pa nenadoma vstane Tonček in se

odreže:

»Zemlja se tako hitro vrti okoli solca, da

ne potle!«

Domače ognjišče

Nas domači zdravnik

I. M. — G. Solzenje oči je pri mladih in starih znak vnetja veznic, včasih tudi zamašanje solznega mešička ali solzevodov, ki je speljan v nos. Brez zdravniške ugotovitve in pomoči ne pojde, zato naj mož ne odlašaj!

Isti. Zaradi alkohola me prijemljete, češ, ker sem doječi materi, ki ima pičlo mleka, svetloval, naj pije pivo, ki da škoduje dojenču, kakor piše sloviti švicarski zdravnik. Veseli me vaša kritična opomba iz več razlogov. Ker nameravam o priliki približati kaj več o vplivu opojnin na zdravega in bolnega, na starega in nedoraslega človeka, pripominjam za sedaj na kratko to-le: Prof. Forel je bil vnet zagovornik popolne zdržnosti, ker se je kot zdravnik za duševne in živčne bolezni prepiral, koliko ogromne škode na zdravju in drugih dobrinah povzroča alkoholizem. Tudi jaz sem bil nekaj let istega naziranja in še danes hvalim in na svojih močeh podpiram vsako prizadevanje, da se zatre alkoholizem, pivska ali pijanost slá in neizogibno začasno ali trajno zastrupljanje z opojninami. Mnogim škodi vsaka opojnina in v vsaki množini, ne pa vsakemu in vsedar. Poleg vseh nevarnih posebnosti imajo nekatere opojnine tudi nekaj dobrih in uporabnih svojstev. Med drugimi velja po življenjskih izkušnjah pivo v mnogih krajih kot domače sredstvo za pomnoženo izločanje v dojljah, po pravici ali ne, ne vem. Menim pa, da skromna množina alkohola v zmerno zaužitem pivu, ne more preiti iz doječe matere na dojenca in ga oškodovati, ker alkohol kaj hitro izgoreva in se izloča iz človeka kot tak samo, če je telo z njim prepojeno, kar se dogaja le pri večjih množinah zaužite opojnine. Vase osebno opazovanje na otrocih samo ene družine ne dokazuje mnogo, telesa razvito in duševna razboritost otrok je odvisna od čuda mnogih in različnih, znanih in neznanih činiteljev. Z otroki in dojenči sem imel mnogo posla, a nisem se videl dojenca, ki bi bil zaradi materine pijanosti alkoholiziran, pač pa sem videl, žal, premnogo doencev in majhnih otrok pijanih, ker so jim pijane ali trezne matere vlivale med mleko ali čaj v steklenico tudi opojnine! Pa nam še kaj pišite, čim bolj kritično, tem ljubeš!

L. P. — Sl. B. Kvas ali drožje je prav tista znana snov, ki jo rabimo za običajno zakvašenje kruha. Kvas je treba uživati svež, v hladnih mesecih se ga da lahko ohraniti več dni, saj se po vonju loči dober kvas od pokvarjenega.

Isti. Mesna juha vsebuje marsikatero razpadline mesa, ki utegnejo včasih komu škodovati. Ako se hočete hraniti brezmesno, opustite vsekakor tudi mesno juho. Tudi živalska mast je v tem primeru zameniti z mlečno (maslo) ali rastlinsko zabelo (olja, ceres i. dr.).

M. D. — Z. Močno tiganje, žumenje in mravljinčje gomazjenje imate v podlahteh, kar vas ponoči muči in podnevi ovira pri delu. Poidite vnoči k zdravniku, in sicer istemu, da vas pregleda, morda je kakšna žilna bolezen v udu samem ali živčna, morda je to prvi izraz kakšne splošne živčne bolezni. Svoji materi, ki je pred mnogimi leti tožila o podobnih težkočah, sem svetoval, da se varuje vode, in če si kdaj roki zmoči, naj si jih skrbno otira in osuši. Po mojemu nasvetu si je roke vsak dan, preden se je lotila gospodinskih poslov, dobro namazala z vazelinom ali lanolinom ali kakšno drugo maščobo, opustila je pranje perila, ker ni hotela pri tem opravilu nositi gumijastih rokavic, prinesel sem ji neko mažo in — večletna nadloga je prošla.

L. C. — N. Zdrčno-duševnih bolezni je mnogo vrst, tudi bolezen vaše sestre spada v to obsežno skupino. Kakor pri mnogo drugih bolezenskih primerih, tako je tudi pri vaši sestri mogoče zdravljenje na več različnih načinov. V Rim se pride po raznih potih in z različnimi občili, tako je tudi z zdravljenjem. Kateri način je najbolj primeren, najlažji, najkrajši, najprijetnejši in — najcenejši, se ravna po razmerah, ki jih pregleda in presodi zdravnik od blizu. Če se stanje z domačim poskušanjem ni zboljšalo tekom pol leta, oddajte bolnico v nasvetovani zavod.

I. J. — D. Samo v opazovalnico; drugega zavoda za take vrste bolnikov ni v Ljubljani ali drugod v Sloveniji. Seve, čakati bo treba, a tem manj, čim prej zaprosite za sprejem. Drugega izhoda ni!

R. R. — Lj. Trepetec (ali tremo) imate in feceljati pričnete, ko vas profesorji v šoli sprašujejo, kar vam zelo škoduje pri klasifikaciji. Najprej točno opazujte, ali se vas loteta ta neveselost v enaki meri pri spraševanju vsakega predmeta, ali niso morda težave pri matematični in fiziki nego pri zgodovini ali slovenščini. Na tej podlagi morda ugotovite, da je vaše negotovo znanje vzrok negotovosti v nastopu. Temeljito znanje daje človeku samozavest v nastopu in gladkost v izrazu. Če pa je drugače, potem pa si vzemite za zgled dobro vam znanega moža iz klasične zgodovine. Njegov način odpravljanja govorniških napak je stear star, a uspešnejši tudi moderna veda ne pozna.

J. S. — K. Začrnelo liso na obrazu, ki jo imate že 6 let in jo je zdravnik označil za nenevarno, pustite kar v miru. Nikar jo ne izžigajte z zapalnim steklom, zakaj namesto lise se vam napravi morda luknja v koži, ki se nerada zaceli.

J. B. — Z. Zolčnih kamnov vam domači zdravnik ni mogel odpraviti, pač pa kroglice in čaj iz tuje. Kamni so odšli, bolečine so nekoliko pomale, a toliko ste oslabele, da ne morete nič več jesti niti gibanj. Napravite, kar bi morala pred jemanjem neznanih zdravil: napišite se čim prej v kakšno večjo bolnišnico, da ne zamudite morda še zadnje prilike!

Čenjenim odjemalcem naznanjam, da izdelujem pristne

KRANJSKE KLOBASE

iz prvovrstnega domačega mesa in jih razpošiljam od 5 kg naprej po povzetju. — Se priporoča

FRANC FISTER

Ljubljana, Zaloška cesta št. 10.

Pravni nasveti

Odškodnina za zmanjšanje vrednosti hiše. L. K. R. Posedujete hišo z vrtom, ki meji na industrijsko ozemlje. Na to ozemlje je podjetje v zadnjih letih začelo nasipati premog v višino do 7 m. Hiša vsled tega nima nikakega razgleda, nasuti premog povzroča smrad in dela kvar vrtu; tudi voda zastaja, tako da se steka na Vaš vrt. Sedaj hočete prodati hišo, vendar kupci, ki pridejo gledat, hiše nočejo kupiti radi v bližini nasutega premoga. Vprašate, če lahko zahtevate od rudnika odškodnino. — Opravičeni ste zahtevati od rudnika nadomestilo za povzročeno škodo, ker boste morali hišo prodati pod ceno. Ne morete pa zahtevati, da bi rudnik v bodoče opustil nasipanje premoga. Ker pa znaša škoda po gornjem opisu nad 6.250 Din, boste morali tožiti rudnik pri okrožnem sodišču in boste morali biti zastopani po odvnetiku.

Zaposlitev v Egiptu. S. N. Lj. Imate hčerko, ki je dovršila obrtno šolo za ročna dela in hoče poskusiti srečo v Aleksandriji, kjer ima teto. Vprašate, kakšne listine so za potovanje potrebne. — Hčerki in materi, ki jo bo spremljala, morate preskrbeti na policiji potne liste. Nato morate pri italijanskem konzulatu dobiti tranzitni vizum. Na egiptovskem konzulatu v Trstu (v Jugoslaviji ga ni) dobite nato vizum za Egipt.

Izvršba za menični dolg. A. N. G. D. Podpisali ste menico znanec B.-ju za 25.000 Din. Menica je zapadla, znanec ni mogel plačati, tako da ste sami morali plačati celo vsoto. Sedaj si je pa ta znanec B. od sosedu C. sposodil nekaj denarja, tako da je mogel izgati apnenico, ki jo je vso prodal C.-ju. Vprašate, če lahko prodajo apnenice C.-ju spodbijete. — Ne. Znanec B. lahko še vedno kupuje, čeprav Vam je dolžan 25.000 Din. Če hočete priti do svojega denarja, morate najprej B.-ja izločiti. Če je B. pameten in si hoče prihraniti pravne stroške in 3% razsodnino, ga povabite, da gresta sama k sodišču ter skleneta tam poravnavo, s katero prizna B. dolg in se ga zaveže plačati pod izvršbo. Takse za to poravnavo boste plačali le ¼%. Tako dobite izvršilni naslov, s katerim boste lahko takoj predlagali ručje, čim boste zagnali, da ima B. kako apnenico ali kako drugo blago. Brez izvršilnega naslova t. j. pravomočne sodbe ali izvršljive poravnave sploh ne morete predlagati ručje.

Zdravljenje v bolnišnici. K. A. Sv. L. Vaša otroka sta zbolela na davici in ste jih po zdravniškem naročilu dali v bolnico. Po odpustu iz bolnice ste dobili račun za oskrbne stroške. Ste državni vpokojenec in mali posestnik ter vprašate, če ste dolžni plačati oskrbno. — Ne. Po čl. 88 uradniškega zakona imajo tudi državni vpokojenci in njih družinski člani pravico do brezplačnega zdravljenja v državnih bolnišnicah, ne glede na to, ali imajo poleg pokojnine lastno premoženje ali ne. Opozorite upravo bolnice na to, da ste vpokojenec; če to ne bo imelo uspeha, se pritožite na bansko upravo.

Sprejem k finančarjem. M. Z. K. Imate 6 razredno ljudsko šolo in sedaj služite svoj vojaški rok. Po vojakih bi bili radi sprejeti v finančno službo. Vprašate, če imate predpogoje za to službo in kam je nasloviti prošnjo. — Po končanem vojaškem roku naslovite prošnjo za sprejem k finančni kontroli na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani. Predpogoje za sprejem imate, vprašanje izbire pa je, če boste sprejeti, ker je veliko presilcev.

Dediščina po bratu. Z. R. Pred dvema leti je umrl Vaš brat, ki je zapustil ženo in nič otrok. Takrat je svačinja rekla, da mož ni zapustil oporoke, ker sta si že z ženi in dedno pogodbo zagotovila drug za drugim dedovanje. Svačinja pa ni imela niti pri sodišču niti pri notariju ni oprava radi zapuščine moža. Sedaj se je pa na baje našla oporoka. Vprašate, če se lahko sodnijsko postopa in kakšen bo uspeh. — Svetujem Vam, da greste sami na okrajno sodišče v Ljubljani, kjer je Vaš brat umrl. Tam zaprosite za ugotovitev zapuščinskega spisa po pok. bratu. Iz tega spisa bo razvidno, kako in kaj je žena dedovala po možu. Če je žena dedovala iz naslova vzajemne dedne pogodbe in oporoke, morete to oporočno dedovanje spodbiti le z drugo oporoko, če je novejšega datuma od prve oporoke.

Dolžnosti zakonskega moža. J. K. M. Do prevrata je živela žena z možem skupaj v Trstu. Ob prevratu pa je šel mož kot državni uslužbenec v Jugoslavijo, žena pa je ostala v Trstu in se preživljala z lastnim delom. Med tem časom je bil

mož upokojen, ima pa posebno službo, ženi pa je v vseh letih dal le 300 Din. Vprašate, ali lahko žena prisili moža da skrbi za njo. — Mož je dolžan zakonsko ženo po svoji imovini dostojno vzdrževati, žena pa je dolžna iti za možem v njegovo domovinišče ter ga v gospodarstvu in pridobivanju po močeh podpirati. Iz tega torej izhaja, da brez tehtnih razlogov ne more žena zahtevati od moža vzdrževalnino, če ne živi z možem. Če pa je mož sporazumen s tem, da je žena ostala v Trstu in ni zahteval od žene, da pride k njemu, potem jo je dolžan tudi v Trstu preživljati. Za to preživnino lahko žena po pooblaščenju toži moža pri okrajnem sodišču sedanjega moževega domovinišča.

Nagrada za zvesto službovanje. M. P. O. Neki hlapec služi že 25 let pri enem in istem gospodarju. Vprašate, če bi za to lahko dobil državno nagrado. — Državna oblast za dolgoletna službovanja v zasebnih službah ne daje nikakih denarnih nagrad. Pač pa darujejo poslovcu ponekod občine ali pa denarni zavodi ob priliki 25letnice službovanja denarne nagrade. Poiskujte in napravite prošnjo pri občini ali domači hranilnici.

Ograja na občinski poti. J. K. T. Ob občinski poti, ki se je že 30 let splošno uporabljala za hojo in vožnjo v širini 5 m, je bila prodana parcela. Novi lastnik pa je to parcelo zazidal in zagradil tako, da je postavil zidano ograjo na dosegljivo pot, ki se je zožila na 2 m. Kako naj si dosegljivo upravičenci varujejo svojo pravico. — Predno je novi lastnik postavil zidano ograjo, je moral prositi občino za stavbno dovoljenje. Če je navedena pot občinska last in je občina po svojem zakonitem predstavniku — županu dovolila zgradbo v sedanji črti, ne morete zoper to oceli mejaši te občinske poti nič sodnijsko ukreniti. — Če pa je ograja bila zidana brez stavbnega oglada, lahko občina zahteva prestavitve ograje na rob pota.

Odškodnina radi poškodb s strelom. I. B. M. Na lovu ste imeli nesrečo in ste obdelili nekega fanta. Takoj ste poskrbeli za zdravniško pomoč in ste dali poškodovanega fanta prepeljati v bolnico. Sedaj, ko je okrevale ste se s fantom hoteli poravnati radi odškodnine. Od Vas ponujenega denarnega zneska fant ni hotel sprejeti, pač pa pravi, da Vas bo tožil za odškodnino, ki je po Vašem mnenju visoko pretirana. — Ker ste obdelili fanta in ga poškodovali, ste dolžni poravnati vse zdravniške stroške, prevoz, v bolnico in nazaj, stroške bolnice in nadoknaditi to, kar je velel bolovanja fant zgubil na zaslužku. Če poškodba ni pustila trajnih posledic ste dolžni dati fantu primerno boleatino, če pa ima poškodbe trajne posledice pa se primerno odškodnino za to trajno hibo. V morebitni pravdi bo sodnik določil tozadevno odškodnino po zaslišanju izvedencev — zdravnikov sorazmerno s premoženjskim razmeram poškodovanca in poškodovatelja. Da si prihranite na pravnih stroških Vam svetujem, da založite na sodišču za fanta tako vsoto, ki po Vašem predudku odgovarja vpoštevajoč gornja navodila danim razmeram. Stroški pravde padejo potem na Vas le za oni znesek, kolikor bi sodišče fantu več priznalo na odškodnini kakor ste jo sami založili.

Zarubljena mezda. M. K. L. Po varuhu je Vaš nezakonski otrok tožil nezakonskega očeta, nekega hlapca, na priznanje očetovstva in na plačilo preživnine. V tej pravdi je bila fant spoznan za očeta in obsojen na plačilo 150.— Din mesečne preživnine za otroka. Ker ni z lepa plačal, ste na sodišču predlagali ručje fantove plače, ki bi mu jo moral gospodar izplačati. Nezakonski oče pa je odšel k vojakom, pred odhodom pa mu je gospodar izplačal ves zaslužek in sedaj pravi, da ga dvakrat ne bo plačal. — Gospodar jamči za plačilo, ki ga je dal hlapcu kljub sodni prepovedi. Od tistega dne, ko je gospodar dobil od sodišča obvestilo, da ne sme hlapcu izplačati že zaslužene mezde, ni smel gospodar ničesar plačati hlapcu niti v denarju niti mu kaj dati na račun mezde v blagu. Ker pa je gospodar ničesar plačati hlapcu niti v denarju niti mu hlapcu, naj otrok po varuhu toži gospodarja za svoto, ki jo je ta neopravičeno izplačal hlapcu na škodo preživnine.

Zarubljena pokojnina. M. F. V. Vdova rudniškega upokojenca je napravila dolg na raznih življenjskih potrebščinah. Ker ne plača zlepa, jo hočete tožiti in vprašate, ali je njena pokojnina zarubljiva. — Pokojnina je zarubljiva v kolikor pretega letnih 6000 Din, oziroma 500 Din na mesec.

Jedilnik za mesec oktober

(Dr. Krekova meščansko-gospodinska šola v Zgor. Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 13. oktobra

Kosilo: 1. Grozdje. 2. Ohrovtova potica, zabeljena karfiola. 3. Kuhane kutine in srbska pita. — Večerja: Sladka smetana in kostanjev riž.

Torek, 14. oktobra

Kosilo: 1. Češplje. 2. Ocvrte buče, pražen riž in pečene jerebice. 3. Solata. — Večerja: Storovke z jajci in črn kruh. Lipov čaj s pecivom.

Sreda, 15. oktobra

Kosilo: 1. Hruške. 2. Sladko zelje s krompirjem in pečena govedina. 3. Češpljevi cmoki. — Večerja: Pečen kostanj. Koruzni pečenjak z odcodkovim polivom.

Četrtek, 16. oktobra

Kosilo: 1. Grozdje. 2. Francoski omelet, špinata. 3. Jabolčni vlivanci. — Večerja: Narezek,

črn kruh. Kutinov zdriz in presno maslo. Limonov sok.

Petek, 17. oktobra

Kosilo: 1. Jabolka. 2. Pečena riba, mešana solata. 3. Kostanjeva torta. — Večerja: Krompir v oblicah in kislo mleko. Sir in črn kruh.

Sobota, 18. oktobra

Kosilo: 1. Češplje. 2. Zelenjavna juha s kruhom. 3. Djuveče. 4. Čežana iz surovega sadja. — Večerja: Mlečen riž. Kostanjev stolp s pecivom.

Nedelja, 19. oktobra

Kosilo: 1. Grozdje. 2. Špinacni vložki na juhi. 3. Krompirjevi polčki, telečja obara z graham. 4. Zdrobovi rožički in kuhano sadje. — Večerja: Piščančeva rižota z solato. Lipov čaj in pecivo.

Double medni kamdorn. Sportni
za fine obleke in suknje
Velika izbira ugodne cene
R. MIKLAUČ - Pri Škoti
Ljubljana - Mednarodna
Ljubljana - Pred Škoti

Vreče. Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri tvrdki
Mirko Mikar
Ljubljana - Slomškova ulica št. 11
1. let. štev. 2947.

izdelujejo se najnovejši model fotroških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

INSERIRAITE V »SLOVENCU«!

Jabolko

Morebiti mislite, da boste brali o jabolku kako zanimivo in zabavno povest. Pa se zelo motite. Samo pomenili se bomo nekoliko o tem imenitnem sadu, ki ga pozna in čista mlado zato, ker ga rado je, staro pa zato, ker dobi zanj lepe denarce. Seveda boste morebiti rekli, da se o tej znani stvari ni kaj pogovarjati. Pa se zopet motite, ker mislite, da že vse veste o njej. Že verjamem, da jabolka poznate, ker jih dobro ločite od hrušek in drugega sadja. Marsikaj je pa še, kar ni vsakomur znano, ali pa je pozabljeno.

Da je jabolko izvrsten sad, ki se da na različne načine uporabiti, to že veste. Da je pa v vseh ozirih daleč pred vsemi drugimi sadnimi plemen, ki rastejo pri nas, to se bo pa že morebiti komu neverjetno zdelo. Pa je le res! Kaj bo hruška ali sliva ali češnja, pa še breskev in marelica! Vse naj se skrijejo pred jabolkom! Sicer je kak sad na zunaj lepši, morebiti v ustih tudi okusnejši, toda po ugodnem učinkovanju v želodcu in v prebavilih sploh, jabolka nobeno drugo plemo izdaleka ne doseže.

Meni se zdi, da še ne veste, da je mogoče živeti zgolj od sadja, poglavitno od jabolk, ki potrebujejo nekoliko zabelec v obliki orehov, lešnikov ali mandeljnov. V Nemčiji in tudi drugod se dobe posamezni strogi esdejeji, ki žive o samem sadju. Poznam pa tudi Slovence, ki že dokaj let ni imel žlice v roki in razen sadja nobene druge hrane v ustih, pa ni samo živ, ampak tudi čvrst in zdrav — vse drugače nego marsikdo med nami.

Seveda, če hočemo od jabolk živeti, ali pa vsaj imeti od njih kaj več koristi nego doslej, jih moramo prav jesti. — Ta je pa dobra — boste rekli. Jabolka jesti pa vendar znamo. — Morebiti Vsi gotovo ne!

Najprej moramo povedati, da je tudi jabolka treba uživati surova, če naj ugodno učinkujejo na prebavila. Le surovo jabolko ima v sebi vse žive sile, ki jih je nakopičilo v njem solnce. Ko je kuhano, je mrtvo, plaža brez prave vrednosti, tudi če je še tako osladkana.

Pa neolupljena moramo uživati jabolka, ker se nahajajo baš pod kožo za zdravje največ neježe snovi. Prav tako je v peščiču snov (jod), katere je v drugem jabolčnem mesu prav malo.

Kdor ima prav dobre zobe, naj jabolko kar odgrizuje. V krklju naj jih režejo samo tisti, ki imajo slabe sekavce. V kašnatu tvarino nastregane naj dobe pa stari ljudje, ki so brez zob in pa bolniki — toda v vsakem slučaju surova in s kožo in peščičem vred.

Vi zmažujete z glavo. Mi je prav žal. Tako je, pa nič drugače. Pa zdravnika vprašajte, če ne verjamete.

Jabolka so pa silno različna po zunanosti in prav tako po okusu in po drugih notranjih lastnostih (trpežnost, občutljivost, vonjnost, količina sladkorja, kisline itd.). Večinoma so lastnosti odvisne od sorte. — Ali veste, koliko sort jabolk imamo? — Ne? — Jaz tudi ne! Pravijo, da jih je okoli pet tisoč. Pa jaz tega ne verjamem, ker jih je toliko, da jih ni mogoče prešteti. Težko, je tudi reči, katera je najboljša sorta. Pravijo, da beli zimski kalvir, ki pa pri nas ne uspeva. Goje ga posebno obilo na Južnem Tirolskem in v Franciji. Bogati sladkosmedeži plačujejo za en plod te sorte po 20, 30 Din, včasih še dražje. Za nas so pa prav dobre kanadke, gambove, parmene, bobove in še razne druge sorte z znanim ali nezanim imenom ali pa tudi brez imena — da imajo le prihrko, sladko-kiselkasto, sečno meso in da so čimbolj trpežne. Biti pa morajo čiste, to se pravi, da niso črvice ali krastave.

Glede te-le zadnje točke — prikupljive, čiste zunanosti jabolk smo že daleč za drugimi narodi. Na vishu v tem oziru so Američani. Manj znano je tudi to, da so na pomlad in poleti (še junija in julija) vsa evropska sadna tržišča po velikih mestih preplavljena z ameriški in avstralski jabolki, ki so brez napake in sploh krasne zunanosti. Glede okusa jih pa naše dobre sorte prekašajo.

Sedaj pa še nekaj! Ali veste, koliko jabolk pridelamo v naši banovini? I seveda ne veste! Kako tudi? Saj tega nihče ne ve in vedeti ne more, ker jih ni mogoče šteti. Toda to se pa vé, koliko jih izpeljejo čez mejo v druge države. Seveda tudi za te ne vemo števila jabolk, ampak samo število vagonov. Poslušajte torej: Ob dobri letini izvozimo iz Dravske banovine 5 do 6 tisoč vagonov jabolk. Kdor vé, da ima vagon deset tisoč kilogramov in je slizal, da se plačujejo jabolka na debelo po 2—4 Din kilogram, si sedaj lahko izračuna, koliko milijonov to vrže.

Vseh jabolk pa ne prodamo. Precej stotin vagonov jih oetane doma — žalibog da samo nekaj malega za živež, velika večina pa se predela v sadijevec ali kakor pravijo smošče. Mnogo jih porabijo tudi za žganje. Po kmetih dandanes večina odraslih ljudi še ne mara dosti za jabolka in sladko jabolčno pijačo. Jedo za južno rajši kruh, jabolka pa uživajo v obliki sadnega vina. V nekaterih drugih državah, zlasti v Švici je pa tudi v tej zadevi drugače. Tam izdelujejo v mnogih velikih podjetjih iz jabolk pravo jabolčnico, t. j. čist, naravni jabolčni sok. Tudi za nas ne bi bilo napačno, ko bi se ustanovila taka podjetja in se vsaj nekoliko akrcila preveč razvita alkoholna uporaba jabolk.

Končno pa za Božič še recept o izvrstni jabolčni jedi, ki doslej pri nas še ni bil objavljen, pa je vreden, da ga vsaka gospodinja poskusi.

Zmešaj: 1 žlica valjanega ovsca, ki se je 12 ur namakal v 3 žlicah vode, sok od pol limone in žlica kondenziranega mleka (ali sladke smetane). V to mešanico stres v drobno kašo zribani dve drobnejši jabolki ter vse skupaj dobro zmešaj. Nazadnje pa potresi mešanico z eno žlico drobno zmelteh orehov, lešnikov ali mandeljnov. Jabolki samo operi, obriši, pa nič ne lupi. To je boljše sajuter nego običajna kava.

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglaš nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaš strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglaš treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Službe iščejo

Cerkvenik
26 let star, z obrtom, išče službo. — Ponudbe pod »Cerkvenik« št. 11.807 na upravo »Slovenca«.

Mlad fant
išče službo čuvaja, služe ali kaj sličnega. Resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštenjak« št. 11.808.

Kuhinjo sem vodila
za dnevno 200—300 gostov po hotelih v Dalmaciji in na Bledu zdaj že 5 let. Želim nameščenja! Prevzela bi tudi hotel v našem kot družabnica in hotelska gospodinja. Kavcije sem zmožna. Pišite na upravo »Slovenca« pod št. 11.959.

Knjigovodkinja
in korespondentka, večja štirih jezikov — sprejme mesto klerkovi. Cenjene ponudbe na oglašni odelek »Slovenca« pod »10«.

Dekle
ki bi šla rada za sobarico ali pomoč v kuhinji, išče službo. — Nastop s 15. oktobrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.046.

Službo dade

Pletilje
za tovarno nogavic sprejme Josip Vidmar, Pred škofijo 19.

Pastir
k 16 glavam živine se sprejme v trajno službo. Dr. Fritz Scherbaum — Maribor.

Trgovskega učenca
sprejme večja delikatna in specijalska trgovina v Ljubljani. Vsa oskrba pri starših. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11.973.

Vajenca
sprejme pekarna Jelen, Pobrežje pri Mariboru v Nasipni ulici št. 7.

Vajenca
za krojaško obrt sprejme Albert Rojina, Celovška cesta 34, Ljubljana VII.

Razpisuje se služba
cerkvenika in organista v Rakitni. Nastop 1. januarja 1932. — Prošnje na: Zupni urad v Rakitni, p. Borovnica.

Fant
priden in pošten, z dežele, se vzame v službo blizu Maribora, za vsa domača dela in postrežbo enega konja. Naslov pove uprava »Slovenca« v Mariboru.

Brivskega vajenca
iz mesta ali z dežele — sprejme Ferkinje river Ambrožev trg.

Vajenca
zdravega in poštenega, za kovaško in podkovsko obrt sprejemam. Vsa oskrba, tudi obleke, v hiši. Alojzij Lesar, Ribnica — Dolenjsko.

Brivskega vajenca
sprejme Hešik, Ljubljana 7, Medvedova ulica 38.

Pozor! Živnoroje,
moderno — nameravam uvesti na svojem posestvu v okolici Belgrade. Oni, ki se popolnoma razumejo na živnoroje, naj dopošljejo svoje ponudbe na poštini predal št. 9, Beograd.

Zvonolivar
prvovrsten in samostojen delavec, se sprejme. Ponudbe pod »Zvonar« na upravo »Slov.« Maribor.

Služkinja
srednjih let, poštena in snažna, z znanjem kuhe ter vseh hišnih del, se sprejme k manjši družini na Gorenjsko. Plača 300 Din mesečno, nastop takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gorenjsko« št. 11.989.

Vajenka
za šteparico se sprejme na deželo v moderno delavnico, tudi z vso oskrbo v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Čevljarsko« št. 11.812.

Čevljarski pomočnik
dobro izvežban, se takoj sprejme za mešano delo. Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Suhadolnik, Čevljarski, Koželjek, p. Begunje pri Cerknici.

Mizarski pomočnik
spreten v izdelovanju politiranih predmetov, se sprejme v trajno delo. — Ljubljana, Bohoričeva 3.

Kovaški vajenec
močan in zdrav, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Fr. Westermayer vdova, kovačija, Celje.

Kuharica
ki zna dobro gospodariti, se sprejme na deželo k obrtniku z malimi otroci, ki bi bila tudi prijateljica in dobra vzgojiteljica otrok. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Vdovec« št. 11.811.

Krojaški vajenec
se sprejme z opoldansko hrano. L. Kveder, Slomškova ulica 12.

Strojnika
popoln, veččega v upravljanju bencinskih motorjev, sprejme za takoj Anton Jandl, Celje, Breg.

Vajenko
za modistovsko obrt — sprejme modni salon Ogrinc, Miklošičeva cesta št. 28.

Učenko-pletiljo
sprejemam takoj, hrana in stanovanje v hiši. Marija Dobovšek, Ciglarjeva 28, Moste.

Vajenec
se sprejme v trgovini stekla in porcelana Ivan Kovacic v Mariboru, Koroska cesta 10.

Zastopnike
sprejemam za celo dravsko banovino v vseh srezih za prodajo šivalnih strojev in koles, proti visoki proviziji. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 11.972.

Zasluzek

Zastopnike
sprejemam za celo dravsko banovino v vseh srezih za prodajo šivalnih strojev in koles, proti visoki proviziji. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 11.972.

500 dinarjev
tedensko plačamo zgovornim osebam s številnimi poznanstvi. — Perssons, Ljubljana, poštini predal 307. Znamko za odgovor.

Objave

Prost. javna dražba
1 dobrega glasovirja, zimnice, kuhinjske posode, ženske obleke in perila ter nekaj steklene posode in porcelana — bo v ponedeljek, dne 12. oktobra ob 9 dopoldne na Gospodarski cesti št. 2 v III. nadstropju, desno.

Preklcl
Podpisani preklicujem vse, kar sem žaljevega govoril o gospodu Vilar Josipu, pekarskem mojstru v Ljubljani, Celovška cesta št. 68, kot nerazmiselnost in izmišljotino, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Ljubljana, 11. okt. 1931. Matija Golubič, krojač.

Svarilo
Spodaj podpisana vljudo prosim, da se po štirih mesecih grdega obrekanja pusti mojo nečakinja Francisko, pri miru, sicer bom postopala proti vsakemu sodniško. Ivana Rudolf, Skofja Loka.

Denar
15.000 Din posojila
išče gospa posestnica za dobo 6 mesecev proti visokim obrestim in sigurni varnosti. Cenji ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vknjizba« št. 11.891.

Pouk

Čamernikova šolerska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto) Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponj!

Učenkam pletiljam
brezplačen pouk če si nabavijo pri nas pletilni s. o. »Tehna« družba Ljubljana Mestni trg 25 I

Šolerska šola
oblastveno koncesionirana, I. Gabersček, bivši komisar za šolerske izpite, Ljubljana Dunajska cesta 31.

Nemščino
gramatiko, konverzacio in korespondenco poučujem poceni. Grem tudi na dom. — A. T. Zitnikova ul. 17. (Cesta v Rožno dolino.)

Gojko Pipenbacher
koncesionir šolerska šola Ljubljana. Gospodarska cesta št. 12 — Zahtevajte informacije.

Jezikovni pouk

po Berlitzovi metodi novotvorjen. — Gospodskulica 4/I. (za univerzo). — Nemščina, francoščina, italijanshina, angleščina i. t. d. Tečajji in pouk posameznikom za začetnike in napredujoče. Času primerno cene. Vpisovanje (tudi nedeljo) od 10—12 in od 15—20.

Krojno učilišče
izdelovalnica krojev, zastopstvo inozemskih modnih listov. Ljubljana Mestni trg 5-II., poleg magistrala (v hiši banke). Prva velika večerna in dnevna tečajja se prične 19. okt. Krojačem najmodernejši kot enostavni kroji moških oblek, uniform (važno vojnim obveznikom), za duhovščino in druge. Šiviljam, nešiviljam, pletiljam lahek sistem, da se vsaka tekom tečaja priuči izdelati šleko po modelih. Udeleženci imajo priliko v salonu se vaditi v šivanju garderobe, da lahko po zaključku nastopijo službe, ki se jim brezplačno rekomandirajo. Plačljivo tudi na obroke.

Ženitbe

Ako se želite
k poroki ali na izlete peljati za nizko ceno v elegantnem, velikem avtomobilu, se obrnite na: Avtoakso, Einspielerjeva 23, Ljubljana, Bežigrad.

Stanovanja

Stanovanje
večje ali dvojne manjših, se odda eventualno tudi meblirane sobe s hrano ali brez iste, v prijazni solnični legi blizu postaje Dev. Marija v Polju. Naslov se izve pri oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 11.832.

Mesečno sobo
oddam mirnemu gospodu v sredini mesta. Naslov se poizve v upravi »Slovenca« pod šte. 11.860.

Soba in kuhinja
se odda v sredini mesta mirni stranki. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.859.

Stanovanjski prostor
poraben kot soba in kuhinja, v izmari 40 m², se odda s 1. novembrom na Smartinski cesti št. 21. Več se poizve Dunajska cesta 25, dvorišče, pisarna.

Tričlanska družina
išče stanovanje 2 malih sob ali sobe, kabineta, kuhinje, šrambe in pritliklino za mesec januar ali februar. Mesečne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Državni unokojene« št. 12.038.

SOBA S KUHINJO
in soba s šteštilnikom ter pritliklinami, se oddata takoj v najem. Naslov: Rataj, Celje, Nova vas št. 2.

„POSEST“
Realitetna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta 4, odda sledeča stanovanja

Petsobno, Tržaška cesta, 1250 Din. Štirisobno, pritlikline, center, 1600 do 2000 Din. Trisobna: mesto 1000 Din; Trnovo 1000 Din; Moste 850, 550 Din; Kodeljevo 700 do 1000 Din; pri Martinovi cesti 1000 Din; Siska 1000 Din. Dvosobna: Rožna dolina 600 Din; nedaleč Tabora 800 Din; Stožice 500 Din; Kodeljevo 800 Din. Enosobna: Bežigrad 350 in 550 Din; Moste 290 in 450 Din; pri Sv. Petru 250 Din; Stožice 300 Din; Rudnik 225 Din. Soba s šteštilnikom v centru 320 Din; Kodeljevo 280 Din. Poleg tega več drugih stanovanj, trgovskih lokalov, praznih in opremljenih sob, v največji izbiri.

„POSEST“
Realitetna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta 4, odda sledeča stanovanja

Petsobno, Tržaška cesta, 1250 Din. Štirisobno, pritlikline, center, 1600 do 2000 Din. Trisobna: mesto 1000 Din; Trnovo 1000 Din; Moste 850, 550 Din; Kodeljevo 700 do 1000 Din; pri Martinovi cesti 1000 Din; Siska 1000 Din. Dvosobna: Rožna dolina 600 Din; nedaleč Tabora 800 Din; Stožice 500 Din; Kodeljevo 800 Din. Enosobna: Bežigrad 350 in 550 Din; Moste 290 in 450 Din; pri Sv. Petru 250 Din; Stožice 300 Din; Rudnik 225 Din. Soba s šteštilnikom v centru 320 Din; Kodeljevo 280 Din. Poleg tega več drugih stanovanj, trgovskih lokalov, praznih in opremljenih sob, v največji izbiri.

„POSEST“
Realitetna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta 4, odda sledeča stanovanja

Petsobno, Tržaška cesta, 1250 Din. Štirisobno, pritlikline, center, 1600 do 2000 Din. Trisobna: mesto 1000 Din; Trnovo 1000 Din; Moste 850, 550 Din; Kodeljevo 700 do 1000 Din; pri Martinovi cesti 1000 Din; Siska 1000 Din. Dvosobna: Rožna dolina 600 Din; nedaleč Tabora 800 Din; Stožice 500 Din; Kodeljevo 800 Din. Enosobna: Bežigrad 350 in 550 Din; Moste 290 in 450 Din; pri Sv. Petru 250 Din; Stožice 300 Din; Rudnik 225 Din. Soba s šteštilnikom v centru 320 Din; Kodeljevo 280 Din. Poleg tega več drugih stanovanj, trgovskih lokalov, praznih in opremljenih sob, v največji izbiri.

„POSEST“
Realitetna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta 4, odda sledeča stanovanja

Petsobno, Tržaška cesta, 1250 Din. Štirisobno, pritlikline, center, 1600 do 2000 Din. Trisobna: mesto 1000 Din; Trnovo 1000 Din; Moste 850, 550 Din; Kodeljevo 700 do 1000 Din; pri Martinovi cesti 1000 Din; Siska 1000 Din. Dvosobna: Rožna dolina 600 Din; nedaleč Tabora 800 Din; Stožice 500 Din; Kodeljevo 800 Din. Enosobna: Bežigrad 350 in 550 Din; Moste 290 in 450 Din; pri Sv. Petru 250 Din; Stožice 300 Din; Rudnik 225 Din. Soba s šteštilnikom v centru 320 Din; Kodeljevo 280 Din. Poleg tega več drugih stanovanj, trgovskih lokalov, praznih in opremljenih sob, v največji izbiri.

„POSEST“
Realitetna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta 4, odda sledeča stanovanja

Petsobno, Tržaška cesta, 1250 Din. Štirisobno, pritlikline, center, 1600 do 2000 Din. Trisobna: mesto 1000 Din; Trnovo 1000 Din; Moste 850, 550 Din; Kodeljevo 700 do 1000 Din; pri Martinovi cesti 1000 Din; Siska 1000 Din. Dvosobna: Rožna dolina 600 Din; nedaleč Tabora 800 Din; Stožice 500 Din; Kodeljevo 800 Din. Enosobna: Bežigrad 350 in 550 Din; Moste 290 in 450 Din; pri Sv. Petru 250 Din; Stožice 300 Din; Rudnik 225 Din. Soba s šteštilnikom v centru 320 Din; Kodeljevo 280 Din. Poleg tega več drugih stanovanj, trgovskih lokalov, praznih in opremljenih sob, v največji izbiri.

„POSEST“
Realitetna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta 4, odda sledeča stanovanja

Petsobno, Tržaška cesta, 1250 Din. Štirisobno, pritlikline, center, 1600 do 2000 Din. Trisobna: mesto 1000 Din; Trnovo 1000 Din; Moste 850, 550 Din; Kodeljevo 700 do 1000 Din; pri Martinovi cesti 1000 Din; Siska 1000 Din. Dvosobna: Rožna dolina 600 Din; nedaleč Tabora 800 Din; Stožice 500 Din; Kodeljevo 800 Din. Enosobna: Bežigrad 350 in 550 Din; Moste 290 in 450 Din; pri Sv. Petru 250 Din; Stožice 300 Din; Rudnik 225 Din. Soba s šteštilnikom v centru 320 Din; Kodeljevo 280 Din. Poleg tega več drugih stanovanj, trgovskih lokalov, praznih in opremljenih sob, v največji izbiri.

Enosobno stanovanje
iščeta dve osebi za november ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.933.

Stanovanje
soba in kuhinjo, išče mlad zakonski par — v sredi novembra. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.981.

Gospodična
se sprejme na stanovanje v Vodmatu. — Ciglerjeva ulica 14.

Sobo
s posebnim vhomom — iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Soba« št. 11.969.

Mirna stranka
išče dvosobno stanovanje s pritliklinami za februar ali prej v bližini gorenjskega kolodvora ali v Siski. Ponudbe prosim na upravo »Slovenca« pod »Dve osebi« št. 11.984.

Stanovanje
oziroma sobo, meblirano, dam osebi, ki bi posodila proti garanciji za dobo 1—2 let 1000 Din. Cenji ponudbe pod »Udobno 10.000« št. 11.968 na upravo »Slovenca«.

Soba in kuhinja
z električno lučjo, vodovodom, se takoj odda. — Magdalenska ulica 59 — Maribor.

Soba
z 2 posteljama, snažna in solčna, se odda s 1. nov. Najugodnejše za dva gospoda. — Vpraša se v trgovini Prešern, Koroska cesta 7, Maribor.

Sobo
s posebnim vhomom in z električno oddam v bližini Sv. Petra. — Naslov pove uprava pod št. 11.988.

Opremljeno sobo
oddam Kastelic, Karlovska cesta 15, levo.

Soba za samca
se ceno odda. Tržaška c. 53, Glince, konec tramvajске proge.

Dve opremljeni sobi
eno v I. nadst. s parketi, eno kletno, obe z električno in posebnim vhomom oddam v bližini glavnega kolodvora. Naslov v upr. »Slov.« pod šte. 12.017.

Prazno sobo
veliko in lepo, s parketi in električno oddam v bližini glav. kolodvora. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.017.

Stanovanje
dve sobi, predsoba, kuhinja z vsemi pritliklinami, se odda 1. novembra. Korytkova ulica 34.

Kuhinja in soba
v I. nadstropju se takoj odda. Ob Ljubljani 27, Kodeljevo.

Stanovanje
2 večjih in 2 manjših sob, kuhinje, sobe za služkinjo in pritliklin, oddam v Tavčarjevi ulici. Ponudbe pod »Maločanska« št. 12.036 na upravo »Slov.«.

Gospodična
išče kjerkoli na deželi, malo sobico s hrano in vso oskrbo za dalje časa. — Ponudbe z zahtevkom plačila na upravo »Slovenca« pod »Takoj« št. 12.055.

Zračna soba
novo opremljena, z dvema posteljama — se odda s 15. oktobrom v centru mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.052.

Stanovanje
soba in kuhinja, oddam takoj mirni stranki. Ciglerjeva 37, Moste.

Čista soba
z električno se poceni odda dvema čez dan odsotnima gospodinjam. Kralovski nasip 4, I. nadst.

Separirano sobo
lepo meblirano, z električno, oddam 2 osebam. — Zitnikova ulica 17, pritlikline.

Separirano sobo
lepo meblirano, z električno, oddam 2 osebam. — Zitnikova ulica 17, pritlikline.

Separirano sobo
lepo meblirano, z električno, oddam 2 osebam. — Zitnikova ulica 17, pritlikline.

Soba
v novi hiši se takoj odda z eno ali dvema posteljama. Moste, Poljska pot 1.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se stotam.

Lepa skladišča
prostorna, in vinske kleti z vlečno posodo se oddajo v najem. Poizve se: Celovška cesta 50.

Gostilna
se odda v najem v Mostah št. 51 pri Kamniku. Informacije se dobe istotam.

Valjčni mlin
z žago venecijanko, na vodni pogon, vzamem v najem. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Novem mestu pod znakom: »Valjčni mlin«.

Trgovino in gostilno
z vso opravo in stanovanjem dam v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglašni oddelku »Slovenca« pod znakom: »Križovljanska 115«.

Delavnico
oddam kolarskemu mojstru za 100 Din mesečno. Jožef Ahlin, Grosuplje 9.

Mlin
vzemem v najem, eventualno ga tudi kupim. Ponudbe z opisom je poslati na upravo »Slovenca« Maribor pod št. 87.

Lokal in stanovanje
pripravno za rokodelca, kakor tudi za brivca, ki se je nahajal v tem lokalu, se odda. — Janez Eržen, Cerkle, Gorenjsko.

Trgovina
z mešanim blagom, na deželi ali v mestu se vzame v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovce« št. 12.009.

Pekerijo in trgovino
oddam v najem pri farni cerkvi in glavni cesti po ugodni ceni. Javornik Josip, Ig 34.

Posestva
Načrte za stavbe izvršujem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Inženjer« na upravo »Slovenca« št. 11.713.

Stavbne parcele
lepa solčna lega, ob Dunajski cesti — napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8376.

Kdor želi
v Mariboru in okolici kupiti hiše, tovarne, posetva, trgovine, gostilne, pekarije, naj se obrne na posredovalnico »Rapid«, Maribor, Gosposka ul. 28.

Parna žaga
v zelo dobrem stanju, na Dolenjskem, blizu kolodvora, se ugodno prodaja. Naslov v upravi »Slov.«.

Proda se hiša
z vrtom v bližini cerkve, najbolj pripravna za obrtnike, upokojece itd., za zelo ugodno ceno. Več na Vranskem šte. 123.

Kdo prodaja
parcels ali majhno hišo v Ljubljani na mesečno odplačevanje. Ponudbe pod »Večno hvaležen« št. 11.891 na upravo »Slovenca«.

Enonadstropna hiša
novo zidana, s tremi stanovanji, vodovod, električno in 3500 m² zemljišča, v neposredni bližini mesta, radi družinskih razmer napredaj. Plačilni pogoji jako ugodni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.925.

Stavbne parcele
na Viču, blizu državne ceste in tramvaja, prodaja Gospodarska pisarna Tribuč na Glincah — tel. 2605.

Srednje posestvo
z gospodarskim poslopjem, 10 minut od farne cerkve, prodam. Kraj in lega lepa. Več pove Anton Bregar, Catež pod Zaplazo, p. Vel. Loka.

Trgovska hiša

v Kamniku. V najem se takoj odda ali tudi prodaja stara dobro vpeljana trgovina s kompletnim inventarjem, brez zaloge, na prometnem kraju v Kamniku. Hiša je v najboljšem stanju, obstoječa iz dveh že izpraznjenih stanovanj in z vrtom. Agilnemu trgovcu se nudi sigurna eksistenco. — Več se poizve pri tvrdki Gregorc & Ko., Ljubljana.

Prodaj parcelo
za Bežigradom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.051.

Upokojenci, pozor!
Prodajam lepo malo hišico na lepem prostoru s krajnim razgledom, pet minut oddaljena od postaje Sevnica. — Franc Videc, Smarje pri Sevnici.

Posestvo

Kupino

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6, II. nadst.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakomur

Zlati kovine

po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir Ljubljana
Wolfsova ulica št. 3

Ia ČESNJEVE HLODE

nove sečnje, zdrave, brez grč, ravne, brez napake, v debelini nad 50 cm in dolžini od 2 metrov dalje,

Ia ČRNE HLODE

od 35 cm debeline dalje in nad 2 metra dolge, zdrave, odbrane za izvoz, kupi proti gotovini... plačilu

R. SCHENK, SUŠAK.

Bukova suha drva

vagonske množine, ponuditi na upravo »Slovenca« pod značko »Italija« št. 11.971.

MOTORNO KOLO

s prikolicco, v dobrem stanju, kupim. — Anton Janša, mlekarna, Dobje, p. Slivnica pri Celju.

Antični tabernakelj

barok ali Marije Terezije, kupim. Ponudbe s ceno in fotografijo poslati na: Prof. D. Friedrich, Zagreb, Kraljice Marije 30-I

Krompir

izbran, kupimo v vsaki množini. Ponudbe s ceno na upravo »Slov.« pod »Krompir« št. 12.020.

Moške obleke

ponošene, čevlje, pohištvo itd., kupuje A. Drame v Ljubljani, Gallusova nabrežje št. 29. Dopisnica zadostuje, da pridem na dom.

Trame kupim

tesane glava-glava, 220 kom. 16/21 cm, 4 m dolge, 260 kom. 18/24 cm, 6 m dolge. — Ponudbe je poslati na Emil Tomažič, stavbenik, Kersnikova 5, Ljubljana.

Kdo želi vnovčiti vino

Od vinogradnikov, posameznih ali v skupinah, prevzame v točenje vino in sadijevec vinarna v Ljubljani, centum. Najzadovoljnejša rešitev prodaje. Zlato ev. v stike s kako vinarsko zadrugo. — Ponudbe na »Vinarna Ljubljana«, poštni predal št. 349.

Prodamo

Pršute

(prekajane surove šunke) pravi domači dalmatinski proizvod odlične kakovosti — razpošljamo po 10 Din za kilogram franco-franko. A. Mitrović i sinovi, Split.

Vesela novica za Ljubljančane

je otvoritev nove vinarne in delikatese v Vegovi ulici 2

nasproti Univerze (poleg lekarne Bahovec — Kongresni trg). Obiskovalci Kino Matic, Univerze bodo to otvoritev posebno pozdravili, kakor vsak, ki bo le imel priliko novi lokal obiskati. Poleg najcenejših jedil in delikates ter vseh vrst vina se toči za reklamo Teran francoske trte pristen »Gemme« po 16 Din lit.

Priporočila se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovl cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Polncareova 2

Krava

s teletom, dobra mlekarica, naprodaj. — Mihael Strukej, Zapuže 4, St. Vid nad Ljubljano.

Sode

vinake, od 100 do 800 l, prodajam. Dobrajc, Maribor, Tatenbachova št. 21.

Rabljeno vinsko posodo

kakor tudi od jabolčnika, okrog 4000 litrov, naprodaj v gostilni Kvas v Vojniku pri Celju.

Pletilna stroja

8/36 in 8/40, dobro ohranjena, naprodaj po jako nizki ceni. Hlede Andrej, Železnikarjeva ulica VII, Ljubljana VII.

Knjižnica

Slovenske in nemške poslovne knjige v krasni vezavi poceni naprodaj. — Ogleda se lahko: Domo-branska cesta 23, desno, visoko pritličje.

Poceni prodam

temno sivo blago za obleko ali suknjo, ravno tam visoke gumijevske škornje, popolnoma nove. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.997.

Popolna razprodaja

modnega blaga. L. Hočev-Meglič, Pražakova ul. 15, ob Miklošičevi c. 34.

Šivalni stroj

»Singer«, ženski, prodam za 400 Din. Sv. Petra 47.

Nove sode

lepo in močne izdelane, velikost: 12, 16 in 20 hl, prodam po ugodni ceni. M. Korenjak, gostilničar, Podvinci pri Ptuj.

Motorno kolo

s prikolicco znamke Harley Davidson, 1200 ccm, v izbornem stanju, se radi boleznih prodaja. Plačilni pogoji ugodni. Naslov v upravi Sl. pod št. 12.006.

Seno

zdravo in suho, ima naprodaj L. Nouschak, Bosanska Dubica.

Naprodaj

2 postelji, peč (gašper), razna moška in ženska obleka in slike. Ribniška ulica 1, Novi Udmat.

Sena in detelje

20.000 kg prodam. Jelič, 20.000, Gorenjevas, Stična.

Postelja, miza

in omara ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.056.

Pregibalni stroj

(Umburgmaschine), dobro ohranjen, za nožni pogon, naprodaj za nizko ceno. Proda se tudi nekaj usnja za zgornje dele pet (stanc-ler), izbrano samo od kropona. — F. Zalokar, Mengeš 41.

Sadno drevje

visokodebelne in prtilične, jablane in hruske najboljše vrste iz sadnega izbo-ra za Slovenijo, več sto krasnih enoletnih okulantov vinske mošnice, bobovca, damasonke, baumanove renete, landsberške renete, več enoletnih okulantov na divjaku in kutni Hardijevke, Pastor-ovke, breskve, lešče, vrtnice vzpenjalke, divjake kute, jablan in hruske, 250 glogov prodaja na licu mesta po jako nizki ceni Ivan Perko, nadičitelj v pok., v Stožicah p. Ljublj.

Drobilec za kamenje

v najboljšem stanju, napravi do 50 m³ gramoz dnevno, ter mlin za pesek z motorjem, enostaven, v najboljšem stanju, napravi do 25 m³ peska, debelina peska po poljubnosti — v Ljubljani po ugodni ceni naprodaj. — Naslov pove oglašni od-delek pod št. 12.047.

Priložnostni nakupi

Austro Daimler, 6 sede-žen, 11.000 Din; Fiat 503, 4 sedežne 17.000 Din, ter več drugih avtomobilov in motociklov po naj-ugodnejših cenah. O. Zu-žek, Ljubljana, Tavčarje-va ulica 1.

Razno

Grafolog in hirosol

N. Sadlucky v Mariboru, čita: karakter, preteklost, sedanost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9—12 in od 2—7. Naslov: Maribor, hotel »Pri za-morcus«, št. 26.

Osební avto

v najboljšem stanju zame-njam za vinski mošt ali zidno opeko. Pačnik — Laško.

Sprejem

starejšega gospoda ali da-mo v popolno oskrbo do smrti proti nepretirani ceni. Najraje penzionista, tudi duhovnika. Krasne meblirane sobe, zraven sadni vrt, primeren za iz-prehode. Ana Habe — Vransko.

Otroka

v starosti od enega leta naprej sprejem v rejo. Naslov pove uprava Slo-venca pod št. 11.930.

Na obroke

lahko kupite kar potre-bujete skoraj v vseh več-jih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge detaljnih trgov-cev v Ljubljani, Cigaleto-va ulica 1 (pri sodnjih).

Denar! Zasluge!

V potrebi družabne kup-čije, raznih gospodarskih in osebnih vprašanj, raz-dolžitve, nakup posestev itd. daie potrebne nasvete posvetovalnica »Mar-stan«, Maribor, Koroska c. 19. Priložiti 3 znamke.

Obrt

Ure popravljá

renovira — večletno jam-stvo — Fran Korosec — urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55, vhod Vidovdan-ska 1.

V poniklovanje

se sprejmejo razni strojni deli in drugi predmeti. Emajliranje dvokoles z ognjem in elektriko. »Tri-buna« F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Brzo slika

za potne liste, lepo, ta-koj in ceno le Fotomeyer, Maribor, Gosposka 39.

Ia koruzno moko

za žgance, vedno svežo, dobite pri trdki

A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

Radio

Vam popravili ali preuredi najboljše v tej stroki dipl. tehn. Tone Poljšak Ljubljana Aleksandrova 5

Šival. in pletil. stroje

popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Ure-budilke

najboljše in naj-ceneje samo pri L. VILHAR Ljubljana, Sv. Petra c. 36.

Sveže in suhe gobe

kupujem stalno vsako množino. Zahtevajte po-tasnila.

Namizna jabolka

prvovrstna, razpošiljam po najnižji ceni. — Peter Setina. Radče — Zidani most.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trdk A. VOLK, LJUBLJANA Veletrogovina s titom. Resljeva cesta 24.

Modroce

močno blago in la afrik 215 Din, otomane, fotele ter vsa tapetniška dela izvršuje točno, solidno in najceneje tapetnik Mohar v Ljubljani, Šiška, Lepo-dvorska ulica 3, postaja elektr. železn. »Keršič«.

Oglejte si

zalogo damskih klobukov že od 50 Din naprej. Vedno zadnje novosti. — Salon »La Femme Chic«, Selenburgova 6/I.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje in na-jbolje samo trdica Šimen Sablatnik, Jesenice-Fužine. Sprejema tudi popra-vila.

Cenjene dame!

Ce Vam zdrkne pentlja na svileni nogavici, jo pustite pobrati s posebnim aparatom v trgovini ročnih del Pavla Slugova, Celje, Vodnikova ulica, in nogavica je zopet nova.

NOVOPOROČENCI, POZORI!

Oglejte si izložbo slik — Fotomeyer, Maribor, Go-sposka ulica 39. Lepe slike, moderno izdelane in cene.

Trajna ondulacija

Salon Hešik, Ljubljana 7, Medvedova ulica šte. 38. Tudi ob nedeljah.

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otoma-ne, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Voluharje, miši

in podgane zanesljivo po-koča »Pantiganin«, Zor. Dunajska cesta 1a/IV.

Okvirjenje

slik, fotografij, svetih po-bod. Okvirji izgotovljeni v dveh urah. Velika za-loga slik. V zalogi ravni in ovalni okvirji vsake vrste in velikosti. Naro-čila po pošti izvršena ta-koj. Steklarna M. Rauch, Celje, Prešernova ulica.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje samo trdka Pavel Strgulec. Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej), poleg skladišča »Alko«. — Sprejema tudi popravila.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCO-LI-ja v LJUBLJANI se priporoča bledim in sla-botnim osebam.

»Javor«

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani v novi palači Vzajemne za-varovalnice.

Dnevnik Slovenec

najbolje informirani list!

Pokrivala za konje

in vozove izdeluje naj-ceneje in iz najboljšega blaga Alojz Grilec, izde-lovanje nepremočljivih po-krival za vozove in ko-nje, Novo mesto.

Praktičen za lepo in grdo vreme je novi trenchcoat 1932

Novi trenchcoati so zelo elegantni in moderni. No-va moda trenchcoatov je zares zelo praktična, ker so površniki izdelani za vsako vreme. Izgledajo zelo elegantno, so e-gantni v kroju, nepremoč-ljivi v dežju, topli v mrazu (podloga iz kameljne dlake se more odpeti ali pripeti,) cena pa jim je nizka, kar se imamo zahvaliti veli-kemu prometu trvdke KASTNER & ÖHLER. Trenchcoat, kot ga kaže slika, velja brez posebne podloge Din 435—. Po-sebna podloga, ki se da odpeti Din 150—, Gospodje v Zagrebu naj obiščejo oddelek za moške obleke v II. nadstropju gospodje izven Zagreba pa naj naroče po teh-le merah: gornja širina suknjice preko telovnika, oko-lju celega telesa pod paz-duho... širina roba okoli trebuha... cela višina gospoda... Trgovska in odpošilja-teljska trvdka

Kastner & Öhler
Zagreb.
Ilica 4

UMETNIŠKI GRAFIČNI ATELJE

izvršujemo
plakate
prospekte
diplome
delnice
ovoz
kino-reklame
ilustracije
signete
oropagandne
orograme
proračune
in
skice na
zahtevo
brezplačno

M. MIKLAJEV
ALOMA COMPANY
LJUBLJANA ALEKSANDROVA c. 2/1 & 2/2

Zdravstveni inspektor

dr. Jurečko Ivan

ordinira po vrnitvi v
v Mariboru, Gregorčičeva ulica št. 6
Telefon št. 2040
Posvetovalne ure: 8.—9. in 13.—15. ure dnevno

Oltarje, kipe ter križe

izdeluje

STANE VIDMAR
LJUBLJANA, Gallusova nabrežje 33

Najboljši nemški
šivalni stroji so ic:
„ORIGINAL
VIKTORIA“

za rodbino, obrt in industrijo z več letnim jamstvom. Najnižje cene na mesečno tvido. Pred nakupom oglejte si zalogo pri trdki:

Eranc Seunig - Ljubljana
Dunajska cesta 36.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zju-traj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska šte. 3030.

Naznanilo!

Usnjarno Jos. Bleha na Aleksandrovi c. 24 sem odkupil in jo opuščam vse tam dane kože v strojenje se dobijo za naprej pri

JOS. PIRICH, trgovina usnja in
Maribor, Aleksandrova c. 21

Potrudi se bom vstreči, vsako predelavo in strojenje kož, kakor tudi nakup po najstarejših dnevnikih cenah. Usnje, jermena vsake vrste vedno v zalogi. S solidno in ceno postrzje si nadejam pridobiti naklonenost slavnega občinstva. Se priporočam

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. v Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Obutev za nošo po dežju, blatu in doma.

Rata

29.-

Br. 2-8¹/₂ Vrsta 240
Lepi visoki čevljički za Vaše ljubljenske. Priredili smo jih iz belega ali barvanega usnja z mehkim in elastičnim podplatom.

49.-

MIKADO Vrsta 7045
Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

59.-

Vrsta 7047
Ko pridete domov, sezujte čevlje in obujte te tople in udobne copate. V njih se boste najbolj odpočili. Ako nosite te copate, poskrbite obenem za snaznost pri hiši.

69.-

MOSKE GALOŠE V največjem dežju in največjem blatu bodo ostale Vaše noge v njih vedno suhe. — Ženske galoše z nizko in visoko peto Din 59.—

129.-

Vrsta 1885-05
V teh elegantnih zimskih galošah bo izgledala Vaša noga povsem majhna. Čevlji bodo v njih vedno suhi in snažni.

199.-

Vrsta 1977-22
Čevlje z močnim gumijevim podplatom za štrapač. Ti čevlji so posebno za one, ki delajo ves dan stoje. Praktični za nošo ob vsakem vremenu.

149.-

Vrsta 9895-50
Ženske celogumijevke velingtonke. — Imamo jih tudi v rjavi barvi. V njih se boste vedno dobro počutili, ker Vam bodo varovale noge pred mokroto tudi v najslabšem vremenu.

V vseh naših prodajalnah dobite vse, kar Vam je potrebno za Vaše noge ob hladnem vremenu.

Lesene predalčne zgradbe heraklitne hiše cenejše kot masivne hiše

Padanje lesnih cen nam prav posebno potrjuje rentabilnost predalčnih zgradb pred zidanimi. Tehnične napake pri starih, čisto lesenih stavbah, glede nezadostne ogrevalne možnosti, se dajo povsem odpraviti, ako stene obijemo s

heraklitnimi

izolirnimi ploščami za lahke stavbe

ki so popolnoma ognjavarne in so že nad 10 let preizkušene kot neupogibne in nezlomljive.

DRŽI TOPLOTO. 10 cm debel zid iz heraklita je v toplotno-tehničnem oziru enak 100 cm opečnemu zidu iz opeke.

PRIHRANEK PRI KURIGNIH NAPRAVAH spričo 10krat večje toplotne zaščite, kot pri enako močnem opečnem zidu.

POCENITEV GRADBE vsled kratke gradbene dobe so manjši stroški prevozi, mezde itd.

PRIHRANEK NA KURJAVI: po debelosti heraklitnih sten do 30%.

PRIHRANEK NA TEŽI: manjši dovozni stroški, manjše dimenzije opor, podlog, nosilcev in tramov.

PRIHRANEK NA PROSTORU, ki je vsled male konstrukcijske debeline heraklitnih plošč neprimereno večji, kakor pri opečnem zidovju, ter jamči za večjo uporabno prostornostno ploskev.

PRIHRANEK NA GRADBENEM ČASU IN OBRESTITI: Ker so heraklitne plošče velikih dimenzij, je delo jako uspešno.

Tudi že obstoječe lesene hiše se dajo zboljšati z malimi stroški, ako se naknadno znotraj in zunaj izolirajo s heraklitnimi ploščami. Prosimo, vprašajte nas, dali Vam bomo radevolje vsa pojasnila. Zahtevajte naše zanimive tiskovine.

Pooblaščen heraklit-zastopniki:

„MATERIAL“ TRG. DR. Z O. Z.
LJUBLJANA, Dunajska cesta 36/2

TELEFON 27-16 BRZOJAV: MATERIAL

SKLADIŠČA: Čufar, Jesenice; Tone Vovk, Bled; Fr. Berjak, Kranj; Fr. Hladnik, Rakek; Josip Klemenčič, Novo mesto; Štajersko, Prekmurje in Koroško; D. Rakusich, Celje in njegova podružnica Kühar & Zemljčič v Mariboru.

Je-li Vaš NOS grd?

Zakaj si grenite življenje zaradi nelepega nosu? Z mojim patentiranim aparatom za oblikovanje nosu »ORTHODOR« dosežete popoln preokret in polepšanje izraza v obrazu. S preparatom »Orthodor« odstranite zanesljivo in naglo vsak skušen nos, kot kriv, debel, širok, dolg, kratak, sedlast, top, gomoljast. Pri otrocih se doseže uspeh že po nekaj dneh. Zdravniki so odlično ocenili ta preparat. — Cena 90 Din. — Originalne preparate **SCHRÖDER-SCHENKE** razpošilja po povzetju ali proti plačilu v naprej samo depu za Jugoslavijo:

»OMNIA«, oddelek J/6, Zagreb, Draškovičeva 27.

Zahtevajte brezplačen ilustriran cenik!

Poceni in dobro

kupite ure, zlatnino in srebrnino pri svetovnoznani trdkci

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamkami Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zastonj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Mi nudimo

tudi letos takozvane ŠLAGERJE

damske plašče

s K. svilo podložene in z modernim vratnikom opremljene s a m o

à Din 560.-

Nudimo tudi najfinejše modele po novem dunajskem kroju —

Lastna delavnica za vso konfekcijo na veliko in drobno —

C E N E Z M E R N E

GRAND MAGAZIN KONFEKCIJE
TRGOVSKI DOM - MARIBOR

Nagrobni venci

trakovi in vse žalne potrebščine ter velika zaloga mrtvaških krst

Fr. Karbeutz

manufakturna in modna trgovina

Celje, Kralja Petra cesta št. 3

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za dan 19. oktobra 1931 ob 11 nabavo

železnih nosačev

Pogoji so na vpogled pri podpisani direkciji. Iz pisarne državnega rudnika Velenje.

KJER TREBA
MASAŽE
TU
ALGAS
POMAGA
ALGAS
1 steklenica DIN 16.-

Cement Super-Portland znamke Tempel

prvovrstne kakovosti iz tovarne

Dalmatia d. d. Kaštel-Sučurac

stalno na zalogi pri

Gospodarski zvezi v Ljubljani

Ugodna prilika!

Samo 8 dni!

Okazijska prodaja

NOGAVIC

svilene, flor, volnene 3000
makko, globoko pod lastno ceno parov

preje Din 19.- sedaj Din 8.-
" " 25.- " " 10.-
" " 32.- " " 15.-
" " 40.- " " 20.-

F. & M. ROZMAN
LJUBLJANA, Židovska ul. 7

Samo 8 dni!

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000.-

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.-

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu